

КЫЛКЫС

N:o 4/1973

Kansainvälinen öljynvaihtoehto:

**Texaco-öljyt.
Autoilijain yhteinen kieli
jo yli 130 maassa.**

Suomessa Union-asemilta.

Herkkuja
Hedelmia
ja säilykkeitä

Talous-Osakekaupan ensimmäinen ilmoitus. Sen piirsi Albert Gebhard v. 1902.

Suomalaista perheyrittäjyyttä
jo kolmessa sukupolvessa

TALOUS-OSAKEKAUPPA

puhdasta asiaa

- ☆ siivouskoneet
- ☆ välineet
- ☆ tarvikkeet
- ☆ aineet

PIKAS oy

Nastolantie 6, Helsinki 60

Vaihde 798 177

OY Kiinteistönvälitys-OKV

Runeberginkatu 23 D

Helsinki 10

**RAKENNUSASIOISSA
KANNATTAA HARKITA**

RAKENNUSLIIKE

K. E. NYMAN

LAATUTYÖTÄ

EDUKSENNE

Jokainen merestä, historiasta ja viime maailmansodan tapahtumista kiinnostunut tervehtii ilolla tätä kirjaa.

Cajus Bekker

Kirottu meri

Nyt legendojen sijasta kiinnostavaa tietoa, joka on pidetty arkistoissa 30 vuotta. Sotapäiväkirjojen ja haastattelujen avulla Cajus Bekker luo kokonaiskuvan Saksan laivaston toiminnasta ja vastaa tärkeisiin kysymyksiin. Miten Saksa toteutti strategiaansa merellä? Yllättikö Hitler päätöksillään oman laivastonsakin? Mikä osuus oli inhimillisillä erehdyksillä tai onnellisilla sattumilla voittoihin ja tappioihin?

CAJUS BEKKER (48) on syntymään Hampurista. Sodan aikana hän yleni Saksan merivoimien tiedotusupseeriksi. Vuodesta 1945 hän on ollut lehtimiehenä. Tämä on hänen neljäs suuri sotaa käsittelevä teoksensa.

KIROTTU MERI on ensimmäinen luotettava ja myös suurelle yleisölle tarkoitettu dokumentti siitä, miten toista maailmansotaa käytiin merellä. Lontoon arkistoista vasta äsken vapautuneet sotapäiväkirjat muodostavat pohjan laivastojen toiminnan kuvaukselle. Inhimillisesti kiintoisana lisänä ovat saksalaisten merisotilaiden — matruusista amiraaliin — kokemuksiin perustuvat selostukset, joita Bekker on käyttänyt kriittisen lehtimiehen luotettavalla varmuudella. "Dramaattinen, informatiivinen ja tärkeä kirja." (Washington Star)

GUMMERUS

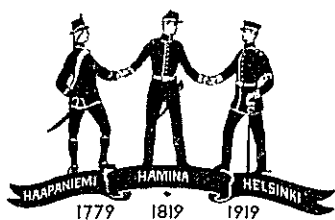
357 s. + 32 sivun kuvaliite. Ovh. sid. 34 mk.

SISÄLTÖ

Joulu ja rauha	3
Maanpuolustus tarkoittaa itseenäisyyden säilyttämistä	4
Sosiaalidemokratia ja maanpuolustus	7
Naisille maanpuolustuskoulutusta	9
Upseerin katkera kalkki	11
Reserviläisen rooli	14
Sporttiklubi joka varuskuntaan	16
Mikrofonin kanssa sotilasalueella	19
Suomalainen ja neuvostolainen sotilaskoulutus	22
Propagandan käyttö sodassa ..	27
Kadettiperinteitä	31
Kadettihengestä	34
Edistykselliseen sotaväkeen ..	36
Sanoma tuli perille	38
Puolesta ja vastaan	42
Puolustusvoimissa tapahtuu ..	46
Kadettikunta toimii	47
Ideatalkoot	49
Kirjeitä toimitukselle	51
Kadettikurssien kuulumisia ..	52
Itse asiasta	54
In memoriam	56

Kansikuva: Suomalaisia rauhan-
turvaajia lähdössä Suezille.
Lehtikuva: Jorma Pouta

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan-

KYLKIRAUTA

N:o 4/1973 JOULUKUU

Kadettikunta ry:n järjestölehti n:o 101

Päätoimittaja: Evl Martti Sinerma
Pettus-os, puh. 625801

Toimitussihteeri: VTM Erkki Paukunen
Pettus-os, puh. 62 58 01

Päätoimittajan neuvotteluryhmä:

Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Hannu Sinerma
Juha Tanitu
Sakari Virkkunen

Toimitusneuvosto:

Per Heinrichs
Anssi Huovila
Erik Lagerström
Pentti Palmu
Aarne Pönkänen
Lauri Reunala
Gunnar Öhmar

Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto:

rouva Irja Wonkka, Liisank 1, 00170
Hki 17, puh Hki 12681/333

Kuvalaajat: Reprokeskus, Lönnrotink.

32 A, 00180 Hki 18, puh Hki/602 780

Osoitteen muutokset: Kadettikunta ry/

rouva Sirkka-Liisa Tönmänen, Punavuorenk. 14 B 32 00150 Hki 15,
puh Hki 665 739

Tilaushinta ..... 10 mk/v

Irtonumerot ..... 2,50 mk

Joulu ja rauha

Tätä luettaessa alkaa joulu jo olla varsin lähellä. Tätä kirjoitettaessa oli rauha maailmasta kovin kaukana.

Olemme tottuneet yhdistämään joulun ja rauhan toisiinsa. Joulurauhalla on kuitenkin viime aikoina ollut klisheenomainen merkitys. Sillä ei ole oikeastaan tarkoitettu mitään, ei ainakaan sitä varsinaista rauhaa, jolloin aseet olisivat vaienneet. Voiko ihmisellä olla mielen- tai sielunrauhaa, jos monet samanlaisesti kuolevat väkivaltaisesti, valtiot käyvät sotia keskenään?

On jollain tavalla paradoksaalista ajatella, että rauhan säilyttämiseksi tarvitaan aseita ja sotilaita, jotka ovat valmiita näihin aseisiin tarttumaan. Mutta lähes tympäytymiseen asti on toistettu ajatusta riittävästä sodanestokynnyksestä, jonka puolustusvoimat muodostavat. Valitettavasti vain tuo kulunut sanonta on edelleenkin totta. Ajatelkaamme vain Suomea ja täälläkin aika ajoin esiintynyttä vaatimusta yksipuolisesta aseistariisunnasta, jossa meidän pitäisi olla edelläkävijöitä ja esimerkin näyttäjiä. Naapurivaltiot varmasti olisivat huolestuneita sellaisesta tilanteesta.

Joku on yrittänyt todistella sotilaita syytäksi sotiin päättelyllä, että asiantuntijoina sotilaat esittävät puolustusvoimille aina lisää aseita. Poliitikot puolestaan eivät voi olla antamatta enemmän rahaa, joilla ostetaan uusia aseita ja entistä runsaammin. Vihdoin päästään tilanteeseen, missä poliitikot katsovat maan etujen vaativan aseiden käyttöä. Kun sotilaat ovat niitä hankkineet tarpeeksi, uskaltavat poliitikot määrätä niitä käytettäväksi.

Oivallus on tunteeseen vetoava. Aivan samoin perustein voidaan todistaa verojen kasvun johtuvan työnteon lisääntymisestä tai rikosten syntyvän poliisin kaluston parantumisesta.

Tänäkin jouluna taistelujen melske kaikuu monissa paikoissa maapallolla. Vaikka ihmisillä onkin joulu, niin monilta puuttuu silti rauha. Ikuinen rauha näyttää tällä hetkellä täysin utopistiselta, mutta siitä huolimatta jokainen meistä voi tehdä työtä rauhan hyväksi. Yksi mahdollisuus siihen on työskennellä maanpuolustuksen saralla, kukin voimiansa ja kykyjensä mukaisesti.

Kaikille lehden lukijoille toivotan

Hyvää ja Rauhallista Joulua sekä entistä Parempaa Uutta Vuotta!

Martti Sinerma

MAANPUOLUSTUS TARKOITTA ITSENÄISYYDEN SÄILYTTÄMISTÄ

EERO LATTULA

Sota on ankara realiteetti joka kansanedustaja Eero Lattulan mielestä on aina otettava huomioon. Neuvostoliitossa se tunkee läpi koko kansallisen ajattelun. Suomessa sen sijaan on muodikasta keikarointia puolustusvoimienne halventaminen.

"Tarkoituksenamme on tehdä maahantunkeutumisen hinta niin korkeaksi, että vihollinen ajattelee kahdesti, kannattaako sen sitä maksaa." (Eversti Robert Stucki Sveitsin puolustusvoimien operaatio-osaston päällikkö).

Tuskin voidaan enää lyhyemmin ja osuvammin motivoida pienen kansan puolustusvoimien ja -tahdon välttämättömyyttä. Ja kukaan ei kiistäne Sveitsin täydellistä puolueettomuutta.

"Kansainvälisen oikeuden mukaan kukin valtio on oikeutettu asevoimin puolustamaan itsensä määrämisoikeuttaan ja alueellista koskemattomuuttaan. Tämä puolustautumisoikeus on nimenomaan ilmaistu Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan (Sop.S 1/1/56) 51 artiklassa." (Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi puolustusvoimista, 8.6.73, kohdasta "Erityisperustelut.")

Suomessa ei ole militarismia

Olen tahtonut ottaa esille edellä olevat pari lausuntoa korostaakseni kyllin selvästi sitä, että kun me Suomessa puhumme maanpuoluksesta, silloin todellakin on kysymys yksinomaan itsenäisyytemme säilyttämisestä. Tuskin löytyy tässä maassa yhtään ainuttakaan niin korkealla leijailevaa pasifistia, joka

kasvot vakavina voisi väittää, että Suomen puolustusvoimat ovat uhka maailmanrauhalle.

Kun lisäksi totean, että suomalaisen luonteen eräs primaarinen piirre on vilpitön halu elää ja tehdä työtä omalla konnallaan kaikessa rauhassa, voimme varmaan katsoa puheen suomalaisesta militarismistä olevan vähintään hieman omituista. Kuitenkin sellaisia ihmisiä maastamme löytyy, jotka käyttävät militaristi-sanaa tarkoituksenmukaisuussyistä. Tarkoituksena on möröillä pelottelemalla koota omaan laumaansa ihmisiä, joiden ihanteellisuus on niin korkeata luokkaa, etteivät jalat enää yllä maan kamaralle. Joskus joutuu kuitenkin ajattelemaan, että pasifistiemme joukkoon on piiloutunut henkilöitä, joista idealismi on kaukana, ja tarkoituksena on "lampaan vaatteissa" jäytää itsenäisyytemme perusteita.

Antero Laine unohti realiteetit

Tutustuin Antero Laineen Kirjotukseen tässä lehdessä n:o 3/1973. Kynän jälki on ammattimiehen työtä, paikoin filosofista, paikoin erinomaista pintaliittoa. Kuitenkin toteaisin, että Laine ei missään kohdassa mene asian ytimeen, vaan kier-

tää sitä tahtomattaan tai tahallisesti.

On helppoa kirjoitella Laineen tavoin silloin, kun käsittelee maanpuolustuskysymystä pelkkänä keskusteluaiheena ideologiselta ja älylliseltä pohjalta. Mutta asia muuttuu aivan toiseksi, kun otamme esille ne realiteetit, jotka on pakko hyväksyä, tahdoimmepa tai emme, silloin kun puhutaan tämän maan säilymisestä itsenäisenä valtiona nyky maailman keskellä.

Kaikkein ankarin realiteetti on tämänkin päivän maailmassa, valittavasti, sota. Jos sota syttyy! Jos tähän maahan hyökätään! Tykkien ammuksot, ohjukset ja pommit eivät ole kehittyneet vielä niin pitkälle, että ne valitsisivat kohteensa ideologioitten mukaan. Siksi meidän on yhdessä hoidettava maanpuolustusasiat kuuluisimmepa mihin puolueeseen tahansa.

Kansanedustajan vastuu

Antero Laine sanoo ko. kirjotuksessaan: "Kun isänmaa on vaarassa, oikeistolainen usko, että kaikin korkein auttaa lopuksi siinä missä kenttäarmeija pettää." Minusta tuntuu, että Laine on huomattavasti uskavaisempi mies tässä suhteessa kuin oikeistolaiset, jotka jatkuvasti korostavat puolustusmä-

rärahöjen lisäämisen välttämättömyyttä. Nimenomaan kansanedustajat ovat vastuussa ei vain omalle puolueelleen vaan koko kansalle siitä, miten he rauhan aikana suhtautuvat puolustusvoimien kehittämiseen suojatakseen maamme lapsia, naisia ja miehiä pahoina päivinä.

Rauhan aikanahan kaikki pyyhkii hyvin, vaikka maanpuolustuksemme olisi täysin rappiolla, mutta sota-aikana tulevat kansanedustajien teot ja nimenomaan tekemättä jättämiset katkerasti esille. Se todettiin talvisodan aikana, jolloin "malli Cajander" tuli kuuluisaksi. Tuo tunnettu sanonta tarkoitti, että suomalaisella sotilaalla oli varustuksenaan ja aseistuksenaan vain kokardi karvareuhkassaan.

Se mikä rauhan aikana markkoina säästetään, se joudutaan ihmishenkinä sota-aikana maksamaan. Ja maksajina ovat puolue-rajoihin katsomatta miesten lisäksi naiset ja lapset. Tähän johtaa idealistisesti kaunis puolustusfilosofia ja epärealistinen, väärin painotettu usko "korkeimman apuun."

Meidän olisi jo aika oppia jotain omasta lähihistoriastamme. Suotta ei eversti Wolf H. Halsti teoksessaan "Mies elää aikaansa" kirjoita mm.: "Vuosikymmenien ajan olen nuoruudestani lähtien ihmetellyt, miten kevyen välinpitämättömästi huipputason poliitikkomme ovat suhtautuneet turvallisuuspolitiikan sotilaspoliittiseen puoleen, miten tietämättömiksi he ovat osoittautuneet sekä keskusteluissa että tilanteiden edessä, ja miten yllättyneitä he näistä syistä ovat olleet tapahtumista, jotka valtapolitiikan ja sen äärikeinon, sotilaspolitiikan, tutkijalle ovat olleet itsestään selviä ja myös etukäteen helposti tajuttavia realiteetteja." Ja sota on kaikkein ankarin realiteetti, joka on otettava huomioon — tahdoimmepa tai emme.

Neuvostoliitossa realistinen ajatustapa

Eräässä haastattelussa tiedusteltiin Neuvostoliiton YK:n lähettiläältä, onko hän optimisti vai pessimisti. Tähän lähettiläs vastasi, että hän on realisti. Tämä realismi tunkee läpi koko naapurimaamme ajattelun. Seurataanpa hieman tuota ajattelua.

Lainaan Neuvostoliiton marsalkan, Neuvostoliiton sankarin Matvei Zaharovin antamaa haastattelua Re-

serviläinen-lehdelle, n:o 7/1971: "Puolustuksen järjestäminen ansaitsee nytkin mitä huolellisimman tutkimisen, sillä nykyoloissa vielä suuremmassa määrin kuin 30 vuotta sitten, sodan kulku riippuu maanpuolustuksen kaikin tavoin lujittamisesta.

Suuren taisteluvalmiuden tarve on ajan sanelema. Meillä on erittäin suuren tuhovoiman omaavia aseita, jotka pystyvät tavoittamaan minkä pisteen tahansa maapallolla. Maan voimakkaan taloudellisen potentiaalain ja tieteellis-teknisen kehityksen ansiosta nuo aseet tulevat yhä paremmiksi. Mutta jotta tämä voimallinen ase tuottaisi mahdollisimman tehokkaan tuloksen ja turvaisi voiton vihollisesta tarvitaan mitä suurinta valppautta, taitoa kyvykkyyttä jokaiselta sotilalta ja upseerilta tämän voiman käyttämisessä hyökkääjän lyömiseen sekä moitteetonta valmiutta sotatoimiin. Näiden tavoitteiden toteuttamista palvelee sotilaidemme arkinen uusrastus.

Tärkeitä ovat ihmiset, joiden käsissä ase on, sanoo Neuvostoliiton puolustusministeri marsalkka Gretsko. — Nykyoloissa, kuten ennenkin, voitto riippuu ainakin yhtä paljon sotivien armeijoiden taisteluhestä. Ihmiset, jotka täydellään hallitsevat sotatekniikan ja ovat moraalisesti ja poliittisesti karaituneita, ratkaisevat viime kädessä kaiken."

Ja marsalkka Zaharov jatkaa: "Tämän päivän sotilaat ovat niiden poikia ja pojanpoikia, jotka sankarillisesti puolustivat kotimaata fasis-tilaumoja vastaan, jotka takoivat voittoa työrintamalla. Nämä ovat valistuneita, fyysisesti terveitä ja henkisesti voimakkaita ihmisiä, jotka pystyvät lyhyessä ajassa hallitsemaan monimutkaista sotatekniikkaa, hallitsemaan isänmaan aseellisen puolustuksen tiedettä. He ovat uskollisia vanhemman polven taisteluperinteille, ovat ylpeitä niiden isiensä sotamaineesta, jotka vaikeassa kamppailussa saavuttivat suuren voiton fasis-tisista anastajista.

Asevoimiemme mitä arvokkaimpana osana on aktiiviupseeristo, joka on kansasta lähtenyttä. Se saa jatkuvasti nuorta täydennystä. Nykyisin yli 65 % rykmenttitason upseereista on alle 30-vuotiaita, tarmoa uhkuvia ja monipuoliset tiedot omaavia nuoria miehiä. Armeijan ja laivaston upseereista aina 45

prosenttiin saakka ovat insinöörejä ja teknikoita. — Armeija ja laivasto ovat mahtinsa kukkuloilla. Näin marsalkka Zaharov.

Lainasin marsalkka Zaharovin lausuntoa noinkin pitkälti siksi, että meidän on asiallista perehtyä naapurimaamme realistiseen ajattelutapaan maanpuolustuskysymyksestä. Samassa haastattelussa tuotiin esille se varaukseton arvostus, joka siellä annetaan puolustusvoimille, sen miehistöle ja upseeristöle.

Onko asevelvollisuus varusmiesten taloudellista sortamista?

Toisin meillä. Meillä on suoraan muodikasta keikarointia puolustusvoimiemme halveksiminen ja halventaminen. Tästä johtuen jouduin 17. 4. 1973 eduskunnassa esittämään suullisen kysymyksen, jonka pohjalta keskustelu pöytäkirjan mukaisesti tapahtui näin:

"14) Edustaja Lattulan suullinen kysymys n:o 124 varusmiesten taloudellisesta sortamisesta.

Ed. Lattula: Herra puhemies! Kysyn kunnioittavasti asianomaiselta ministeriltä:

Nojautuvatko hallituksen käsityksen mukaan tällä hetkellä asevelvollisuus ja armeija varusmiesten taloudelliseen sortamiseen, kuten mainitaan varusmiehille julkisesti myytävässä Varusmiehen käsikirja-nimisessä julkaisussa?

Puolustusministeri Gestrin: Herra puhemies! Vastauksena ed. Lattulan kysymykseen pyydän kunnioittavasti saada esittää seuraavaa:

Hallituksen puolesta totean, ettei asevelvollisuus eikä armeija nojau- du varusmiesten taloudelliseen sortoon. Asevelvollisuus on hallitusmuodossa säädetty yleinen kansalaisvelvollisuus, jonka täyttämiseen taloudellisista ja sosiaalisista ehdoista eduskunta vuotuisten tulo- ja menoarvioesitysten yhteydessä viime kädessä päättää.

Ed. Lattula: Herra puhemies! esitän kunnioittavasti seuraavan lisäkysymyksen:

Edistääkö tämä mainittu kirja YYA-sopimuksen pohjalle perustuvaa oikeaa maanpuolustushenkeä ja maanpuolustustahtoa suomalaisten keskuudessa, vai antaako se isänmaamme kansalaisille osittain vääriä tietoja?

Puolustusministeri Gestrin: Herra puhemies! Puuttumatta nyt kaik-

kiin niihin näkökohtiin, jotka sisältyivät ed. Lattulan kysymykseen, toteaa, että tämä hänen mainitsemansa kirja, johon olen tutustunut, sisältää hyvin paljon yksipuolista tietoutta.

Ed. Lattula: Herra puhemies! Kysyn kunnioittavasti toisena lisäkysymyksenä seuraavaa:

Onko oikein, että kirjan poliittisessa osassa usean kirjoittajan voimin yritetään koko puolustuslaitoksemme tehdä kelvottomaksi, epäluotettavaksi, naurettavaksi ja turhaksi?

Puolustusministeri Gestrin: Herra puhemies! Minusta on valittavaa, että tällaiseen viittaavaa esiintyy tässä kirjassa, mutta huomautan kansanedustaja Lattulalle, että hallitus ei ole tästä vastuussa, vaan että kirja on ilmestynyt valtakunnassa voimassa olevan painovapausperiaatteen mukaisesti."

Päätyikö suomalaisten kehitys v. 1918?

Viime syyskuussa tein jälleen raha-asia-aloitteen 500.000 markan määrärahan osoittamisesta vuoden 1974 tulo- ja menoarvioon vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen. Tä-

mänkin aloitteen perusteluina jouduin kuvaavaa kyllä toteamaan mm.: "Parin viimeisen vuosikymmenen aikana tämä toiminta (vapaaehtoinen maanpuolustustyö) on kuitenkin saanut olla ilman valtion taloudellista tukea. Sen sijaan tästä tuesta ovat päässeet osallisiksi lukuisat sitoutuneet järjestöt, joiden tehtävänä on selvästi ollut jäytää pohjaa suomalaisen kansanvallan alta sekä vastustaa turvallisuuspolitiikkamme rauhanpyrkimyksiä".

Tätä taustaa vasten tarkasteltaessa Antero Laineen artikkelia Kylkiraudassa ei oikein tiedä, onko hän ollut tosissaan vai onko ollut kysymyksessä usein vain pelkkä kirjallinen ilmaus. Niin modernin toimittajan kuin Laineen ei uskoisi enää lankeavan käyttämään tällaisia ajatuskivettyymiä, kuin esimerkiksi: "... maan puolustuslaitos on vajaat 60 vuotta sitten perustettu yhteiskunnan halkaisseen kuilun äärelle... Jos upseeristo vuosikymmenet on katsonut kansan puolikkaan yli ja ohitse... Puolustuslaitos on helpompi hyväksyä, jos yhteiskunta on vailla niitä eroja, jotka meillä paljastuvat aina, kun alokaskomppania pannaan riviin." Tuollaisista sanonnoista voisi saada

sellaisen käsityksen, että meidän suomalaispoloisten kehitys pysähtyi vuonna 1918, niidenkin, jotka ovat syntyneet tuon vuoden jälkeen.

Sota on ihmiskunnan mielisairaus

Maanpuolustusasiasta puhuttaessa on todella kysymys hengestä ja elämästä, koko Suomen kansan elämästä. Sillä me olemme pieni kansa. Siksi ei tämän asian yhteydessä pitäisi tahallisesti kylvää epäsuopua keskuuteemme.

Jos me suomalaiset saisimme itse ratkaista kohtalomme, niin sodan ja rauhan vaihtoehdoista me poikkeuksetta jokikinen valitsimme pysyväisen rauhan, sillä sota on käsitykseni mukaan ihmiskunnan mielisairaus. Me emme voi hyväksyä sitä, että joku mielisairas ihminen saisi esteettömästi tappaa syyttömiä ihmisiä, vaan pakko-toimin estämme hänen murhanhimonsa toteutumista. Samoin meidän asiamme on kehittää puolustusvoimamme ja koko maanpuolustuksemme sellaiseksi, että vihollisen viidesti miettii, kannattaako sen miehittää maatamme. Tästä syystä on maassamme puolustustahto ja sotilaan ammatti kohotettava niille kuuluvaan arvoon.

Liikkuvat osat taakse. Sodan armotonta leikkiä syksyn menestyskirjoissa

Paavo Susitaival Ryhmä Susi talvisodassa

Talvisodan unohdettu maineteko ensimmäistä kertaa päivänvaloon. Ryhmän johtajan, evltn Paavo Susitaipaleen selonteko Suomussalmen rintamalohkon yhteenotoista, ansiokas, vauhdikas sotamuistelma joka ylittää tavanomaisen sotakirjan rajat. ovh. 21/25 mk

WSOY
—ja pysytte
hyvissä kirjoissa

Onni Palaste Siviilisissit Stalinin kanavalla

Hurja kuvaus välirauhan ainutlaatuisesta tuhoamisoperaatiosta, 16 sissin uhkarohkea retki itärajan taakse tehtävänä räjäyttää Stalinin kanavan sulut ja Muurmannin rata. Tapahtumasarja, josta sotakirjoissa on tähän saakka täysin vaiettu. ovh. 20/24 mk

Reino Lehväslaiho Syväri murtuu

Jatkosodan viimeinen kesä Syväriin rannoilla, suurhyökkäyksen helvetillisessä tulimyrskyssä, ylivoimaisen vihollisen säälimättömästi takovassa tulella. Kovimman luokan sotaromaani Panssarisotaa -kirjan tekijältä. ovh. 20/24 mk

Jukka L. Mäkelä Teräsvyöry Kannaksella

Tunnetuimman sotakirjailijamme kymmenes teos, vahva kuvaus Kannaksen suurhyökkäyksestä kesällä 1944. Kirjassa on uutta ainutlaatuista materiaalia Kannaksen loppupelistä, joka hakee vertaistaan maailmansodan rajuimpien hyökkäysten joukosta. ovh. 20/24 mk

SOSIALIDEMOKRATIA JA MAANPUOLUSTUS

PAULI BURMAN

Kiväärin lukon narahdus on aina taantumuksen merkki, kokardista riippumatta, toteaa päätoimittaja Pauli Burman. Silti puolustusvoimia ei tämän päivän maailmassa voida vielä lopettaa.

"Pieni maa ei voi varustautumalla olennaisesti lisätä turvallisuutta sodan varalta, sillä sotatekniikan kehitys kasvattaa jatkuvasti suurten ja pienten maiden sotilaallisten mahdollisuuksien eroa. Luotamalla vain aseelliseen varusteluun emme myöskään paranna rauhantilan säilymisen ja lujittumisen edellytyksiä. Sen vuoksi pieni puolueeton maa voi parhaiten säilyttää turvallisuutensa harjoittamalla aktiivista rauhantahtoista ulkopoliittikkaa, päämääränä sodan ennalta ehkäisy ja ristiriitojen sääntely sekä yleinen aseriisunta.

Sodan todennäköisyys pienen maan itsenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta uhkaavana mahdollisuutena on vähentynyt ydinaseiden pelotusvoiman ja syntyneen suurvaltojen sotilaallisen tasapainotilan takia. Niin kauan kuin yleistä aseriisuntaa ei ole toteutettu, on sotilaallinen uhka kuitenkin olemassa. Sosialidemokratinen Puolue katsoo, että ylläpitämällä puolustusvoimia voidaan nykyisissä olosuhteissa tukea ja täydentää maamme turvallisuuspoliittisia pyrkimyksiä. Suomen on sen vuoksi kehitettävä puolustuslaitosta pienen maan turvallisuusnäkökohtien ja meitä sitovien velvoitusten mukaisesti."

(Ote vuoden 1969 puoluekokouksen hyväksymästä SDP:n kannasta turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan)

Sosialidemokraattisen puolueen jäsenistöstä ja kannattajakunnasta

on löydettävissä koko maanpuolustusaseteiden kirjo, pasifisteista reserviupseereiden ampumasuunnistussankareihin. Pasifistinen tausta on historiallista todellisuutta, jos kohta voidaan ironisesti todeta sosialidemokraattisen pasifismin poltaneen kielensä toisen maailmansodan kylmässä raudassa.

Turvallisuuspolitiikassa on sosialidemokraattien mielestä pääpaino sellaisen ulkopoliittikan toteuttamisessa, joka turvaa maamme alueellisen koskemattomuuden. Tällöin korostuu erityisesti ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimuksen tinkimättömän noudattamisen merkitys, jota ei edes puolustusvoimemme varustuksen lisääminen voi vähentää.

MÄÄRÄRAHAHUUME

Tiedämme, että monet sotilaat ja poliitikot uskovat puolustusmäärärahojen rajun lisäämisen kasvattavan turvallisuutta. Varomattomimmat vielä joitakin vuosia sitten saarnasivat oppia ns. kynnyksestä, jonka korkeus voisi lisätä maan riippumattomuutta mm. yysopimuksen sidonnaisuudesta. Onneksi tämä kynnysteoria on kadonnut puolustusvoimien näkyvistä opeista ja on jäämässä eräiden evp-upseereiden kerhofilosofoinniksi.

Sosialidemokraattien mielestä puolueettomuuden ylläpitämiseen ja valtionsopimusten velvoitteiden kannalta ensisijaisena tehtävänä on pidettävä valtakuntamme alueen valvontaa ja mahdollisten alueloukkausten torjuntaa. Puolustusvoimien tulee myös varautua tor-

jumaan vieraiden sotajoukkojen tunkeutuminen alueellemme ja niiden mahdolliset yritykset käyttää maata hyökkäystukikohtana naapureitamme vastaan.

Ottaen huomioon valtiontaloustemme tilan ja yhteiskuntamme yleiset kehitysvaatimukset on puolustusvoimien määrärahojen lisäämisen rakennuttava tarkoin punnittuun suunnitteluun turvallisuuspoliittisten velvoitteidemme vaatimusten mukaisesti. Hiki ei säästä sodassa verta eikä rauhassa vältytä turhilta investoinneilta ellei turvallisuuspolitiikka perustu oikeasuuntaiseen ulkopoliittikkaan.

ARMEIJAN SISÄINEN HENKI

Tiedän monen kadettiupseerin kammoavan käsitettä 'puolustuslaitoksen sisäinen demokratisoiminen'. Arvellaan, että demokratian tuominen armeijaan jäytää sen toimintakyvyn kuten punatauti edellisten vuosisatojen sodissa. Paitsi sitä, että tuollainen usko rakentuu vanhaan Clausewitzin luulotteluun, että armeijat ovat sotia varten, se myös kertoo sulkeisharjoitusajattelusta sotilaan tahdon taivuttajana komentavan upseerin käteen. Sotamies nähdään vain aseensa lukon osana.

1960-luvun puolivälissä alkanut kehitys puolustuslaitoksen sisällä innosti sosialidemokraatteja mieltämään aikaisempaa helpommin puolustuslaitoksen osana yhteiskuntaa. Monet johtavassa asemassa olevat upseerit ymmärsivät, ettei puolustuslaitos voinut olla eristäytyneessä asemassa eräänlaisena Kauka-

maana, johon yleinen yhteiskunnallinen murros ei voisi ulottaa vaikutustaan. Vaikka kehitys ei kaikin osin ole voinut tyydyttää sosialidemokraatteja, ei kehityksen pyörän kulkua pidä yrittää muuttaa taantumuksen suuntaan. Siihen eivät sosialidemokraatit suostu.

Ja taantumusta upseerikunnan piirissä kyllä on. Sen olen voinut todeta. Olen tavannut niin mustia miehiä, että sunolla pestyt perkeleetkin edustavat heihin verrattuna enkelikuoroa.

Asiallisesti ottaen: puolustusvoimien ylimmän johdon piirissä on edistyksellisiä voimia, joille sosialidemokraatit haluavat antaa tukensa. Mikäli demareilla on mahdollisuus vaikuttaa edessä oleviin puolustuslaitoksen korkeimman johdon nimityskysymyksiin, on heidän tukensa niillä edistyksellisillä upseereilla, jotka ymmärtävät turvallisuuspolitiikan yleiset vaatimukset ja hyväksyvät puolustus-

voimien sisäisen uudistamisen demokraattiseen suuntaan. On mahdollista ja aivan turhaakin kuvitella, että nimityskierre olisi automatiikkaa, jossa asianomaisen asenteilla ei olisi mitään merkitystä.

PUOLUSTUSVOIMAT OSA YHTEISKUNTAA

Socialidemokraattien mielestä puolustusvoimat on niveltettävä oikeusturvan ja yksilön vapauden puolesta muuhun yhteiskuntaan.

Kantahenkilökunnalle ja varusmiehille on sallittava vapaa poliittinen järjestäytyminen. Yhteiskunnallista toimintaa koskevat rajoitukset on poistettava.

Yhtenäispäälystysjärjestelmä on toteutettava. Samalla on pyrittävä nopeasti poistamaan se henkinen ja asenteellinen kastijako, joka monin tavoin vaikuttaa puolustusvoimien piirissä.

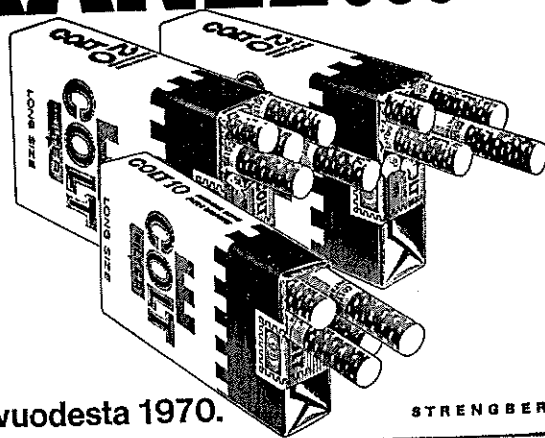
Asevelvollisten aseman kaikinpuolinen parantaminen on sosialidemokraattien tavoitteena. SDP:llä on koko joukko tavoitteita varusmiesten aseman, heidän oikeuksien ja koulutuksena sisällön uudistamiseksi. Huvittavaa on, että ne jotka uudistuksia eniten vastustavat, vetoavat — samoin kuin korkeakoulu- ja kouludemokratiankin vastustajat — mielellään mm. sosialististen maiden esimerkkeihin. Sosialismista siten otetaan hurraten vastaan vain "kuri ja järjestys". No, 'kiväärin-lukon-narahdus' on aina taantumuksen merkki, joka kardista riippumatta.

Vanhat asenteet ovat pahin este puolustuslaitoksen sisäistämiseen suomalaisen yhteiskuntaan. Puolustusvoimissa pitäisi rauhanajatus ja rauhanaate astua sotaisen uhon sijaan. Tämänkin lehden nimi kuvastaa mielestäni aivan turhaan viehtymystä tappamiseen elämän vaalimisen asemesta.

COLT AJAA KÄRJESSÄ JA VAUHTI SENKUN PARANEE...

Kyllä Coltin laajalla ystäväpiirillä on asiantuntemusta. Polttaa Suomen suosituinta ja saa aina hyvää, tuoretta tupakkaa. Joka iskee miehen makuun.

Suomen suosituin savuke vuodesta 1970.

STRENGER

NAISILLE MAANPUOLUSTUS- KOULUTUSTA

SIRPA NYKÄNEN

Siinäpä teille miehet! Naiset mukaan koulutukseen! Tätä ainakin toivoo Sirpa Nykänen, PR-konsultti ja oman yrityksen johtaja. Naiset kaipaavat maanpuolustustietoutta!

Päätoimittaja toivoi naisellista kevennystä miehiseen lehteensä. Tässähän tätä. Onkin minua jo pitemmän aikaa askarruttanut tuo, ah niin suloinen mutta pitemmän päälle rasittava ja valitettavan epärealistinen suhtautuminen naiseen maanpuolustusasioissa.

Antero Laineen freudilainen päiväuni (Kylkirauta 3/73) nuorekkaasta upseerista puskevan sotaluoksensa kannella puolustamassa kotikontuaan ja rakkaintaan elää sitkeänä vielä monen suomalaisen miehenkin mielessä. Siinä sitten sopii punastella kesken unien, kun maailmankatsomukselliset tahi jopa tilapäisesti tajunnan kirkkaudesta johtuvat välähdykset asettavat tämän väärille asenteille rakentuvan, itseasiassa täysin militaristisen rauhanpuolustusnäyn ja ajattelutapaan kytkeytyvän heikon miehen isetunnon kyseenalaiseksi.

Miehet unohtaneet naiset

Jos hetkeäkään uskoisin, että puolueettomuuspolitiikkamme ja sille perustuva maanpuolustuksellinen valmiutemme olisi reservin, saati sitten aktiivipalveluksessa olevien upseerien isetunnon pönkitämiseksi rakettu, en viitsisi tätä naputella. Mutta kuuluen niihin harvoihin hyväosaisiin naisiin, joilla on omakohtaisesti ollut tilaisuus saada edes jonkinmoista tietoa puolueettomuuspolitiikastamme ja sen perusteista, ihmetyttää, että raavaat miehet katsovat edelleenkin voivansa suvereenisti hoitaa hommat ottamatta naisia vakavassa mielessä mukaan asioihin.

Sieluni silmin näen joidenkin kulmakarvapöheikköjen kohoavan tässä kohdin närkästyksestä. Onhan meillä satoja naisia, jotka on koulutettu henkisen maanpuolustuksen kursseilla tai tiedotusalan kertausharjoituksissa asialle. Vieläpä niukoin taloudellisin voimavaroin. Kyllä, mutta nämä naiset edustavat häviävää pisaraa koko potentiaalista. Tosin he ovat henkilöitä, jotka virka-asemansa vuoksi kriisi-aikoina voivat toimia tehokkaastikin. Mutta normaaliolojen, joiden turvaamiseksi puolueettomuuspolitiikkamme ensikädessä toimii, asenkasvatustyössä heidän merkityksensä on häviävä. Ovat vielä pääosin naimattomia, eronneita tai leskiä, joten alati kasvavan lapsikatraankaan kautta ei oppeja pystytä levittämään.

Lisää tietoa naisille

Edelläkirjoitetusta saattaisi äkki-päätään saada sen vaikutelman, että allekirjoittanut edustaa ajattelutapaa, jonka mukaisesti Santahaminan pitäisi näitten epäkelvojen sijasta kutsua tasavallan päämiehen kädestä ansiomitalin saaneita "täydentusinan" naisia. En minä ihan sitäkään.

Kuka on sanonut, että jokaisen naisenkin perustietoihin kuuluvia asioita pitää opettaa varuskunnissa? Puolueettomuuspolitiikkamme käytäntö lienee hyväksytty ja omaksuttu koko kansassa ikään, sukupuoleen ja poliittiseen kantaan katsomatta. Olisi aika viedä tietoa asioista koteihin — ja varsinkin naisväelle korttelitasolla.

Joukkotiedotusvälineitten tahi vielä paremmin organisoidun vapaa-ajanviettoiminnan avulla olisi jaettava tietoa puolueettomuutemme perusteista, maanpuolustusvalmiudesta ja eritoten väestönsuojeluasioista. Ihmetyttää muuten, että varsinkin viime mainitusta, jokaista koskettavasta asiasta niin vähän puhutaan. Onko mahdollista, että väestönsuojelutoiminta, joka ei ole varsinaisesti puolustusvoimien vaan lähinnä poliittisen kiitos- ja/tai eläkepaikan omaavien siviilien hallinnassa, eivät ole asian edellyttämällä valmiustasolla? Jos näin on, on korkea aika saada muutos asiaan.

Naiset kasvattavat uuden polven

Tällaisen koulutuksen järjestämisessä ei varojen puute voi olla esteenä. Vapaaehtoisella toiminnalla, silloin kun sen merkitys on tiedotettu, on ennenkin saatu ihmeitä aikaan. Sitäpaitsi uskon, että esim. vihreiden leskien ongelma on seuraus eikä syy ja vetämällä lähiöiden nuoret äidit mukaan maanpuolustus- ja väestönsuojelutoimintaan tehdään näille naisille palvelus. Saavat muutakin ajateltavaa kuin postiljoonin käynnin odotus.

Paitsi kriisiajan valmiuden lisääntymistä olisi tällä koulutuksella toinen ehkä vielä painavampi merkitys. Näiden pääosalta lasten kasvattamisesta vastaavien naisten kautta omaksuisi nouseva polvi uudenlaisen, vääristä roolisisidonnaisuuksista vapaan ja omakohtaisesti

omaksutun asennoitumisen itsensä ja heikompiensa suojeluun. Kasvamisella todella rauhantahtoiseen it-suojeluvalmiuteen lisääntyy kansalaisten perusturvallisuuden tunne, jolla lienee merkitystä myös Antero Laineitten kaltaisten militarististen uneksijoitten ja hänen kuvailemiensa megatonneilla leikkivien

everstien eliminoimisella tämän kansan aikuisesta väestöstä.

Miehet, toimikaa!

Kuka tekee jotain? Sisäasiainministeriön väestönsuojeluosasto? Tuskin. Eikö sittenkin puolustusvoimien asiantuntemus ja esim Reserviupseeriliiton organisaatio — joka

epäsuorasti kattaa aikamoisen naisjoukonkin — yhdessä saisi vapaaehtoista, korttelitasolla toimivaa kurssitoimintaa aikaan? Meistä sisakoista, rakkaat veljet kun on muuhunkin kuin pehmeinä kylkirautoina elämään. Eikä edellinen suinkaan sulje pois jälkimmäistä, onneksi.

Monet tutkijat (Kulhia, Marjanen, Koivistoinen ym.) ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että jokapäiväisen ruokamme kivennäis- ja hivenainesisältö on monista syistä jatkuvasti vähentynyt. Uutena keinona näiden puutoksien torjumiseen on nyt tarjolla.

MINERAX-kasvismineraalitabletit

joiden aineksina on 8 kivennäis- ja hivenainerikkainta kasvilajia kuivattuina ynnä luonnokalkki. Näin saatte tärkeän ravinnon-täydennyksen luonnollisessa muodossa. Kysykää luontaistuotekaupoista tai myymälöistämme!

 SUOJARAVINTO

Tehdas: Nummela, puh. 912-35 216, 35 217

Myymälät: Helsinki, Annankatu 7, puh. 662 798

Tärkeä

työväline viljelijälle:

**Maataloustuottajajärjestön
äänenkannattaja**

**MAASEUDUN
TULEVAISUUS**

UPSEERIN KATKERA KALKKI

ANSSI VUORENMAA

Sotahistoriallisessa artikkelisamme majuri Anssi Vuorenmaa Sotatieteen laitokselta tarkastelee Talvisodan tappioita upseerien riiveissä. Se oli tosiaan katkera kalkki.

Riippumatta siitä, missä maailmankolkassa sotia on käyty tai käydään, voidaan upseeritappioita yleisesti tarkasteltaessa todeta, että suurimmat menetykset kohdistuivat välittömästi miestensä kanssa etulinjassa toimimaan joutuvaan komppanianpäällikkö-joukkueenjohtaja -portaaseen. Heiltä vaaditaan eniten henkilökohtaista urhoollisuutta sekä velvoittavaa esimerkkiä nimenomaan juuri kii-vaimmissa taisteluissa ja kiperimmissä tilanteissa. Talvisotamme näytti, että suomalaisella upseerilla on nämä ominaisuudet sekä muita lisäksi.

Pataljoonan ja sitä korkeampien komentajien taas puolestaan on taistelujen aikana pidettävä koko joukkonsa tiukasti käsissään. He eivät jokaisessa tilanteessa voi siirtyä aivan etulinjan ampumahautaan, jossa he näkisivät vain kourallisen joukostaan ja kenties kadottaisivat johtamismahdollisuutensa kokonaan. Toisaalta taas joissakin tilanteissa korkean komentajan esiintymisellä aivan etummaisten asemien tasalla on aina rauhoittava vaikutus joukkoonsa. Tätäkin "keinoa" on hyvällä menestyksellä käytetty.

Edelleen osa ylemmästä päällystöstä — nimenomaan aktiivipäällystöstä — on sijoitettava sotatoimialueiden taakse johtamaan koulutusta, perustamaan uusia joukkoja yms. tehtäviin. Kysymys ei ole arkuudesta ja pelosta vaan tarkoituksenmukaisuudesta.

Tämä pitkä esipuhe on sen takia, että ymmärrettäisiin tappioiden jakautuminen eri tehtävissä toimineiden osalle.

Tässä esityksessä tarkastellaan Talvisodassa syntyneitä tappioita, erityisesti upseeritappioita eversti H Roos'in ja majuri E Suden tilastojen pohjalta. Kyseessä ovat sotatilan aikana syntyneet tappiot. Lukuihin ei ole sisällytetty Moskovan rauhan jälkeen sairaaloissa

haavoihinsa menehtyneitä. Vertailun vuoksi esitetään myös alipäällystön sekä miehistön kärsimät lukumääräis- ja prosenttitappiot.

Upseeritilanne Talvisodan aikana

Tappiomäärien selvittämiseksi on syytä luoda lyhyt katsaus upseeritilanteeseen ennen Talvisotaa. Rauhan ajan puolustusvoimiemme maa-, meri- ja ilmavoimissa palveli syksyllä 1939 yhteensä 2308 aktiiviupeeria, näistä pääosa kadettiupeereita. Tähän lukumäärään sisältyvät myös lääkintä-, eläinlääkintä- ja insinööriupseerit. YH:n ja myöhemmin sodan aikana kutsuttiin palvelukseen lisäksi 790 palveluksesta eronnutta aktiiviupeeria, joiden katsottiin ikänsä ja terveydentilansa puolesta kykenevän sotapalvelukseen eri tehtävissä.

Aktiiviupeerien kokonaismäärä kohosi täten Talvisodan aikana n.

3100:aan upseeriin. Tästä määrästä oli rintamapalvelukseen kelpaavia luutnantteja ja vänrikkejä 1281, eli lähes kolmannes. Reserviupeereita — luutnantteja ja vänrikkejä — oli sodan aikana lippujen alla 13643, eli n. 82 % koko upseerimäärästä, mikä oli n. 16740.

Upseeritilannetta tarkasteltaessa voidaan lyhyesti todeta, että aktiivipäällystöllä voitiin täyttää vain n. 18 % puolustusvoimiemme sodan ajan upseeritarpeesta. Nuoremista upseereista, eli siis komppanianpäällikkö — joukkueenjohtaja -portaasta vain n. 8 % oli aktiiviupeereita. Tämä korostaa näkyvällä tavalla reserviupeeristomme merkitystä Talvisodassa.

Tappiotilastot

Allaolevassa taulukossa on esitetty Talvisodan kokonaistappiot eversti Roos'in tilaston mukaan:

	ups	au	m	Yht
Kaatuneita	1032	3682	14862	19576
Kadonneita	75	397	2801	3273
Pahoin haavoittuneita	510	2891	13036	16437
Lievästi haavoittuneita	977	4494	21649	27120
Yhteensä	2594	11564	52348	66406

Seuraavaksi tarkastellaan upseeritappioiden jakautumista eri arvoasteiden mukaan.

	kaatuneet	kadonneet	yhteensä
1. Aktiiviupeeerit			
— everstit	1	—	1
— majurit	7	—	7
— kapteenit	23	3	26
— luutnantit	58	6	64
— vänrikit ja kornetit	29	4	33
— muut	4	—	4
yhteensä	122	13	135
2. Reserviupeeerit			
— luutnantit	178	14	192
— vänrikit ja kornetit	723	46	769
— muut	9	2	11
yhteensä	910	62	972
Kokonaistappiot	1032	75	1107

Em. luvuista puuttuu pahoin haavoittuneiden erittely, joten todellinen poistuma rintamalta oli suurempi. Mainittujen taistelutappioiden lisäksi sodan aikana menehtyi sairauksiin 7 aktiivupseeria, joista 3 everstiluutnanttia ja 4 kapteenia. Reserviupseerien sairastappiot on todennäköisesti sisällytetty kaatuneiden määrään.

Kokonaistappiot 20 %

Taulukoista voidaan todeta, että aktiiviluutnanteista ja -vänrakeistä kaatui tai katosi 97, eli n. 7,5 % näiden arvoasteiden kokonaisupseerimäärästä. Vastaavan arvoisista reserviupseereista kaatui tai katosi 972, eli n. 7,2 % . Suhteellisesti tarkastellen molempien "upseerikastien" tappiot kaatuneina ja kadonneina olivat saman suuruiset. Ylemmän päällystön tappiot olivat alussa mainituista syistä tietenkin pienemmät.

Vertailupohjan saamiseksi todetakaan, että kenttäarmeijamme vahvuus Talvisodan aikana oli pyöreästi 340000 miestä. Kokonaistappiot — 66406 miestä — olivat siis n. 20 % . Luvut tuntuvat valtavilta, mutta on otettava huomioon, että tappioista yli kolmannes oli lievästi haavoittuneita, jotka ennemmin tai myöhemmin palasivat taistelukentälle takaisin. Jos todelliseksi tappiopoistumaksi otetaan vain kaatuneet, kadonneet ja pahoin haavoittuneet — 39300 miestä — oli tappioprosentti vajaa 12 %.

Jos tappiolukuja eritellään yksityiskohtaisemmin, niin kokonaistappioista oli

— kaatuneita	n	30 %
— kadonneita	n	5 %
— pahoin haavoittuneita	n	25 %
— lievästi haavoittuneita	n	40 %
		100 %

Jos upseeriston, aliupseeriston ja miehistön kärsimiä tappioita verrataan toisiinsa, saadaan seuraavia lukuja:

	ups	au	m
Kaatuneita	n 40 %	32 %	28 %
Kadonneita	n 3 %	4 %	5 %
Pahoin haavoittuneita	n 20 %	25 %	25 %
Lievästi haavoittuneita	n 37 %	39 %	42 %
	100 %	100 %	100 %

Taulukko kertoo selvästi, että upseeritappiot nimenomaan kaatuneiden osalta olivat muita huomattavasti suuremmat. Upseeri haavoittui sen sijaan harvemmin kuin aliupseeri tai mies.

Taipale tappioiden kärjessä

Niin oudolta kuin ehkä sota- ja sankarikirjallisuutta luettua tuntuukin, suurimmat tappiot olivat niillä joukoilla, jotka taistelivat Suvannon—Taipaleen alueella. Seuraaviksi tässä karmeassa tilastossa tulevat ne joukot, jotka osallistui taisteluihin Muolaanjärven itäpuolella keski-Kannaksella, Kollaanjoella, Pitkärannassa ja Laatokan rantamilla, Summassa, Tolvajärvellä ja Viipurinlahdella.

Tilastojen mukaan kymmenen eniten tappioita kärsineen rykmentin joukossa on neljä sellaista, jotka taistelivat Taipaleen loholla. Näin ollen kunniaakkaat ja sankaritaruja synnyttäneet taistelupaikat, kuten Raatteen tie, Kollaa, Tolvajärvi, Summa ym. kalpenevat

Terenttilän ja Kirvesmäen tukikohlien taistelujen rinnalla ainakin mitä tulee suomalaisten sisuun ja helittämättömään sitkeyteen.

Lopuksi

Kuten alussa jo mainittiin, on esitetyissä luvuissa mukana vain Talvisodan 105 päivänä syntyneet tappiot. Sodan jälkeen menehtyi sairaaloissa monia sotureita haavoitahinsa. Sotavankeudesta palasi tai oli palaamatta monia upseereita, aliupseereita ja miehiä. Näitä ei ole sisällytetty lukuihin. Näin ollen esitetyt luvut eivät kaikilta osiltaan vastaa todella kärsittyjä tappioita, mutta ne kuitenkin osoittavat suuruusluokat.

Tappioutilasto on karmea, mutta se opetti ja ehkä opettanee suomalaisia antamaan arvoa vapaalle maalle ja kansan yhtenäisyydelle tässä kriisien maailmassa, jossa kunnioitetaan vain voimaa. Pitänee uskoa Snellmanin sanoja: "Aseeton kansa on kelvoton."

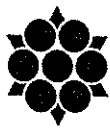
TERVEHDIMME MAANPUOLUSTAJIA

Alumiinipakkausten erikoistehdas
Helsinki, Elimäenkatu 20

Hotelli Marski aivan
Helsingin sydämessä
Mannerheimintiellä.
Nopea ja ystävällinen
palvelu, hyvät ruoat
ja juomat. Hillittyä
tunnelmaa. Tervetuloa.

MARSKI

Mannerheimintie 10,
00100 Helsinki 10
puh. 90-641717

RESERVILÄISEN ROOLI

TARMO MAKI-KUUTTI

Osastopäällikkö ja reservin yli-
luutnantti Tarmo Mäki-Kuutti on
tunnettu nimi reserviläisjärjestöjen
toiminnassa. Hän on kirjoittanut
mm pamfletin "Suomalainen tur-
vallisuus", joka ilmestyi joitain vuo-
sia sitten. "Yritin ärsyttää, mutta ei
ottanut tulta", sanoo hän itse kir-
jastaan.

"Reserviläinen on kenttäharmaa
sopuli, jonka henki harhailee esi-
kuntien mappiviidakoissa ja kortis-
toerämaissa. Ei tiedä mitään, ei
osaa mitään eikä edes tunnista it-
seenään."

Vanhan muistitiedon mukaan
Suomen maanpuolustus rakentuu
koulutetuille reserveille. Mainitaan
koulutettujen määräksi 700 000
miestä ja ylikin. Mitä nämä reser-
viläiset miettivät, miten kokevat
osuutensa maanpuolustuksessa?
Onko heillä "reserviläisen rooli"?

Miksi kenttäharmaa sopuli

Tohtori Vilho A. Koirasen muu-
tama vuosi sitten suorittamassa
haastattelututkimuksessa selvisi,
että reserviläisen rooli on hyvin
jäsentymätön. Perusteet siihen, et-
teivät tähän ryhmään kuuluvat
miehet tunnista itseään "reserviläi-
siksi", ovat etsittävässä seuraavas-
ta:

— Ylivoimaisesti suurin osa re-
serviläisiä ei sotien jälkeisinä
vuosina ole joutunut kertaus-
harjoitukseen

— eikä ole muullakaan tavoin
varusmiespalveluksensa jäl-
keen joutunut kosketuksiin
reserviläisen "rooliin" kuulu-
vien tehtävien kanssa.

— reserviläisen asemaa ja tehtä-
vää koskevat tiedot ovat epä-
määräiset. Reserviläiselle ei
ole selvitetty hänen omaa teh-
täväänsä maanpuolustuksessa.

— reservissä olevien miesten vel-
vollisuutta ilmoittautua asuin-
paikkansa valvontaviran-
omaiselle ei ole valvottu riit-
tävän näkyvästi, ja laimin-
lyönteihin on suhtauduttu lä-
pi sormien katsomisella, joten
henkilö on voinut kokea itsen-
sä täysin ulkopuoliseksi reser-
viläisen asemaansa nähden.

— tietojen puutteen ja julkisen
keskustelun passiivisuuden
vuoksi yleinen mielipidekään
ei ole tiedostanut reserviläi-
sen "roolia" suomalaisen tur-
vallisuuden perustekijäksi, ar-
vostamisesta puhumattakaan.

Aktiiviupseereilla vastuu

Poikkeuksen roolin jäsentymises-
sä muodostavat järjestäytyneet re-
servin upseerit, aliupseerit ja kil-
tajärjestön jäsenet, sillä he koke-
vat reserviläisen roolinsa tarpeen
osallistua aktiiviseen toimintaan
Heidän keskuudessaan ilmenee
myös sekä ryhmän sisällä että se-
ulkopuolella selviä käyttäytymis-
odotuksia ja pyrkimyksiä rooli-
mukaiseen käyttäytymiseen.

Reserviläisen roolia ei kuiten-
kaan luoda reserviläisten omall
järjestötyöllä, vaikka se onkin tä-
keää. Vastuuta reserviläisen kou-
luttamisen ja perehdyttämise-
osalta kantavat nimenomaan akti-
viupseerit. Sotilaskoulutus on pu-
lustusvoimien tehtävä. Reservilä-
sillä on oikeus odottaa, että tär-
tehtävä hoidetaan.

Tämän päivän Suomi on nopeas-
kehittyvä koulutusyhteiskunta, jo-
sa arvioidaan ihmisen tulevaisu-
dessa tarvitsevan uudelleenkou-
tuksen kaksikin kertaa työuran-
aikana. Tietojen arvioidaan va-

reprokeskus oy

Lönnrotink. 32 A 28, 00180 HELSINKI 18, Puh. 648 331

KUVALAATTOJA
OFFSETLEVYJÄ
VALOKUVAUSTA

henevan vähintään viidessä vuodessa. Ovatko puolustusvoimat pysyneet kehityksen pyörän mukana koulutuksen osalta? Ehkä näin voidaan sanoa asevelvollisuusajasta, tosin silloinkin pitäisi olla varaa käyttää nykyistä paljon runsaammin a-tarvikkeita. Asevelvollisuusajan jälkeinen koulutus, perehdyttäminen ja tietojen ajan tasalla pitäminen ovat reservin upseerien ja aliupseerien valtavan enemmistön kohdalta hoitamatta. Miehistön kertausharjoituskoulutusta ei kokonaisuuteen katsoen ole olemassa joitakin esimerkin tapaisia poikkeuksia lukuunottamatta.

Reserviläinen — kortti arkistossa

Kertausharjoitusmäärärahat ovat eräs vakituinen selitys asian hoitamattomuudelle, ei kuitenkaan pätevä selitys, sillä se ei poista vastuuta puolustusvoimilta. Koulutuksen puute rauhan aikana maksetaan ihmishenkinä kriisitilanteessa, reserviläisten henkinä.

Vuonna 1973 suomalainen reserviläinen kokee olevansa sekä tuntematon että tietämätön sotilas, unohtettu kortti lkp-arkistolaatikossa, mitätön tekijä sotatieteen ja korkean strategian ja taktiikan jalostuneessa maailmassa. Toden tullen sitä reserviläistä kuitenkin tarvitaan. Taisipa viime sotien aikana jo päämajassa palvella 90 % reserviläismiehistystä ja siitä alaspäin sitäkin enemmän.

Jos tarvitset reserviläisiäsi, puolustuslaitos, kerro se meille

- valista
- kouluta
- perehdytä
- pidä meidät hereillä!

Meistä löydät koko joukon vapaaehtoisuutta, innostusta, asiallisuutta ja maanpuolustusmyönteisyyttä, kun annat meille tietoja.

Mitä voisi tehdä

Jos ideoita puuttuu, puolustuslaitos?

— kutsu reservistä kymmenen nykyaikaisen koulutuksen ja tie-

dottamisen huippumiestä kahdeksi viikoksi kertausharjoituksiin ja anna heille urakka "tehkää halpa ja hyvä ohjelma". He osaavat sen tehdä, sillä siviilielämässä ei muuten pysy pinnalla.

Reserviläinen v. 1975 voisi olla suomalainen mies, jolla on

- tieto omasta kriisiajan tehtävästään
- tunne siitä, ettei hän ole hävinnyt mappiviidakkoon
- käsitys Suomen maanpuolustuksen materiaalisesta valmiudesta
- halu täyttää tehtävänsä reserviläisenä
- ja luja maanpuolustustahto.

Lisäksi häntä mahdollisuuksien mukaan koulutettaisiin kertausharjoituksissa tai hänellä olisi tilaisuus seurata puolustusvoimien harjoituksia ja siten pysyttäytyä ajan tasalla.

Veli aktiiviupseeri! Tehtävä on valtava, mutta päämääräkin on tavoittelun arvoinen.

SUOMEN

LEIJONA STANDARD

Tarkkuuspienoiskivääri varustettuna kuten toivotte

Suomen Leijona STANDARD on tarkoitettu käytettäväksi Kansainvälisen Ampumaunionin sääntöjen mukaisiin standardipienoiskivääri-kilpailuihin. Ase täyttää normaalivarustein mitoiltaan ja ominaisuuksiltaan standardipienoiskiväärille asetetut teknilliset määräykset. Lisävarustein Standardia voidaan käyttää myös kal. .22 vapaa-kiväärilajeissa.

Mittatietoja: kokonaispituus n. 1140 mm • paino tähtäiminen max. 5 kg • piipun pituus 700 mm • laukaisuvoima n. 200 g • perälevyn säätövara pystysuunnassa ± 3 cm • tähtäinväli n. 840 mm.

VALMET

VALMET Oy, TOURULAN TEHDAS, PL 60, 40101 JYVÄSKYLÄ 10, PUH. 941-19 100. PÄÄKONTTORI: PUNANOTKONK. 2, 00130 HELSINKI 13, PUH. 90-11 441

SPORTTIKLUBI JOKA VARUSKUNTAAN!

JUHA VÄÄTÄINEN

Kaksinkertainen Euroopan mestari ja ensi kesänäkin jotain tähtimessä, lisäksi vielä valtakunnan sporttimestari. Siinä Juha Väätäisen lyhyt esittely, jota ei varmasti-kaan olisi tarvittu! Tässä Julma-Juhalta muutama hölkkäsana Kylkiraudan lukijoille.

Hölkä on tullut jäädäkseen! Niin se vain on ja sitä tietä uskon suomalaisten terveyden paranevan ja iän pitenevän. Hölkä on tätä nykyä taikasana, joka liikkuu suusta suuhun ja sen vaikutus kasvaa päivä päivältä. Suomalaiset on valannut hölkkäinnostus.

Hölkä sopii kaikille

Sinänsä hölkkään ei sisälly mitään taikuutta. Pelkkänä sanana se on vain yksi sana muiden joukossa, jollei siihen liity määrätietoista työskentelyä ja jatkuvaa mukanaoloa. Kunnankehennusmenetelmistä se on yksi parhaista ja varmasti yksi halvimmista, jollen sanoisi halvin.

Hölkä on kuntourheilumuoto, jossa tasaisella, sopivasti jaksotetulla ja hitaasti kiristyvällä juoksu-hölkällä pyritään vaikuttamaan lihaskestävyyteen erityisesti jaloissa, hengityselimistön tehokkaaseen käyttöön sekä ennen kaikkea sydämen ja verenkiertoelimien toiminnan voimistumiseen. Hölkä ei ole kilpaurheilua, mutta myöskään kilpaurheilijalta ei hölkä ole kiellettyä.

Hölkää voi harrastaa rapakunnossa oleva — kuitenkin tietyn edellytyksin ja varotoimenpitein — yhtä hyvin kuin jo vuosia tiiviisti kuntoillut henkilö. Sen voi tehdä yksin tai kaksin, jopa vallan hyvin suuremmissakin ryhmissä. Hölkä ei vaadi sen enempää tartania kuin merkittyjä reittejäkään. Se sopii sekä miehille että naisille.

Sporttiklubit — uusi toimintamuoto

Onhan hölkkää harrastettu toki vuosikymmeniä. Sinänsä se ei ole mikään uusi keksintö. Suomen Urheiluliiton ohjelmaan se tuli kuitenkin vasta tämän vuoden alussa kentältä tulleen paineen vuoksi. 30—50 vuotiaalle ei ollut oikeastaan muuta palvelumuotoa, kuin tarjota tehtäviä erilaisten kilpailujen toimitsijoina, eikä se varmasti tyydytä normaalin miehen — ja naisen liikuntatarvetta.

Viime kevättalvella ryhdyttiin Suomen Urheiluliiton johdolla perustamaan sporttiklubeja eri puolille maata sekä valittiin allekirjoittanut valtakunnallisena sporttimestarina koordinoimaan ja ohjaamaan tätä toimintaa.

Sporttiklubit ovat pienryhmätöimintää. Mallisääntöjen mukaan sellaiseen kuuluu 10—15 vähintään 18 vuotta täyttäneitä henkilöä, jotka ovat kiinnostuneita yleisurheilusta ja oman kuntonsa kehittämisestä eivätkä osallistu juoksu-urheiluun aktiivina.

Sporttiklubeja voidaan perustaa yleisurheiluseurojen alaisuuteen kaikkialla Suomessa. Syrjässä oleva tehdas tai muu laitos vaikkapa varuskunta voi päästä suoraankin jäseneksi, jos hyväksyy SUL:n väljät ehdot. Myöskään liittorajat eivät aseta esteitä, sillä ketään ei haluta sulkea ulkopuolelle. Erityisesti haluan korostaa, että sporttiklubitoiminta ei ole nykyisten kuntojärjestöjen kilpailija.

Esimerkiksi ”Espoon I Sporttiklubin” tarkoituspykälä kuuluu seuraavasti:

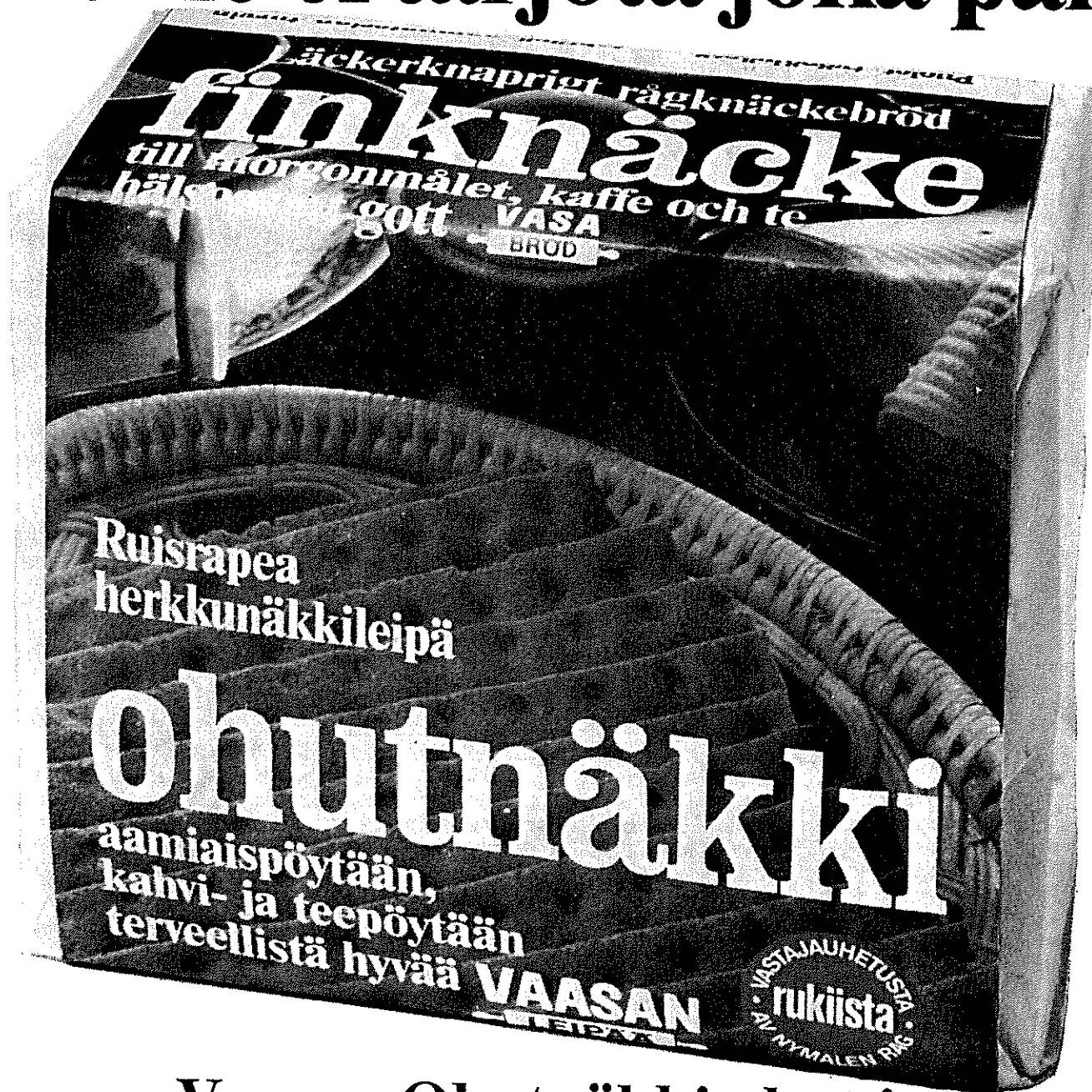
Klubin tarkoitus on pyrkiä kehittämään jäseniään aktiivisiksi kuntonsa parantajiksi ja ylläpitäjiksi jakamalla tätä pyrkimystä tukevaa tietoa ja järjestämällä kunnan kohentamistilaisuuksia ja kokouksia. Lisäksi klubi voi ryhtyä myös muunlaisiin toimenpiteisiin ja toimintoihin, jotka edistävät ja palvelevat yllämainittuja päämääriä ja tarkoituksia.

Sporttiklubeissa kunnan ja terveyden tarkailua

Koska hölkkäämisen aloittaminen on tehtävä varoen, jollei aikaisemmin ole harrastanut kuntoliikuntaa riittävästi, sporttiklubit järjestävät jäsenilleen lääkärintarkastuksen johon kuuluu kunnan perusteellinen testaus. Tätä pidetään erittäin tärkeänä. Jatkossa on sitten tarkoitus tarkkailla fyysistä kuntoa ja terveyttä esimerkiksi kerran vuodessa suoritettavilla tarkastuksilla

Näkkileipäutuuksia Teille ei tarjota joka päivä!

Vaasan Ohutnäkki ohut ja rapea herkkunäkkileipä aamiais-, kahvi- ja teepöytään.

Terveellistä hyvää **VAASAN**
LEIPÄÄ

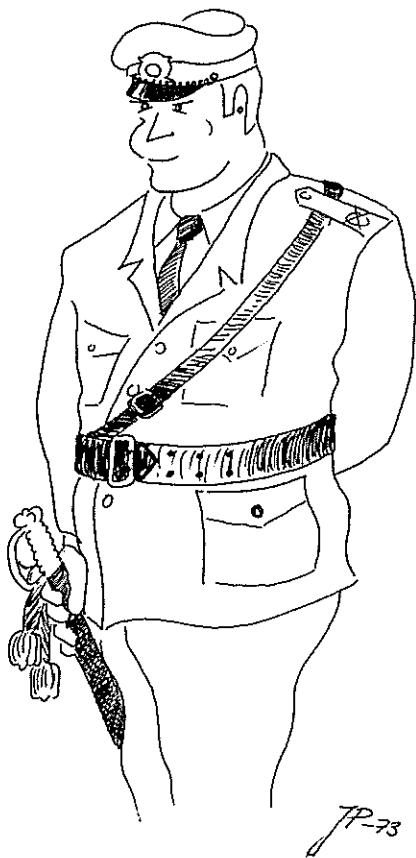
VAASAN HÖYRYMYLLY OSAKEYHTIÖ

Tätä varten on luotu eräänlainen testauspakettijärjestelmä, josta voi valita haluamansa laatuisten tarkastuksen.

Hölkäämisen aloittamiseksi ei oikeastaan tarvita kuin sopivat lenkkitosut. Kaikki muu on sitten kiinni henkilökohtaisista haluista ja tarpeista, niin ja tietenkin jossain määrin myös rahasta, jos haluaa joitain erikoisvarusteita. Mutta missään tapauksessa ei pitäisi ryhtyä hölkkähomaan tennis- tai koripallotossuissa, kumisaappaissa puhumattakaan. Anatomisesti oikea lenkkitosu tarjoaa jalalle oikean juoksuasennon, mikä ei kipeytä jänteitä eikä lihaksia.

Sporttiklubi-idea ei saa muodostua miksikään eliittiharrastukseksi, vaan se on tarkoitettu jokaiselle suomalaiselle. Niinpä olisikin toivottavaa, että klubin perustaisi mahdollisimman erilainen henkilöryhmä, jonka yhdistäisi tuo yhteinen harrastus. Kysymys ei ole suurista jäsenmaksuista tai muista taloudellisista uhrauksista. Jokaisesta maksamastaan markasta jäsenen tulee saada itselleen terveydellistä hyötyä.

YHÄ USEAMMALLE MEISTÄ
SOPII PAREMMIN VANNE
KUIN VYÖ!

Lehtikuva: Hannu Lindroos

Varuskunnat mukaan

Suomessa on tällä hetkellä 300 sporttiklubia, joissa on yhteensä noin 3500 jäsentä. Yhteisöistä puuttuvat varuskunnat oikeastaan kokonaan. Upseerithan tarvitsevat fyysisistä kuntoaan jokapäiväisissä tehtävissään sekä erityisesti silloin, jos joudutaan tätä maata puolustamaan aseina. Uskon upseerien kunnan olevan tavallista suomalaista keskivertokansalaista huomattavasti korkeammalla, mutta: lisä ei koskaan ole pahitteeksi ja itsensä tunteminen lääketieteellisesti on myös tärkeää. Eivätkä kai kaikki sittenkään ole riittävän hyvässä kunnossa.

Mitähän jos varuskunnissa nyt ryhdyttäisiin "järjestäytymään" ja alettaisiin perustaa sporttiklubeja! Mielekkyyden lisäämiseksi kuhunkin klubiin voitaisiin sisällyttää jäseniksi varuskunnan henkilöstön lisäksi siviiliyhteisön liikunnanharrastajia. Tällöin ei olisi pelkoa klubin fakkiintumisesta ja olisi jälleen yksi yhdysside muuhun yhteiskuntaan.

Erityisesti sporttiklubi-idea on sopiva toteutettavaksi sellaisten henkilöiden osalta, jotka muuten ovat hieman laiskoja tai haluttomia fyysisiin rasituksiin, mutta siitä huolimatta tuntevat kiinnostusta omaa kuntoaan kohtaan. Yhteinen lenkki on ikään kuin pakote. Ilman erittäin hyvää syytä sieltä ei voi jäädä pois! Eikä niitä syytä voi joka kerta keksiä!

Ei Ateenaan — kilpaile itsesi kanssa

10—15 vuotta lähes kokonaan lenkkeilemättä ollut 35—40 vuotias henkilö pystyy puolen vuoden harjoittelun jälkeen helposti juoksemaan Cooperin testissä 2600—2700 metriä. Tämä on hyvä muistaa niiden upseereiden, jotka tämän vuotisissa testeissä jäivät alle tavoitteiden.

Sporttiklubiharrastuksen tavoitteena ei suinkaan saa olla pyrkimys Ateenan tai Bostonin maratoonille. Sitä en suinkaan kiellä, mutta se vaatii jo useamman vuoden hölkkäharrastusta ja runsaasti harjoittelu-aikaa. Sen sijaan joku kotimainen lyhyempi hölkkäjuoksu riittävän harjoitteluajan jälkeen on mitä parhain kunnan mittapuu. Ei siinä mielessä, että katsotaan sijoitusta tai aikaa, minkä juoksu vaatii, vaan jaksako juosta koko matkan, kuinka monta kertaa täytyi välillä kävellä vai menikö kokonaan piippuun. Seuraavalla kerralla on hyvä vertailukohde ja voi kilpailla itsensä kanssa.

Tämän selvityksen jälkeen ei siten enää muuta kuin sporttiklubia perustamaan jokaiseen varuskuntaan. Suomen Urheiluliitosta on saatavissa mallisääntöjä ja muita tarpeellisia ohjeita. Asiasta riittävän ajoissa sovitteassa olen itse valmis tulemaan perustavaan tai johonkin muuhun kokoukseen.

Sporttiterveisin ja kunto korkealle hölkkäen!

MIKROFONIN KANSSA SOTILASALUEELLA

MARKUS SIMILÄ

Toimittaja Markus Similä on Yleisradion kantavia voimia puheohjelmien alalla, siitä huolimatta, että hän voitti viime kesänä suuren kansainvälisen ohjelmakilpailun selostuksellaan sinfoniakonsertista! Pätevän radiotoimittajan tapaan hän hallitsee myös kynän käytön. Tässä Markus Similän tunteita ollessaan mikrofoniin kanssa kasarmialueella.

Ensimmäisen radiojuttuni olen tehnyt Munkkiniemen vanhan kalettikoulun rakennuksessa. Aiheena oli ilmavoimien linktreiner (muistaakseni härveli, joka muistutti lentokoneen ohjaamaa, kulki tuolla nimellä). Siitä on kulunut jo yli seitsemäntoista vuotta. Tuo ensimmäinen juttu on tietysti jäänyt mieleen, monestakin syystä. Ei vähiten siksi, että puhuin selostuksessa koko ajan ilmavoimien pääesikunnasta. Siinä olikin hommaa, kun niitä päitä leikeltiin nauhalta pois kuljin äänittämössä pitkään giljoitiini-Similän nimellä.

Armeija on kiintoisa kohde

Vuosien mittaan olen sitten saanut tehdä useampiakin juttuja puolustuslaitoksesta niin radioon kuin televisioonkin. Tämä kirjoitus pohjaa vain omiin kokemuksiini, eikä sen perusteella kannata yleistää. Monella kollegallani saattavat

toisenlaiset ajatukset olla päällimmäisinä.

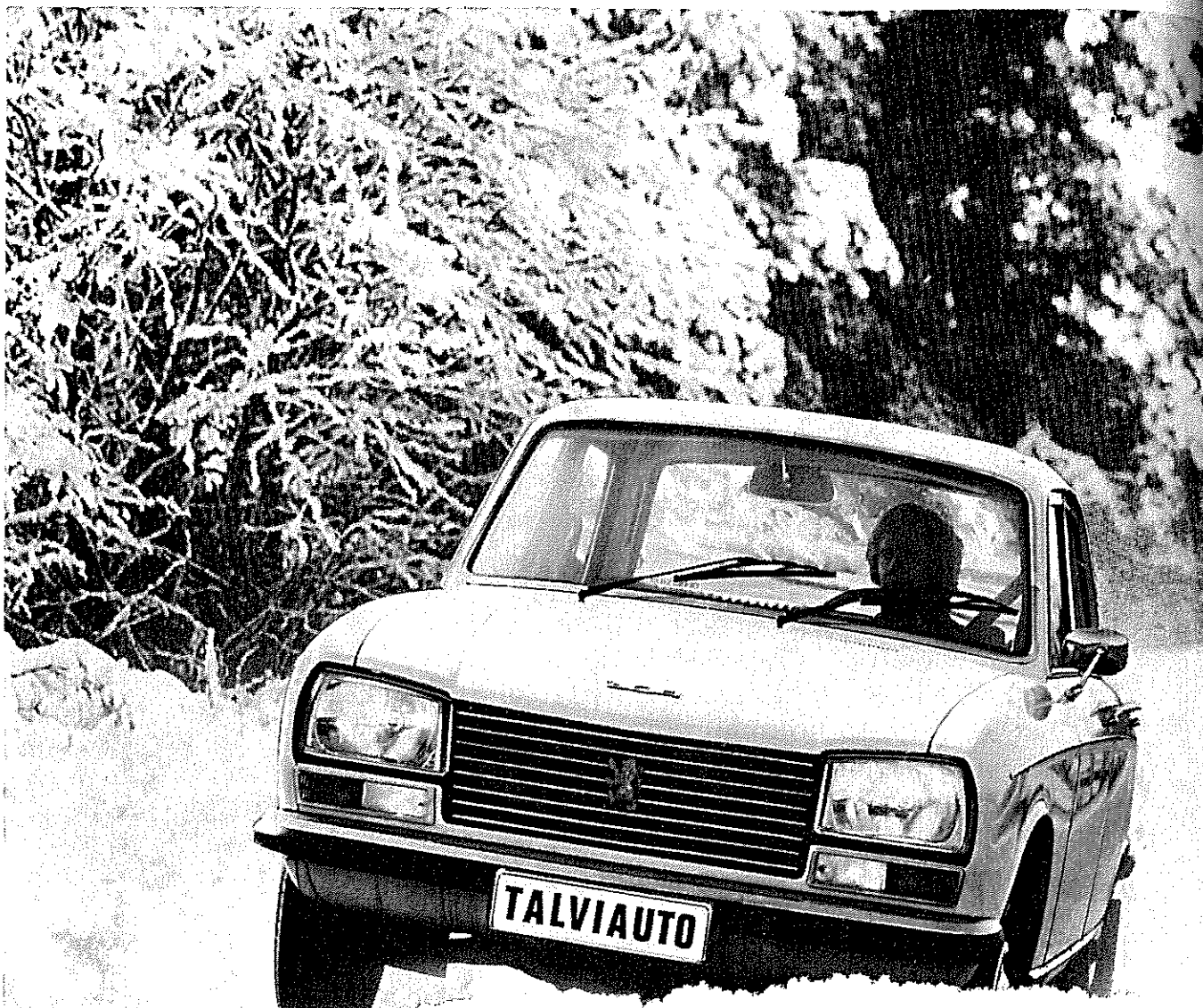
Oli miten oli, armeija kaikkinen on tapahtumarikas ja omaleimainen maailmansa, toimittajalle aina kiintoisa kohde. Radiomiehelle puolustuslaitos on lähes paratiisi: kaikki tapahtumat kuuluvat, edes sotaäänä ei säästellä. Mikrofoni pystyy välittämään sotilaan elämästä poikkeuksellisen paljon.

Varusmiesaikani tein puolustusvoimista radio-ohjelmia erityisen innokkaasti, olihan se mainio tapa luistella tavallisesta palveluksesta. Jo silloin opin asioita, joista myöhemminkin juttuja tehtäessä on ollut hyötyä.

Puolustuslaitoksen kanssa ei juuri jutella, tulokselliseen kanssakäymiseen päästään parhaiten kirjallisesti. Edesmennyt ohjelmapäällikkö, tohtori Reino Tuokko sen minulle havainnollisesti opetti. Kantahenkilökunnan koulutusta käsittelevän ohjelman suunnitelma

näytti paperilla niin juhlalliselta, etten moista ollut konsaan nähnyt. Sihteeri sävelsi kirjelmän yläreunaan vaikuttavia kirjain- ja numeroyhdistelmiä kauttaviivoineen ja alle lätkittiin leimoja. Paperin vaikutus ylitti hurjimmatkin toiveet: puolustusvoimain komentaja — ei vähät mitään — vapautti meikäläisen varusmiehen muistaakseni kuudeksi viikoksi tähän tärkeään tehtävään. "Kylmä-Kallen" komennus taskussaan varusmies tunsu nousseensa vähintäänkin esiupeerien joukkoon. Ja olihan siitä kasarmilla kertomisia: upseerikerhoilla eri koulutusasteissa me papit nauroimme niin. Sotasalaisuudeksi jääköön, miten sain tuota komennusta veytetyksi vieläkin pidemmäksi. Eihän tässä kaikkea sovi kertoa, koska aion edelleen tehdä puolustuslaitoksesta ohjelmia — tätä kirjoittaessanikin on muuten yksi juttu tekeillä.

—>

Taas tuli talviauton kelit.

Sohjoa ja räntää, jätää ja pakkasta, hämärää pitkälle päivään . . .

Peugeot 304 ei pelkää talvea:

Etupyöräveto. Paino tasaisesti etu- ja takapyörillä. Esteetön näkyvyys: 310° koko ympyrästä, ikkunapintaa 1,905 m², sähkölämmiteinen takalasi. Tehokkaat valonheittimet. Läpivirtaustuuletus ja nopea lämmityslaite. Varmat jarrut: Mastervac-tehostin, tasausventtiili, edessä levyt. Ja kaiken summana tasapainoinen kokonaisuus.

Siinä listaa niistä ominaisuuksista, jotka tekevät 304:stä lämpimän ja turvallisen talviauton.

304 4 ovea, tilaa 5:lle, tavaroille 415 l.
70 hv SAE, 150 km/t, kulutus 10.1 l/
100 km.

304 4 ovea, tilaa 5:lle, tavaroille 415 l.
ässä 80 hv SAE, 160 km/t, kulutus 10 l/
100 km.

**Koeajakaa Peugeot 304 – uusi tai käytetty.
Varatkaa aikaa kunnon koeajoon.**

MAANAUTO
OY AB

Särkiniementie 7, 00210 Helsinki 21, puh. 67 34 11
Mechelininkatu 10, 00100 Helsinki 10, puh. 44 03 81

Kiirettä ei ymmärretä

Eräs nyrkkisääntö toimittajan on joka tapauksessa hyvä pitää mielessään: puolustusvoimissa tapahtumat tapahtuvat vain ylhäältä alaspäin annetulla käskyllä tai luvalla. Asiansa ei kannata ruveta toimittamaan komppanianpäällikölle, ellei sillä jo ole pataljoonan komentajan siunausta. Aina kun ei tiedotustoimiston puoleenkaan ehdi kääntyä, ei esimerkiksi tiukasti aikatauluun puristetulla selostusmatkalla Sodankylässä. Useimmiten asiat tietysti voidaan sopia etukäteen, mutta ei aina. Tuo Sodankylän matkan sattui pahimmoilleen puhelinalakon aikaan, mutta hienostihan sekin homma siellä hoitui.

Kiire on asia, joka ei lähestulkoonkaan aina ole toimittajan leväperäisyydestä johtuva tekijä. Enkä totisesti kadehti toimittajaa, jonka sillä siunaaman hetkellä olisi saatava jotain irti puolustusvoimista. Jotkut komentajat tuntuvat epäilevän, että kiireeseenkin on koira haudattuna. ”Kääntykää pääesikunnan puoleen, mieluummin kirjallisesti!” Tai: ”Palatkaa asiaan ensi viikolla!” Parhaatkaan selitykset eivät auta, sotavaeässä ei selitetä — senhän tietää tomppelein alokaskin. Useimmiten — ja tätä voisi pitää melkein sääntönä — suhtautuminen on toki ymmärtävää, jopa joustavaa.

Konepistoolein saateltiin

Joka vanhoja töppäyksiä muistelee, sitä tikulla silmään. Kerrottakoon nyt kuitenkin — rakentavassa hengessä — suorastaan surkukupaisa tapaus parin vuoden takaa. Piti tehtävän televisio-ohjelmaa. Tarvitsimme ohjelmaan pelkkää kuvitusmateriaalia sulkeisharjoituksista, siis ilman ääntä. Filmiarkistosta ei vastoin tietoa löytnytään sopivaa aineistoa, vai oliko sitä nyt liian vähän. Niin tai näin, oli kiire. Soitin pääesikunnan tiedotustoimistoon. Kirjallinen anomuskin tehtiin pikavauhtia ja lähetti pantiin heti asialle. Asian luvattiin järjestyvän: varusmiehiä saa kuvata muutaman minuutin Santahaminassa seuraavana aamuna. Minä vielä aamulla soittelemaan tarkistussoittoa Hevossalmen sillan puhelinkopista, huonolla menestyksellä. Asianomainen tiedotusupseeri ei ollutkaan paikalla. No, kaipa asia oli kuitenkin järjestyksessä. Mutta mitä vielä. Emme päässeet sillalta eteenpäin ennen kuin pari konepistoolimiestä polkupyörineen oli saatu kuvausauton saattajiksi. Ja herra majuri sanoi esikunnassaan, että lupaa minkäänlaiseen kuvaukseen ei anneta. Samanlaisin saattajain joukoin meidät toimitettiin sen tien sotilasalueen ulkopuolelle.

Koko nolo juttu — ohjelman kokonaisuuden kannalta sitäpaitsi perin epäolennainen — puitiin ja sovittiin sitten pääesikunnan ravintolan kabinetissa tarjotulla lounaalla. Puhuttiin pitkään asenteista, puolin jos toisin. Eikä varmaan aiheetta. Ja erottiin taas ystävinä.

”Räävätään ja revitään”

Ikävä kyllä Yleisradio näyttää menettäneen pahanlaisesti joidenkin upseerien luottamuksen. Syystä tai syyttä, ei ole minun asiani arvioida. Herrat ovat vetäytyneet jämerään siilipuolustukseen: paras kun radio ei ollenkaan puutu puolustusvoimien asioihin. Räävätään vaan ja revitään, rakentamisesta ei puhuttakaan.

Vaikka toimittajien asenteissa joskus olisikin toivomisen varaa, ohjelmantekijän suuta ei varmasti saada tukkoon ynseällä ja sulkeutuneella suhtautumisella. Sen sijaan kaikkein maanpuolustushenkilöimänkin toimittajan vereen eritty turhaa adrenaliinia, joka helposti heijastuu myös ohjelman sävyyn.

Yleisesti ottaen puolustuslaitoksessa on kuitenkin ilahduttavasti

tajuttu, avoimien ovien politiikan arvo. Sitä kautta myös toimittajan työn merkitystä arvostetaan, reporterit tuntee olevansa tervetullut vieras.

Anomukseenne on suostuttu!

Tosiasia, jota ei voi muuttaa, on hyväksyttävä. Puolustuslaitos uudistuu verkkaisesti kuin vanha kasarmi; nykyaika ripustautuu parhaansa mukaan tsaarinaikaisiin tiiliseiniin. Suurta ja raskasliikkeistä instituutiota eivät ajan tuulet isommin heiluttele. Armeijan henkinenkin perusta tuntuu kestävältä, aika muuttelee vain pintaa mieleiseksi. Minun näkökulmastaani asiantila tuntuu voittopuolisesti myönteiseltä ja turvallisuutta herättävältä. Tältä pohjalta ei ole vaikeata niellä joitakin nykypäivän tiedottamisessa perin vanha-aikaisiltakaan tuntuvia äänenpajonoja. Kysymyshän on sittenkin vain ilmaisutavasta.

Kun jonkun ison teollisuuslaitoksen tiedottajat lähestyvät toimittajaa joskus jopa ylimairein sanakääntein, armeija ikään kuin antaa armonsa laskeutua: anomukseenne on suostuttu. Ja kirjeessään ”Pääesikunta edellyttää, että ohjelman toteuttamisessa noudatetaan seuraavia ohjeita...” Näissä muutama viikko sitten saamissani ohjeissa nyt ei sen kummempia ollut, jos kohta ohjelman sävykin tuli siinä säädetyksi. Julkisen sanan edustaja — jos olisi arvostaan herkkä — voisi ottaa nokkaansa, kun herrat upseerit häntä tuolla tavalla puhuttelevat. Mutta kuten sanottu: kysymys on vain ilmaisutavasta. Sotilas käyttää sotilaskieltä, ainakin virkakirjeessä.

Kielteiset asiat suhteutettava kokonaisuuteen

Sanottakoon tässä nyt tasapuolisuuden nimessä muutama sana meistä toimittajistakin. Valitettavan monet ohjelmantekijät kokevat Yleisradion eräänlaisena itkumuurina, ikään kuin radiotoimittajan tehtäväksi jäisi tuoda esiin vain epäkohdat, ongelmat ja puutteet. Tältä pohjalta tehty ohjelma ei kerro totuutta mistään, sen paremmin kuin kritiikitön hymistelykään. Epäkohtiin puuttuminen on toimittajan tärkeä velvollisuus, mutta kielteiset asiat on osattava suhteuttaa kokonaisuuteen. Tätä ymmärtääkseni puolustuslaitoskin toivoo meiltä toimittajilta. Eikä toivomus tosiaankaan ole kohtuuton.

SUOMALAISEN JA NEUVOSTOLIITTO- LAISEN SOTILASKOULUTUKSEN VERTAILUA

SEPPO TIMONEN

Sotilaita koulutetaan jotta he pystyisivät mahdollisimman tehokkaasti toimimaan maansa puolustusvalmiuden hyväksi. Sotilaskoulutus on kuitenkin eri armeijoissa hyvinkin erilaista. Majuri Seppo Ti-

monen on tutkinut jatko-opintoihinsa liittyen suomalaista ja neuvostolaista sotilaskoulutusta varsin laajasti ja esittää siitä nyt tässä mielenkiintoisia havaintoja.

Sotilaskoulutusmenetelmästä puhuttaessa ei tässä kiinnitetä huomiota koulutuksen eri aloihin, tasoihin tai saavutuksiin. Tarkoitus on pysytellä niissä ”pedagogisissa ratkaisuisissa”, joilla sotilaskoulutuksen opettava osapuoli pyrkii saamaan vaikutusta opetettavana olevaan osapuoleen.

Keskeisimmiksi tekijöiksi tässä tapauksessa muodostuvat ne opetuksen keinot, joita käyttäen pyritään saavuttamaan asetetut opetusavoitteet. Näitä keinoja ovat opetusmenetelmät ja opetuksen muodot.

Sotilaskoulutukseen ja sen toteuttamismuotoihin ja -menetelmiin vaikuttavista tekijöistä, oikeammin faktoriryhmistä, on helposti nimettävissä ainakin neljä pääryhmää, nimittäin asevoimien kehitystaustan ja rakenteen vaikuttajien pääryhmä, koulutuksen päämäärävaikuttajien pääryhmä, koulutuksen teknisen ja materiaalien tekijöiden pääryhmä, sekä koulutuksen ongelmatekijöiden pääryhmä.

Historiallista samankaltaisuutta

Tarkasteltaessa Suomen ja Neuvostoliiton asevoimien kehitystaustaa, voidaan todeta kummankin armeijan olevan samasta tsaarinen Venäjän armeijasta lähtöisin. Tässä samassa lähtökohdassaan niillä on lähes parisatavuotinen sotahistoriansa ja traditionsa. Yhteistä sotahistoriaa edustavat myös myöhemmät sodat, vaikka toiminta tällöin tapahtuikin rintamalinjojen vastakkaisilla puolilla.

Niinikään pitkä yhteinen maa- ja meriraja kytkevät molemmat armeijat samaan maantieteelliseen perustilanteeseen.

Toisistaan erottavina tekijöinä voidaan mainita armeijoiden syntävaiheesta lähtien vaikuttanut ”perinteellinen erimerkkinen ideologinen lataus”, joka vasta käytyjen sotien jälkeisenä aikakautena on saatu painumaan siinä määrin takalalle, että yhteistoimintakin on tullut mahdolliseksi vaihtoehdoksi.

Suomalaisille vallitseva maantieteellinen olosuhde on ominta elintilaa, neuvostoarmeijalle toimintaa ja koulutusta siinä nimitään toiminnaksi erikoisolosuhteissa.

Armeijojen kehitystaustojen osalta voitaneen siis kirjata koulutusmenetelmissä historiallista samankaltaisuutta, joka selittyy yhteisen alkuperän ja käytyjen sotien kokemusten pohjalta. Tätä yhtäläisyyttä vähentävät toisaalta asenteelliset eroavuudet lähimenneisyydessä ja toisaalta se tosiasia, että meidän luonnollisin elinpiirimme merkitsee neuvostolaisille toimintaa yhden laisissa erikoisolosuhteissa.

Tämän tekijäryhmän vaikutusta, vaikei täysin kieltettäväksi, voidaan pitää vähäisenä sotilaskoulutusmenetelmissä ja -muodoissa.

Neuvostoreserviläisillä pitkä kertausharjoituskoulutus

Yhtäläistäviä rakenteellisia tekijöitä voimme havaita mm asevelvollisuusjärjestelmän sinänsä, asevelvollisuuden suorittamisen suurin piirtein samassa ikävaiheessa ja sen jakautumisen tavanomaisiin koulutusryhmiin (miehistö, alipäällistö, upseeristö).

Erottavista tekijöistä on ensimmäisenä mainittava asepalveluksen erimittaisuus. Neuvostolaista 1—3 vuoden asepalvelua, sitä edeltänei-

ne kaikille pakollisine 400 tunnin alkeisvalmennuksineen, vastaa vajaan vuoden mittainen suomalainen asepalvelusaika. Vertailun suorittaminen näin erimittaisten käsitteiden välillä on melko vaikeaa. On myös lisättävä, että neuvostoreserviläinen saa yhdeksän kertaa pitemmän kertausharjoituskoulutuksen, kuin suomalainen.

Epäilemättä tällaisesta koulutusajan eroavuudesta on seurauksena varsin toisenlainen koulutuksen kokonaiskuva. Se näkyyneen ennen kaikkea opetuksen muodoissa ja koko opetusprosessin ilmapiirissä. Suomalainen koulutusaika ei sallisi asioihin pysähtymistä, niiden syventämistä ja kypsytelyä. Neuvostosevelvollisilla siihen ilmeisestä ajasta riittää.

Yhteenvedon kehitystaustan ja rakenteellisten tekijöiden vaikutuksesta sotilaskoulutusmenetelmiä ja -muotoja yhtenäistävänä tai eriyttävänä voidaan todeta, että historialliset tekijät ovat jossain määrin yhtenäistäneet koulutusta, mutta niiden vaikutus on vähäinen. Reaalinen koulutusaika täysin erimittaisena eriyttää oleellisesti koulutusmuotoja ja omaa ainakin niiden välityksellä vaikutusta myöskin koulutusmenetelmiin. Tätä tosiseikkaa voidaan pitää merkityksellisenä tekijänä.

Myös asevoimien koon erimittaisuus vaikuttaa osaltaan eriyttävästi kaikkeen sotilaskoulutukseen, mutta erityisesti korkeampaan koulutukseen. Pitkälle viety ja jo upseerien peruskoulutuksessa alkavien erikoistuminen erottaa neuvostoupeeerikoulutuksen suomalaisesta. Tolettakoon, että kaikkiaan sadastylemmästä sotilasoppilaitoksesta -

"kadettikoulusta" — on 9 sotilaspoliittisia, 16 yleistaktisia ja panssarijoukkojen kouluja, 6 panssari- ja autoteknisiä, 8 kenttätukikistön, 6 ilmatorjuntatykistön, 12 ilmavoimien, 22 ilmavoimien, 10 laivaston, 11 viestin, 5 pioneeri- ja 10 sotilasinsinöörikouluja.

Neuvostoarmeijassa poliittinen koulutus voimakasta

Sotilaskoulutuksen päämääräteki- jöistä on erotettavissa kaksi alaryh- mää, nimittäin poliittis-ideologiset ja sotilaalliset päämäärävaikuttajat.

Voidaan sanoa, että ensin mai- nitun alaryhmän ainoana yhteisenä tekijänä on kummankin armeijan pyrkimys kouluttaa isänmaanrak- kauteen ja maanpuolustusideolo- giaan. Tähän toteamukseen yhtenäis- syys sitten lakkaakin. Tästä eteen- päin tulee voimakkaasti eriyttävä- nä tekijänä esiin Neuvostoarmeijan poliittisuus, sen poliittisen koulu- tuksen erikoisorganisaatio ja erot- tamaton suhde Neuvostoliiton Kom- munistiseen Puolueeseen.

Suomen armeija on poliittisesti neutraali ja kaiken poliittisen toi- minnan ulkopuolella. Vaikka mei- dän valistus-, kansalaiskasvatus- ja kirkollisessakin opetuksessamme ja toiminnassa voidaan osoittaa sa-

voja aineksia, mitä on neuvostolai- sessa poliittis-ideologisessa koulu- tuksessa, ei näiden osuus yhteensä- kään ylety samaan tehoon ja laa- juuteen kuin naapurimaassamme.

Sotilaskoulutuksen sotilaallisten päämäärien yhteisenä vaikutusteki- jänä on epäilemättä pyrkimys kou- luttaa nykyaikaista sotaa varten.

Sotilaallinen käytännön tieto, tai- to ja järjestynyt kurinalaisuus ovat ne konkreettiset päämäärät, joihin koulutuksella molemmissa asevoi- missa pyritään. Niiden vaikutus koulutusmenetelmien ja -muotojen valintaan ja käyttöön on kiistaton.

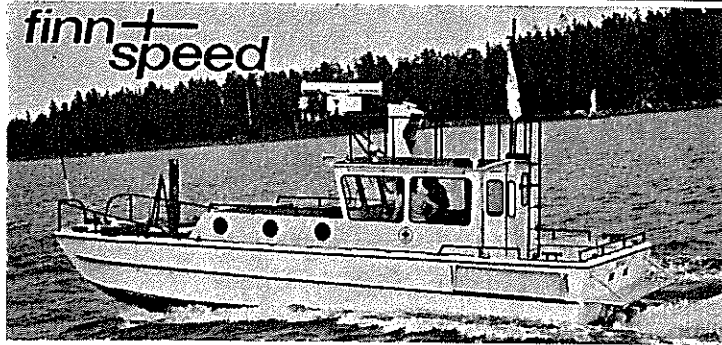
Sotilaallisten päämäärävaikutta- jien ryhmästä voimme todeta voi- makkaasti menetelmiä ja muotoja eriyttävänä tekijänä poliittis-ideo- logisen koulutuksen Neuvostoliitos- sa. Se sellaisenaan edustaa koulu- tusalaa, jota vastaavaa Suomen asevoimissa ei ole. Huomioon otta- malla vielä sen tosiasian, että po- liittis-ideologinen koulutus ulottaa vaikutuksensa kaikkeen neuvosto- sotilaan koulutustapahtumaan, rajoittumatta varsinaiseen poliittis- ideologisen koulutuksen ohjelmaan, voidaan tämän sanoa olevan yhden oleellisimmista sotilaskoulutusme- netelmiäkin eriyttävistä tekijöistä tällä hetkellä.

Suomalaisen sotilaan heikkous: esiintymisvalmius

Sekä suomalainen että neuvosto- lainen menetelmä mainitsevat läh- deteosten luetteloiden ensimmäise- nä suullisen esittämisen menetel- män.

Ainoastaan neuvostolainen jaotte- lee sen muistiinpainamiskeinojen perusteella: sanalliseksi, graafiseksi, motoriseksi ja sekamuotoiseksi suulliseksi alamenetelmäksi. Tä- män perusteella neuvostoliittolais- ta suullista esitysmenetelmää voi- tanee pitää pitemmälle kehiteltynä, kuin suomalaista. Omakehtaisen ko- kemuksen perusteella sen sijaan ei tämän tarvitse merkitä menetel- mällistä tai muodollista parem- muutta muussa, kuin esiintymisval- miudessa, joka on voitu todeta yleensä olevan neuvostosotilailla suomalaista parempi.

Harjoitus menetelmänä on mo- lemmissa asevoimissa samalla ta- voin määritelty, mutta jälleen neu- vostolainen sotilaskoulutuksen me- netelmäluettelo jaottelee harjoituk- sen suomalaista lähdettä (Koulut- tajan opas 1972) täydellisemmin Suomalaisessa Kouluttajan oppaas- sa mainittua kyselevää opetusta ei Lutskov'in kirjassa "Neuvostosoti- laiden opetusmenetelmät" lainkaan

FINNSPEED työvene -

monikäyttövene kehitettiin öljyntorjuntatehtäviin. Mutta se on käyttökelpoinen muissakin vaa- tivissa tehtävissä. Se soveltuu palolaitoksille, puolustuslaitoksille, satamalaitoksille jne. Finns- peed työvene on kolmirunkoinen, sen takaosassa ovat moottorit, hallintalaitteet sekä ohjaamo- tila viidelle hengelle. Laidoilla olevat vesitiiviit säiliöt takaavat veneen kelluvuuden vedellä täyttyneenäkin, moottorivaihtoehtoja on lukuisia: Vesisuihkumoottorit Z- tai V-veto. Jokaises- sa rungossa on teräskölrirauta. Veneen kansirakenne tehdään ostajan toivomusten mukaan. Myydään myös runkovalmiina.

Ky **Wico-Boat** Kb

SF-07955 TESJOKI ● LOVIISA ● PUH. 915-54 292

esiinny menetelmiin kuuluvana. Epäilemättä se sopisi paremmin opetusmuotojen luetteloon.

Ryhmätyöskentely taas puuttuu Lutskovin opetusmenetelmien luettelosta ja sitä voitaneen pitää virheenä.

Kaiken kaikkiaan kysymyksessä ovat teoreettiset käsitteiden luokituserot, sillä lähes poikkeuksetta se, mikä Kouluttajan oppaassa mainitaan koulutusmuotojen luettelossa, se löytyy Lutskovilla joko menetelmä- tai muotoluettelossa ja päinvastoin.

Sotilaallisen tutkimustyön merkitys

Harjoitukset teknisissä ym opintopiireissä muodostuvat neuvostokoulutuksessa huomattavan osan kokonaisuudesta. Näin itseasiassa olemmekin lähestymässä erästä tarkasteltavan aiheen tärkeintä kysymystä, sotilaskoulutuksen tutkimustyötä. On nimittäin niin, että mikäli neuvostolainen sotilaskoulutusmenetelmä näyttää suomalaista kehittyneemmältä, niin se johtunees siitä, että Neuvostoliitossa on jo vuosikymmeniä harrastettu tuloksetasta ja laajamittaista tieteellistä sotilaskoulutuksen tutkimustyötä.

Tätä ei pidä käsittää siten, että suomalaisen tutkimustyön olemattomuuden vuoksi oma "sotilastyypimme" olisi katoamassa ja häviämässä kilvoittelun. Näinhän asiallaidan ei välttämättä tarvitse olla, mutta tämän voi käsittää siten, että suomalainenkin sotilastyyppe saattaisi rikastua, jos sotilaskoulutuksemme tutkimustyö saisi riittävästi tutkijoita.

Voimme siis todeta sotilaskoulutusmenetelmien ja -muotojen alalla vallitsevan kummankin tutkimuskohdalla tiettyä horjuvuutta ja epä-määräisyyttä, joka yhä kaipaisi täsmentämistä.

On selvää, että tutkimuskohtaiden mittakaavaerot, koulutuksen resurssien erot ja koulutusaika-erot ovat tekijöitä, jotka yhdessä poliittis-ideologisen koulutuksen kanssa oleellisesti eriyttävät samojakin koulutusmenetelmiä ja muotoja Neuvostoliitossa siinä määrin, että Suomessa voitaisiin niistä puhua jopa kokonaan eri toimintamenetelminä ja -muotoina.

Tosiasiaksihan jää, että täydelliseen yhtäläisyyteen sotilaskoulutuksen menetelmissä ja -muodoissa ei voida eikä liene mielekäästäkään pyrkiä niin kauan kun on olemassa eri armeijoita.

Yhteinen ongelma: tekninen kehitys

Sotilaskoulutuksen ongelmien vaikutusta menetelmiin ja muotoihin on kahta lajia. Ensinnäkin voidaan puhua "yleispätevistä, yhteisistä ongelmista", joita lienee kaikilla asevoimilla ja toiseksi on armeijakohtaisia, yksilöllisiä ongelmia.

Yleispäteviä, yhtähyvin suomalaisia, kuin neuvostolaisiakin ongelmia ovat: tarve pysytellä huijan teknisen kehityksen mukana ja välttämättömyys ratkaista sen myötäan tuoman vanhenevan koulutuksen ja materiaalin ongelmat; ongelma miten ratkaista asepalvelukseen yhä korkeamman sivistysasteen omaavan nuorison ja vanhahtavan kouluttajakoulutuksen saaneiden kouluttajien välinen juoppa; ongelma miten muodostaa kirjavasta siviilinuorukaisten joukosta nopeasti ja tehokkaasti ryhmä, voimatta käyttää sanottavammin luonnollisia sosiaalisen ryhmän muodostumisteorioita hyväksi; kysymys siitä missä määrin tänään annettu koulutus loppujen lopuksi vastaa niitä vaatimuksia, jotka "huomisen sota" asettaa.

Toinen ongelmaryhmä on yksilölliset ongelmat, joista voitaisiin mainita esimerkiksi neuvostoliittolaisena ongelmana ideologisen valvutuneisuuden ongelma. Tämä ilmenee siinä, että sitä mukaa kun Neuvostoliitossa olot muuttuvat mukavammiksi, sitä mukaa ihmiset laiskistuvat myös henkisesti, jolloin ideologinen ihanne joko laskee tai

jää saavuttamatta. Molemmat merkitsevät ideologista taantumista

Suomalainen ideologinen ongelma on kokonaan toinen. Meillä ei ole tällä hetkellä kokoavaa, voimakasta ideologiaa, joka "tiivistäisi rivit" — ainakaan se ei vaikuta näkyvästi ja konkreettisesti. Näin ollen helposti tuomitaan tämän päivän asevelvollinen ihanteettomana juurettomana ja epäisänmaallisena

Voi olla, että tämä tuomio on aiheeton ja väärä senvuoksi, että ideologiamme ovat muuntuneet taunumassa ja senvuoksi vanhempi ikäpolvi ei niitä voi ymmärtää eikä nuorempi kykene niitä selettämään tyydyttävällä tavalla.

Koulutuksen laiminlyönnit maksetaan sodassa tappioina

Sotilaskoulutuksemme ei menetelmällisesti liene vahvimmillaan asenteellisen ja ideologisen kasvatuksen alalla, jossa armeijamme koulutustehtävä ei sitäpaitsi ole mitenkään helppo. Kuitenkaan tämä ei vapauta sotilaskoulutustamme eikä sen menetelmällistä tutkimusta vastuusta, vaan pikemminkin on sille haasteena voittaa edessä olevat vaikeudet.

Lopuksi todettakoon, että sotilaskoulutusmenetelmä tai -muoto on tarkalleen niin arvokas, kuin sillä saavutettu tulos on hyvä ja se mahdollistama koulutus koetaan mielekkäänä, hyödyllisenä ja rakentavana. Jokainen laiminlyönti tässä suhteessa on laskettava rasakaaksi, koska korvaus siitä maksetaan sodassa peruuttamattomin tappioina.

Upseeriliiton

TIEDOTUSSIIHTEERIN

kokopäivätoiminen toimi, johon liittyy myös Sotilasaikakauslehden toimitussihteerin tehtäviä, julistetaan upseeriliiton virkatutkinnon suorittaneiden haettavaksi. Toimen hoitaminen edellyttää hyvää kirjallista esityskykyä sekä ainakin alustavaa kokemusta lehden toimittamisesta. Toimen palkkaus noudattaa valtion virkapalkkausta palkkausluokan A 26 mukaisesti, jonka lisäksi on oikeutettu tavanmukaisesti kokous- ja kirjoituspalkkioihin sekä matkoista aiheutuviin korvauksiin.

Lähempiä tietoja antaa liiton pääsihteerin, puh. 657 284.

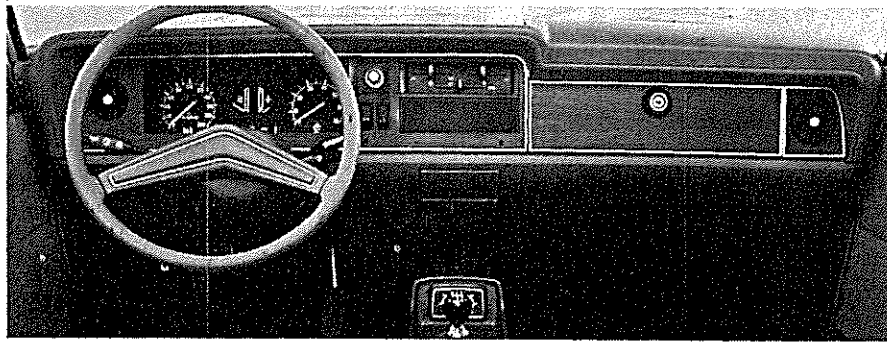
Toimi olisi otettava vastaan 1. 1. 1974 tai sopimuksen mukaan. Upseeriliiton hallitukselle osoitetut hakemukset pyydetään lähettämään 14. 12. 1973 mennessä osoitteella Upseeriliiton toimisto, Fredrikinkatu 16 A, 00120 Helsinki 12. Hakemuksia ei palauteta.

HALLITUS

Nyt 1974 Ford Taunus.

Suurimmat uudistukset tunnet täällä sisällä.

Vuoden saksalainen suursuosikki (myynti tammi-märsk. 6862 kpl) esittelee nyt 1974 mallit, jotka ovat yhtä tilavia, taloudellisia ja luotettavia kuin Taunukset tähänkin saakka. Mutta lisäksi niissä on merkittäviä uudistuksia, jotka tuntuvat ennen kaikkea autossa sisällä. Istuessasi ja ajaessasi entistä mukavammin.

Uudistettu jousitus: mukavampaa, turvallisempaa ajoa.

Kallistuksenvakaajat sekä edessä että takana antavat ajolle lisää tarkkuutta ja tasaisuutta sekä tekevät ohjauksen täsmällisemmäksi ja kevyemmäksi. Iskunvaimentimien kiinnitystä on muutettu.

Parannettu äänieristys ja ilmastointi: uutta ajonautintoa.

Äänieristystä on lisätty ja moottorin ja tien äänet saatu vaimennetuksi lähes olemattomiin. Entisestäänkin tehos-

tettu Aeroflow-läpivirtaustuuletus ja lämmitys tekee matkustamisen aina yhtä miellyttäväksi.

Uusittu mittaristo ja säätimet: helpompaa hallintaa.

Uusitus kojetaulussa mittarit ovat suuremmat ja helpolukuisemmat. Lämmityslaitteen säätöjärjestelmä on nyt myös valaistu. Kolmella ohjauspylvääseen liitettyä säätövivulla hoidatte kätevästi valot, suuntavilkun, äänimerkin ja tuulilasin pyyhkimet.

Fordin ostaja voittaa aina. Taloudellisuudessa, turvallisuudessa, tyytyväisyydessä. Ford antaa enemmän.

Koeaja Ford. Vertaile ja voita.

SERTTI

KOIRANRUOKA KESÄKUNNON KOHENTAJA

Kesäleikit Sertti-vireän koiran kanssa ovat mieleenpainuvia. Lomalle lähtiessä on syytä varata mukaan Sertti-pakkauksia. Mökkikauppialanne ei ehkä satu olemaan Sertti-koiranruokia. Sertti antaa koiralenne kesäkuumallakin vireyttä ja voimaa.

VAASAN HÖYRYMYLLY OSAKEYHTIÖ

SERTTI on maittavaa sorttia

VAASAN SERTTI TÄYSRAVINTO

on kuivaruokaa täysikasvuisille koirille. Pakkaukset 1 kg:n kotelo, 3 kg:n pussi ja pitkille koiramatkoille 25 kg:n säkki.

PENTU-SERTTI TÄYSRAVINTO

on tasapainoista kuivaruokaa koiranpennuille. Raekoko on sopiva pieneen suuhun. Pakkaus: 700 g:n kotelo.

TUORE SERTTI TOLKISSÄ

on täysin luutonta joka koiran ruokaa. Valmistettu maksasta ja lihasta. Pakkaus: 400 g.

PROPAGANDAN KÄYTTÖ- MAHDOLLISUUDET SODASSA

THOR FORSSKAHL

Propaganda on ollut yksi sodan käynnin muodoista jo ammoisista ajoista lähtien. Sen tutkimista voidaan pitää jopa eräänlaisena tieteenhaarana. Tässä mainosmies, fil.maist. Thor Forsskähl valottaa propagandaa ja sen käyttömahdollisuuksia.

Vaikka propaganda ja mainonta ovat hyvin samankaltaisia vertailtaessa keinoja ja ilmenemismuotoja, niin ne poikkeavat kuitenkin olemukseltaan oleellisesti toisistaan. Mainonta lasketaan yleensä kaupallisen toiminnan piiriin ja se kuuluu tavalla tai toisella markkinoinnin osatekijöihin.

Propaganda onkin määritelmällään huomattavasti väljempi ja yleensä sen piiriin lasketaan kaikki aatteellisen toiminnan edistäminen.

Propaganda on taktinen keino

Kun puhutaan propagandasta sodan tai mahdollisen sodan yhteydessä, on selvitetävä ensiksi joi-tain yleisiä strategiaan ja taktiikkaan liittyviä käsitteitä, jotta propagandan osuus ja mahdollisuudet voitaisiin selvittää. Ranskalainen kenraali André Beaufre määrittelee strategian taidoksi koordinoita voimakeinot niin, että poliittiset päämäärät saavutetaan ja näin ollen strategian tavoite on käyttää parhaimmalla tavalla olevia resursseja, jotta politiikan asettamat vaatimukset voitaisiin saavuttaa. Taktiikka taas liittyy puhtaasti — tässä yhteydessä aseiden — resurssien käyttöön ja logistiikka taas kuljetukseen eli sekä fyysiseen siirtoon että kommunikaatioon. Beaufre puhuu strategian yhteydessä myös siitä, että se on tahtojen vuorovaikutuksen hallitsemista konfliktitilanteessa ja vastaavasti tavoitteena on aikaansaada tilanne, jossa vastustaja hyväksyy vastapuolen asettamat ehdot.

Varsinkin viimemainittuun mää-

ritelmään propaganda sopii varsin hyvin, kun se tulkitaan kirjaimellisesti. Propaganda pyrkii vaikuttamaan ihmisten mielipiteisiin ja käyttäytymiseen. Toisin sanoen me yritämme erilaisilla kommunikaatioprosesseilla vaikuttaa toisten ihmisten tahtoon siten, että he toimivat meidän tahtomme mukaisesti. Samalla on kuitenkin huomattava, että propaganda on nimenomaan taktinen keino, jota yleisstrategia käyttää hyväkseen saavuttaakseen sille asetetut poliittiset tavoitteet.

Useimmiten propaganda samanaikaisesti kuuluu sekä sotatoiminnan käyttämiin välineisiin että siviilihallinnon piiriin. Eri asia on siten, että propagandalla samoin kuin sotatoiminnallakin on omat tavoitteensa, strategiansa, taktiikkansa ja operatiiviset keinonsa.

Kommunikaatio — mitä se on

Propaganda voi olla sekä henkilökohtaista että epäpersoonallista massakommunikaatiota. Tässä rajoitutaan lähinnä tarkastelemaan jälkimmäistä propagandan muotoa, koska se on huomattavasti yleisempi.

Kommunikaatio on toimintaa, jossa lähettäjä lähettää jotakin kanaava pitkin sanomaa tarkoitukse-naan vaikuttaa haluamallaan tavalla vastaanottajan.

Sanomasta edellytetään, että siinä tapahtuu muotoutuminen niin, että se täyttää lähetyskanavan vaatimukset ja että vastaanottaja muotoilee sanoman uudelleen lähettäjän toivomalla tavalla. Häiriötekijät, esim. kilpailevat sanomat, vaikuttavat toiminnan kaikissa vaiheissa. Koska kommunikaatiotoi-

mintaa voidaan myös pitää järjestelmänä, muodostuu palaute erittäin tärkeäksi tekijäksi. Palautteen avulla voidaan tarkistaa, miten järjestelmän — kuten systeemanalyysissä — eri osat ovat keskenään vuorovaikutussuhteessa. Samalla palautteen avulla seurataan tuloksia, eli mitä muutoksia tapahtuu vastaanottajissa eli kohderyhmässä. Tällainen tarkastelutapa helpottaa ja tehostaa propagandan suunnittelua ja toteutusta.

Goebbels ei onnistunut

Kun propagandaa suunnitellaan ja toteutetaan, niin se seuraa aivan samaa kaavaa, jota esimerkiksi Beaufre soveltaa strategian suunnitteluun tai mitä nykyaikainen liikeyritys käyttää. Suunnittelussa on aina mukauduttava tilanteisiin, ts. samat ratkaisut eivät aina päde. Suunnittelu on paremminkin tapa ajatella. Hyvä esimerkki tästä on saksalaisten harjoittama propaganda englantilaisia työläisiä kohtaan. Se ei onnistunut, koska Goebbels yritti soveltaa samankaltaisia ratkaisuja, joita oli käytetty Saksassa. Vasta kun tilanne on tarkoin analysoitu, asetetaan tavoitteet ja päämäärät vastaamaan niitä tarkoituksia, joihin pyritään, ja jotka vastaavat propagandan osuutta ja merkitystä kokonaisstrategiassa.

Propagandalle on siis asetettava tiedonvälityksen tavoitteet. Sen jälkeen seuraa strategian, taktiikan ja operatiivisten suunnitelmien laatiminen. Lopuksi on enää jäljellä toteutus ja palautteen luominen eli saavutettujen tavoitteiden tarkkailu. Sen jälkeen voidaan tehdä mahdollisesti tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Propagandatyyppit

Taktisena keinona propaganda ilmenee lähinnä kahtena eri tyyppinä: dominaatio ja manipulaatio. Dominaatiolla tarkoitetaan valtateoreetikkojen Herbert Goldhammerin ja Edvard Shilsin mukaan toisten käyttäytymiseen vaikuttamista tekemällä heille selväksi, miten heidän odotetaan toimivan. Esimerkiksi kehoitus antautumiseen saattaa kuulua tämän tyyppin keinoihin.

Manipulaatiolla taas vaikutetaan toisten käyttäytymiseen tekemättä selväksi, miten heidän tulisi käyttäytyä. Eräs tämän propagandatyyppin muoto on indoktrinaatio, jolla voidaan pyrkiä vahvistamaan tai heikentämään vallalla olevia arvojärjestelmiä. Nk. "band wagon" eli "massavaikutus" voi toimia tällä tavoin, kun yritetään uskotella kohderyhmälle, että kaikki tekevät niin, ja sillä tavalla yritetään saada ihmiset muuttamaan käsityksiään.

Kun tarkastellaan propagandan vaikutusmahdollisuuksia, niin siitäkin huolimatta, että se on hyvin monivivahteinen ja kokonaisvaltainen prosessi, se kannattaa kuitenkin jakaa osiin, jotta sen ymmärtäminen ja käsitteleminen kävisi helpommin. Eräs tapa on jakaa tiedotus kolmeen osaan: propagandan leviämiseen, yksilön ominaisuuksiin ja heidän informaation käsittelyynsä ja lopuksi ympäristön vaikutukseen ja yksilön mielipiteenmuodostukseen.

Sanottakoon kuitenkin heti, että kaikki osat ovat käytännön aiheuttamassa keskinäisessä vuorovaikutussuhteessa.

Aikaisempia käsityksiä vahvistettava

Yksilön sekä henkiset että fyysiset ominaisuudet vaikuttavat ratkaisevasti hänen kykyynsä ja tapansa ottaa vastaan informaatiota, tulkita se oikein, asennoitua siihen ja käyttäytyä sen mukaisesti. Tavalisesti tiedostamistapahtuma ihmisessä on seuraavanlainen: tietoisuus eli ilmiön huomaaminen, sen ymmärtäminen ja vakaumus eli hänen suhtautumisensa ilmiössä olevaan tietoon ja toimintaan. Kaikissa neljässä vaiheessa, riippuen suhtautumisesta, ihminen voi joko torjua informaation tai hyväksyä sen ja siten jatkaa prosessia. Tähän vaikuttavat sellaiset tekijät kuten älykkyys, ennakoasenne, tärkeysaste, uskottavuus, vaikuttavuus ja

lähettäjä sekä hänen oletetut motiivinsa.

Joseph Klapperin mukaan pyritään yleensä torjumaan tieto, joka on ristiriidassa omien käsityksien kanssa ja vastaavasti tietoa pyritään käyttämään niin, että se vahvistaa aikaisempia käsityksiä. Tämä selittyy myös Leon Festingerin "dissonanssiteorian" mukaan, jossa yksilö pyrkii eliminoimaan kokemansa konfliktitilanteet ja yrittää päästä tasapainoon. Tämä taas saattaa vaikuttaa hyvin huomattavasti informaation tulkintaan.

Tästä johtuen onkin pyrittävä vaikuttamaan sekä tietotasoon että asennetasoon, joka pitkälti säätelee tietotasoa. Asennetaso taas juontaa juurensa yksilön arvo- ja normikäsityksistä eli hänen maailmankatsomuksestaan. Jotta sotilaallinen ja poliittinen propaganda toimisi, sen on tavalla tai toisella päästävä yli valitsevan havaitsemisen ja torjunnan.

Ympäristö vaikuttaa toimintaan

Ympäristö vaikuttaa hyvin voimakkaasti yksilön mielipidemuodostukseen. Ensinnäkin koulutus, kasvatus ja kulttuuri sekä sosiaalinen ympäristö vaikuttavat koko yksilön yhteisöön sopeutumiseen ja asennemuodostukseen, josta sitten koostuu yksilön maailmankatsomus. Myöhemmin tähän vaikuttavat eri elämänvaiheissa tieto, tarpeet ja yksilön erilaiset viiteryhvät muuttavasti, heikentävästi tai vahvistavasti.

Kun siis suunnitellaan ja toteutetaan propagandaa, ei riitä, että huomioidaan eri tiedotuskanavat ja itse yksilö, vaan on myös muistettava ja huomioitava hänen ympäristönsä ja miten hän kokee sen, koska se vaikuttaa hänen havaitsemiseensa, asenteisiinsa ja käyttäytymiseensä. Koska yksilö on riippuvuussuhteessa ja vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa, hän pyrkii useimmiten tasapainoon sen kanssa. Erik Allardtin esittämä ristipainehypoteesi voidaankin ottaa tässä avuksi. Toisin sanoen sitä soveltaen voidaan päätellä: jos yksilö kokee olevansa ristiriidassa viiteryhmiensä kanssa hän pyrkii eliminoimaan tämän tavalla tai toisella. Hän saattaa muuttaa toimintansa tai käsityksensä niin, että ne ovat sopusoinnussa ympäristön kanssa tai sitten olla kokonaan toimimatta.

Propagandan edellytykset toimia ovat paremmat, jos propagandan kohde on tai kuvittelee olevansa ristiriidassa ympäristönsä kanssa ja näin ollen hän on vastaanottavaisempi propagandalle, koska hän tietää tai kuvittelee että ympäristö on jo omaksunut sen.

Tässä yhteydessä on mainittu myös käsite "massavaikutus." Massavaikutuksessa pyritään yhdenmukaisuuteen. Se voi olla todellista tai kuviteltua ja se saattaa tapahtua varsin monessa yksilössä samanaikaisesti, jolloin syntyy joukkovaikutus. Jos tähän liittyy esimerkiksi ulkopuolisia ilmiöitä niin ne saattavat nopeuttaa ja tehostaa "massavaikutus"-ilmiötä. Esimerkiksi jos pommituksen jälkeen kehoitetaan antautumaan, koska on parempi elää, niin se saattaa olla paljon tehokkaampaa juuri silloin eikä eri aikaan tapahtuvana. Näin saadaan aikaan haluttua käyttäytymistä.

Uskottavuus säilytettävä

Kun propagandan tavoitteet ja strategia on selvitetty, alkaa sen käytännön suunnittelu ja toteuttaminen. Silloin pätee se klassinen kaavio, kenelle, mitä, miten, missä ja milloin.

Siis ensiksi valitaan kohderyhmä ja analysoidaan sen kokoonpano, tiedot ja asennetasot, miten se saa tietonsa ja miten mielipidejohtajat ja eri viiteryhmät vaikuttavat siihen.

Tämän jälkeen laaditaan propagandan sisältö eli se mitä sanotaan ja millä se perustellaan niin, että se mahdollisimman hyvin sopii kohderyhmän tilanteeseen ja käsityksiin. Hyvä esimerkki sisällön tärkeydestä on seuraava tapaus. Amerikkalaiset suunnittelivat lentolehtisen viime maailmansodan aikana. Siinä oli tarkoitus kertoa saksalaisille että Henry Kaiser rakentaa laivan viidessä päivässä ja että amerikkalaiset siis pystyivät tuottamaan huomattavasti enemmän tonnistoa kuin mitä saksalaiset sukellusveneet pystyivät upottamaan. Tutkimukset osoittivat kuitenkin, että vaikka tämä olikin totta, saksalaiset eivät yksinkertaisesti olisi voineet uskoa sitä. Ja seurauksena tästä laadittiinkin lentolehtinen, jossa kerrottiin sotavankeudesta seuraavanlaisella iskulauseella: "Ei ole hauskaa olla sotavanki", mutta se on kuitenkin parempi kuin olla kuollut, jos kerran ei voi olla vapaa.

Monesti mitä-vaihe valitettavasti sekoitetaan miten-vaiheeseen, joka tarkoittaa sitä, miten joku propagandayksikkö toteutetaan. Miten-vaiheessa on kysymys muodosta, tyylistä ja tunnelmista eli millaiseen asuun lähetettävä sanoma puetaan. Onko se perusteleva vai yksipuolinen. Onko se järkeen tai tunteeseen vetoava. Onko se morallisoiva, yleistävä ilman todistetta tai käytetäänkö siinä jotakuta henkilöä antamaan todistusta. Onko se persoonallinen — sinä ja minä — vai epäpersoonallinen tiedote. Esiintyykö siinä valheita ja totuuksia sekaisin. Käytetäänkö siinä hyväksi jotakunta auktoriteettia, joka antaa asialle enemmän uskottavuutta. Onko se juhlallinen vai vetoaako se meihin tavallisiin ihmisiin jne. Lisäksi voidaan käyttää kuvia ja erilaisia symboleja, joilla on merkitystä vastaanottajille, verbaalisten elementtien ohella. Erilaisia audiovisuaalisia toteutuksia kuten musiikkia, filmejä ja ääntä voidaan myös tehokkaasti käyttää.

Sanoma tehokkaasti monille

Missä-vaihe tarkoittaa sitä, mitkä ovat ne kanavat, joita käytetään viemään sanoma perille. Va-

lintaanhan vaikuttaa sekä sanoma ja sen toteutus että se, mitä kanavia on käytettävissä. Periaatteessa kaikki kanavat henkilökohtaisesta vaikuttamisesta radioon ja tv-lähettyksiin asti ovat sopivia. Ratkaisevaa on se, miten tehokkaasti sanoma saadaan perille niin monelle kuin suinkin mahdollista kohderyhmässä.

Viimeinen vaihe on ajoittaminen — milloin toimenpide toteutetaan. Ajankohdan valinnan säätelee tietenkin tarve ja mahdollisuudet, mutta tärkeätä on myös, että se koordinoidaan mahdollisiin muihin toimenpiteisiin, jotta tehoa voidaan lisätä ja että sen herättämä huomio lisää vastaanottajan alttiutta havaita se ja käyttäytyä propagandan tavoitteiden mukaisesti.

Tietenkin kustannukset ovat eräs tekijä, joka on otettava huomioon. Toimenpiteistä saatavan tuloksen on ilmeisesti oltava jossakin määrin sopusoinnussa panoksen kanssa, vaikkakin usein on vaikeata soveltaa mitään määrätietoista "hinta ja hyöty"-analyysiä. Mutta ehkä se antaa vihjeen mahdollisista suunnitteluvirheistä tai havainnon, että on käytettävä muita keinoja päämäärän saavuttamiseksi.

OLYMPIA

sähkökirjoituskoneet

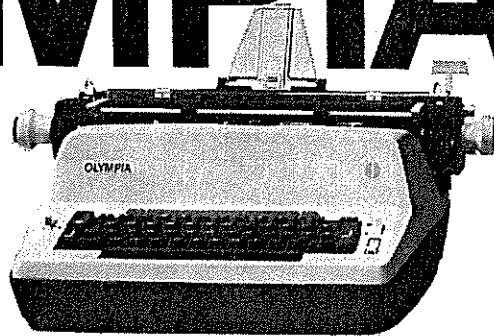
Olympia sähkökirjoituskoneet on tehty vaatimaan ja monipuoliseen käyttöön. Niissä on kaikki kirjoittamista helpottavat laitteet. Valittavana useita eri kirjainmalleja. Saatavana sekä asetus- että kymmensarkaimistolla. Olympia kirjoituskoneiden vankka ja luotettava laatutyö on takeena koneiden kestävyystä ja pitkäikäisyydestä.

Myy ja huoltaa:

Sivenin Koneliike Oy

Höyläämötie 3, 00380 Helsinki 38, puh. 558 671

HYVINKÄÄ: Konttorikoneliike P. Kasper, Hämeenkatu 20. **JOENSUU:** PK:n Konttorikone Oy, Siltakatu 18. **JYVASKYLÄ:** Koneura Oy, Puistokatu 1. **KEMI:** Kemin Kirjakauppa Oy, Valtakatu 33. **KOKKOLA:** Kokkolan Toimistokone Ky, Itäinen Kirkkokatu 1. **KOTKA:** Konekotka Oy, Kotkankatu 7. **KUOPIO:** Konttorikoneliike Stigell & Co, Tulliportinkatu 13. **LAHTI:** Konttoritaito Oy, Vesijärvenkatu 16. **LAPPEENRANTA:** Konekanava Oy, Valtakatu 64. **MAARIANHAMINA:** Mariehamns Kontorsmaskiner, Ålandsvägen 22. **MIKKELI:** Mikkelin Konttorikone ja -kalusto, Hallituskatu 8. **OULU:** Paloman Konttorikoneliike, Pakkahuoneenkatu 13. **PIEKSÄMAKI:** Konttorikonehuolto J. Relander, Savontie 2. **PORI:** Sarakorven KT, Valtakatu 5. **RAUMA:** Rauman Toimistokone, Hallikatu 6. **ROVANIEMI:** Rova-Kassa, Korkalonkatu 2. **SEINÄJOKI:** E. J. Kurhela Ky, Koulukatu 75. **TAMMISAARI:** Kontors & Kassamaskiner Lindroos, Trollböle. **TAMPERE:** Konepuomi Oy, Pirkankatu 9. **TURKU:** Koneturku Oy, Humalistonkatu 13. **VAASA:** E. J. Kurhela Ky, Raastuvankatu 21. **VARKAUS:** T:mi Unit, Kauppakatu 21. **YLIVIESKA:** Veavne Oy, Tiilikartano.

Scan-Autolla on tärkeä yhteystehtävä.

Scan-Autolla on todella tärkeä yhteystehtävä:

Se yhdistää suomalaisen ja ruotsalaisen teollisuuden myötävaikuttaen kauppataaseer tasapainoon.

Tämä yhteys antaa paljon meille suomalaisille:

Työtä ja tuotantoa suomalaisella maaperällä. Vientimahdollisuuksia. Kansainvälistä asiantunte-
musta. Saab-henkilöautojen valmistusta suomalaisella työllä ja alihankinnoilla. Taloudellisia kuljetuksia suomalaisia osia sisältävillä Scania kuorma- ja linja-autoilla. Varavoimailo-
iden tarjoamaa yleistä turvallisuutta. Laiva-
dieseli-
en varmuutta vesillä.

Ei mitään turhanpäiväistä.

Vaan ajattelua, joka tuottaa suomalaisille pitkän päälle.

SCAN-AUTO

KADETTIPERINTEITÄ

KADETTI N:O 1178

Kadettiperinteet ovat yksi sotilaskulttuurin muodoista. Niiden tallettaminen jälkipolville on tärkeää. Kadetti n:o 1178, evl evp Åke Åström osallistui sotilasperinteiden keruukilpaan viime vuonna ja sai noin sadalla liuskalla viidennen

palkinnon. Nyt hän on lupautunut tässä ja muutamissa seuraavissa numeroissa muistelemaan entisiä aikoja "korpuksessa". Monin kohdin hauskaa ja humoristista, monin kohdin järkyttävää!

Kadettikoulu muodosti oman salaisuuksiaan tiiviisti varjelevan maailmansa. Olihan tämä sotakoulu ns. sisäoppilaitos, jossa vallitsi sama systeemi kuin yleensä kaikissa muissakin sisäoppilaitoksissa kaikkialla maailmassa ja ns. vapaa-aikanakin oppilaat olivat koulussaan kiinni. Nimenomaan tämä seikka luo näihin oppilaitoksiin omat piirteensä, siten että ns. toverikuri ja -kasvatus saa mahdollisuuden vaikuttaa toisin kuin muunlaisissa kouluissa. Syntyy ns. pennalismia eli "simputusta", jossa helposti nähdään ainoastaan huonoja puolia. Kieltämättä näitä onkin, mutta henkisesti ja ruumiillisesti terve yksilö sen kyllä kestää.

Simputuksesta

Simputuksen tarkoituksena ei ainoastaan ole simputtajien enemmän tai vähemmän sadististen estojen purkamisen, vaan ensi kädessä poikamaisen toisinaan vallaton ja rajukin kujeilunhalun tyydyttäminen, mikä purkautuu simputettavien erillaiseen kiusaamiseen. Simputtamisen avulla pyrittiin myöskin kehittämään toisen osapuolen aloite- ja ajattelukykyä, kekseliäisyyttä, itsehillintää, itsetärkeyden nujertamista sekä sisuuntuen kestämiin sekä henkisiin että fyysillisiin vastoinkäymisiin ja kipuihin. Simputus oli perinteellistä.

Simputettavat eli nuoremmat kadetit = "simput", olivat omasta vapaasta tahdostaan anoneet pääsyä kouluun. He olivat jo aiemmin sotilaselämässään joutuneet tekemisiin kurin ja sen lieveilmiöiden kanssa, joten "joka leikkiin käy, se leikin kestäköön" ja "maassa maan tavalla", tai sitten siviilialalle "neljänteen divisioonaan"! "Ettekö

pärjännyt yliopistossa vai minkä vuoksi tulitte kadettikouluun?" "Ette suinkaan ole tulleet tänne rahanhimoista?" olivat yleensä "simpuille" esitettyjä ensimmäisiä kysymyksiä.

Laukunkantajat

Kun uudet oppilaat kesäkuun alussa tulivat kouluun, oli vanhemmalla kurssilla, eli "HERROILLA VANHEMMILLA" meneillään kartanpiirustusvaihe, (1930-luvun alussa), joka osaksi läpiviettiin urakatyönä. Näin ollen saattoi melkoinen määrä vanhempia kadetteja oleskella koululla "usvan", "nuorukaisten", "simppujen" tai "paviaanien" ilmoittautuessa kurssin alkaessa. Edellä mainitut vanhemmat kadetit pukeutuivat tällöin omiin "diagonaalipukuihinsa" täten erikoisesti korostaen "ylemmyyttään".

Jokaisen "Monitoorin" (= Munkkiniemen ja kaupungin väliä liikennöivä raitiovaunu, edessä oikealla kyljessä suurikokoinen kirjaintunus M - siitä lempinimi) pysähtyessä koulun eteen (päätepuysäkki) oli vastassa muutamia vanhempia kadetteja. Jos vaunusta astui alas asepukeutunut reservinupseeri matkalaukkua kantaen, syöksyi vanhempi kadetti häntä vastaan tiukat kunniantekoasennossa: "Herra vänrikki (luutnantti), kadetti NN pyytää saada puhutella." Tätä ao. ei voinut kieltää, joten seurasi yhtä terävästi: "Pyydän saada kantaa herra vänrikin (luutnantin) matkalaukkua." Tähän ao. ilmeisesti paha aavistaen yleensä antoi kiellon. Siitä huolimatta kysyjä otti laukun haltuunsa lähtien kävelemään, toisen vanhemman kadetin rientäessä edelle avaamaan näille koulun ulko-oven. Sisällä kantaja kysyi:

"Herra vänrikki (luutnantti), mihi asetetaan laukunne?", asettaen sen kuitenkin toiseen kuin osoitettuun paikkaan.

Tulokkaat odottivat jonossa pääsyä ilmoittautumaan päiväupsulle. Tällöin Herrat "KAADERIT" (vanhat kadetit) huolehtivat, että jonossa säilyi ojennus. Jonkun seisossa jäykistyneenä, katse suunnattuna suoraan eteenpäin, hän ilmeisesti "jännitti". Hänelle sanottiin: "Nuori mies, älkää jännittäkö, Te seisotte nyt levossa, jonomuodossa, joten käyttäkää tilaisuutta hyväksenne ja tarkkailekaa ympäristöänne, tutustumismielessä." Kun sitten ao. ryhtyi neuvoa noudattamaan, tulikin kohta toinen "kaaderi" sanoen: "Minuako mulkoilette? Seuratkaa vain jonon etenemistä ja säilyttäkää etäisyys."

Sitten saatettiin "napata" joku tulokkaista, joka ohjattiin näiden matkalaukkujen luo. "Herra Jumala, eikö Teillä ole sotilaallista silmää? Selvittäkää heti tämä siviilimäinen epäjärjestys asettamalla matkalaukut ojennukseen." Sitten siepattiin toinen uhri. "Onko Teillä silmiä päässä vai ei? Onko tässä mielestänne ojennusta? Katsokaa nyt!" Kysyjä osoittaa laukkuriviä takaa katsottuna "Toimikaa!" Kolmannelle "uhrille" huomautettiin että laukkujen on oltava suuruusjärjestyksessä ojennuksessa, neljännen piti järjestää ne ryhmiin värien mukaan, viidennen piti järjestää ne kiilamuotoon jne.

Kun sitten myöhemmin tulopäivänä, vanhemman kadetin sisäänkantaman laukun omistaja oli pukeutunut koulun asepukeutuneeseen, saattoi tämän ja kantajan välillä sukeutua seuraava "henkevä keskustelu": "Hei simppu, tulkaa tänne! Pidätkö minua Teidän jonkinlaisena soti-

laspalvelijana? No miksi sitten kannatitte minulla matkalaukkuanne? Kuulkaapas nuorukainen: teitte rikoksen, esimiesaseman törkeä väärinkäyttäminen! Sitten vielä toinen asia: osoittaessanne minulle matkalaukun paikan, ette valvoneet käskyn noudattamista. Muistakaa nyt aina vastaisuudessa, mikäli mielitte menestyä tässä kovassa koulussa, että annettujen käskyjen järkähtämätöntä noudattamista on valvottava. Minun puolestani saatte nyt poistua!"

Ensiyö

Ensimmäinen yö koululla oli tulokkaille ns. "simppuyö." Puolen yön maissa heidät herätettiin tuvisaan rajuin huudoin ja herättäjien läimäyttäessä miekkojensa lappeet tupien pöytäpintoihin! Kerrotaan, että joskus aiemmin olisi herätystä "säestetty" heittämällä tupiin paukkupommeja ja samanaikaisesti käytävällä ammuttu kk:lla paukkupatruunoita tyhjään tynnyriin. Tämän herätysmuodon oli silloinen koulun johtaja kiellollaan lopettanut — sillä meteli oli kuulunut pitkälle koulurakennuksen ulkopuolelle!

Välittömästi herätyksen jälkeen heidät paitasillaan järjestettiin "simppukäytävällä" seisomaan, kasvot seinään päin. Heidän taakseen asetettiin palveluspuvussa, mutta juhlapuvun valkoinen lakki päässä, palava kynttilä vasemmassa kädessä ja oikeassa paljastettu miekka, vanhempi kurssi hillityn karneasti hokien: "Sota on julmaa, mutta Kadettikoulu julmempi." Tämän jälkeen "simput" sitten johdatettiin koulurakennuksessa kiertäen kaartuen, ylös ja alas, koulun siivessä sijaitsevaan ruokasaliin.

Siellä pöydät oli siirretty syrjään, lukuunottamatta yhtä, jonka päälle oli asetettu karttaneline. Siihen oli ripustettu karitta esittäen ainoastaan Suomen rajat ja Itä-Karjalan ääri-riivit. Pöydän vieressä seisoivat valkoisiin ritariviittoihin (=lakanoihin) sonnustautunut joukko (= "hengellinen sääty", jossa kunkin rinnalla roikkui numerolaatta osoittaen kärsittyjen arestirangaistuspäivien lukumäärää).

"Simput" täyttivät mainitun pöydän edessä olevan vapaan lattiatilan ja heitit käskettiin polviasentoon, molemmat polvet maassa.

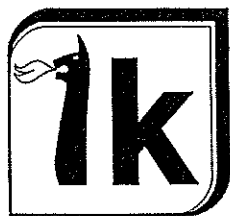
Vanhempi kurssi täytti tiiviinä joukkona loput ruokasalin vapaista tiloista. Pöydälle loikkasi nyt vanhempi kadetti, ns. "tradittioitten isä" pitäen "usvalle" puheen, jossa koulua kuvailtiin erittäin ankaraksi sotakouluksi, jossa ei armoa pyydetä eikä anneta. Puheensa päätteeksi hän nimeltään mainiten kaski joidenkin nuorempien, kunkin vuorollaan hyppäämään pöydälle ja heidän siinä seisossa asennossa, hän luki kunkin kohdalla a:n aikaisemmista edesottamuksista eli "törmäilyistä", vanhemman kurssin "haa"-huudoin ja jalkojen tömistysten säestäessä. Esiin kutsutut olivat yleensä vakinaisessa palveluksessa olleita reservin upseereita, joiden edesottamuksista a:n joukko-osaston nuoremmat kadettikoulun käyneet upseerit olivat tiedottaneet. Tämän seremonian jälkeen teetätettiin nuoremmilla kuperkeikka taaksepäin ja sitten eteenpäin, "tradittioitten isän" lausussa päätteeksi: "Ja näihin sitten törmäilyimme loppuukin."

Sitten hän kantavalla äänellä julisti: "Herrat vanhemmat — Huomio! — Tradittioitten miekka!"

PUOLUSTA ITSEÄSI KURSSIT

Itsepuolustuksen tarkoitus on antaa sinulle teknistä taitoa ja henkistä voimaa selviytyä väkivaltilanteista yksinkertaisin vastatoimenpitein. Erikoista huomiota kiinnitetään naisen mahdollisuuksiin torjua väkivalta. Opetus perustuu majuri Hätösen kirjoittamaan kirjaan "Puolusta itseäsi".

Kurssit joka tiistai klo 18, Itsepuolustus koululla käsittäen 15 tuntia. — Kurssimaksu 65 mk. Myös yksityistunteja.

itsepuolustuskoulu

Luotsikatu 6, 00160 Helsinki 16, puh. 174 600

Tällöin sisään astui arvokkaasti eräs vanhempi kadetti kantaen ojennetuin käsivarsin tyynyä, jolla lepäsi paljastettu upseerimiekka. Miekan kärkeen oli sidottu punainen liidunpala. Miekka tarjottiin "traditioitten isälle", joka arvokain hillityn liikkeen otti sen vastaan kohottaen taivasta kohden ja pitäen lyhyen kiihkoisanmaallisen puheen päättyen runon sanoihin: "Me tahdomme suureksi Suomenmaan, me voitamme vastustajan, ja Vienanlahdesta Laatokkaan me piirrämme miekalla rajan" — vetäen sen kädessään olevan miekan kärjellä. V. 1933 liitu katkesi, raja- viivan vedon jäädessä puoliväliin! Oliko tapahtuma enteellinen tai ei — sitä ei silloin ehkä kukaan ajatellut.

Tähän päättyikin sitten "simppuyön" menot, ja nuoremmat, jonkun verran pyörällä päästään, johdettiin takaisin tupiinsa koulurakennuksen ylimpään eli kolmanteen kerrokseen.

Asumisjärjestelyt

Kellarikerroksessa sijaitsivat keittiö, huolto- ja varastotilat. Pohjakerroksessa olivat ruokasali, au-

la, toimisto- ja luentosalit. Toinen kerros oli ns. "kaaderikerros", johon pohjakerroksen käytävän kummastakin päästä kuljettiin portaita myöten.

Lähinnä pääovea, käytävän alkupäässä olevia portaita kutsuttiin "kaaderiportaksi" ja käytävän loppupäässä olevia nimitettiin "simppuportaksi." Ensin mainittuja portaita eivät nuoremmat saaneet käyttää, kiellon ollessa voimassa (tietysti ainoastaan vanhempien kadettien toimesta!) siihen asti kunnes heistä vuorolla tuli "kaadereita." Poikkeustapauksia olivat ainoastaan ne, kun nuoremmat suljetussa järjestyksessä palvelustehtävissä (aamuvoimistelut, ruokailut, ulkopalvelukseen lähtö ja iltahartaus) käyttivät portaita ja tällöinkin ainoastaan alamentäessä. Äsken mainittujen palvelusmuotojen päätyttyä heidän ylöspäin mennessä piti käyttää "simppuportaita!"

Majoitus oli luonnollisesti järjestetty kurssittain, 4—6 kadettia kussakin tuvassa. "Kaaderikerroksen" käytävän pohjoispäästä johti käytävä siipirakennukseen. Tämän käytävän molemmin puolin oli myös

tupia ja sitä kutsuttiin "Presidenttikäytäväksi." Tämä tavallaan siis erillinen kerros sijaitsi ruokasalin yläpuolella. Siellä majaili, yksin huoneessaan kadettiväpeli ja muissa huoneissa (tuvissa) aina kaksi kadettialiupseeria. Mikäli tilaa jäi, majoittui lopputiloihin 3—4 vanhempaa kadettia kutakin tupaa kohti.

Ruokailussa istuttiin kurssittain, paitsi että "simppujen" pöydissä istui niin pitkälle kuin riitti kadettialiupseeri pöytävanhimpana ja vanhempi kadetti pöydän varaesimiehenä. He istuivat pöytien päissä. Ensimmäisen aamuteen päätyttyä, kokoontui koko vanhempi kurssi ruokasalin aulaan ja lauloi mahtavasti ns. "Simpun hymnin" ("Maailmassa mahtavimmat sankarit, sankarit".....).

Nuorempi kurssi suoritti, sään salliessa, aamuvoimistelunsa koulun pihassa, muulloin aulassa ja "herrat vanhemmat" suorittivat aamukävelyn tai huonolla säällä — ei mitään! Aamuvoimistelun päätyttyä saattoi joskus joku "simppu" joutua siivoamaan jotain "kaaderitua."

PERUSYHTYMÄ OY

KADETTIHENGESTÄ - MUTTA EI PAATOKSELLA

SEPPO URO

Mitä on kadettihenki? Onko sitä lainkaan? Miten se syntyy? Missä tällä hetkellä vika? Tällaisia kysymyksiä esittää kapteeni Seppo Uro ja pyrkii löytämään niihin myös vas-

tauksia. Mutta mitä pitäisi tehdä? Niin, se jää avoimeksi. Ehkä jokaisen olisi syytä lähteä etsimään tähän vastausta, kuten kirjoittaja ehdottaa.

Motto

Kärjistämisellä ymmärretään asioiden esittämistä tahallisesti liioiteltuina tai muuten tehostettuina tarkoituksella kohdistaa lukijan kiinnostus ja harrastus aihetta kohtaan.

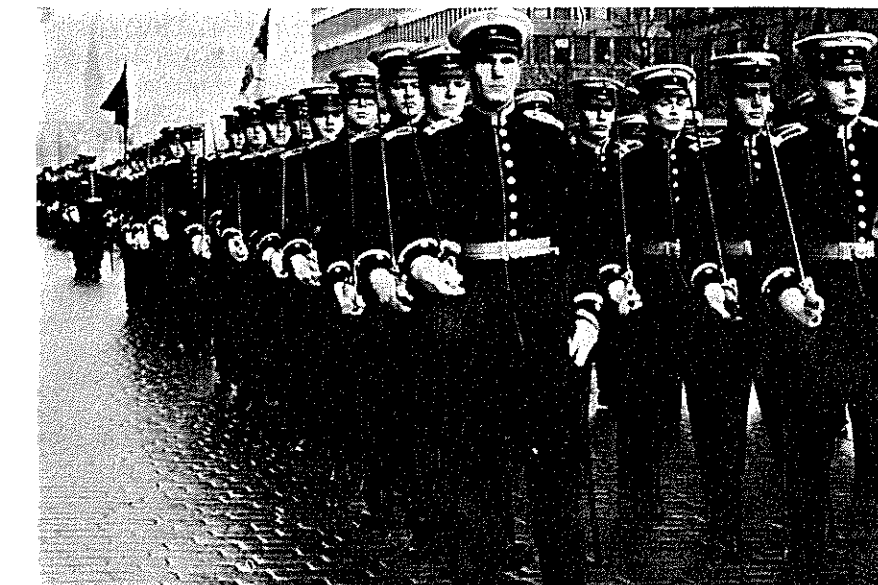
Parissa edellisessä Kylkiraudassa olleet kirjoitukset kadettihengen olemuksesta ja olemassaolosta lienevät herättäneet useissa lukijoissa halun tarttua kynään — tai kirveeseen. Mitä se sellainen kadettihenki on? Miten se ilmenee? Miksi useimmat lyövät rintoihinsa ja katsovat Kadettikuntaan kuulumisen jo sellaisenaan olevan riittävä osoitus hyvästä kadettihengestä? Miksi kaikki eivät ole Kadettikunnan jäseniä? Miksi nuorinta upseeristoa yleensä syytetään hengettömäksi?

Eräs ongelma: Suuret kadettikurssit

Majuri Esko Valkonen rohkenee kirjoituksessaan "Oliis' kirveellä töitä" (Kylkirauta 3/73) epäillä koulutuksen helpottumisen "korpuksesta" olevan eräänä syynä siihen, että osa upseeristostamme osoittaa huonoa kadettihenkeä olemalla kuulumatta Kadettikuntaan. Mene ja tiedä.

Viittaus joukon yhteenkuuluvaisuuden tunteen merkitykseen hengen kasvattajana antaa kuitenkin aiheen palauttaa mieliin, mitkä edellytykset majuri Valkosen ja esimerkiksi tämän kirjoittajan kadettikursseilla on ollut keskinäisten suhteiden luomiseen.

Kadettikurssi 38 kesti muiden aikansa kurssien tavoin kaksi vuotta, ja sen vahvuus lienee ollut noin 60 kadetin suuruusluokkaa. Ei liene kohtuutonta edellyttää, että kurssilaiset tunsivat hyvin toisensa ja että kaikki ne alle 200 kadettia, joiden kanssa aikaa tapettiin koulutuksen eri vaiheissa, tunnettiin ainakin aut-

tavasti. Kurssien piteneminen ja suureneminen aiheutti aikanaan sen, että allekirjoittaneen aloittaessa tutustumisen Santahaminaan syksyllä 1964 Helsingin ravintoloiden hattuhyllyjä koristi parhaimmillaan lähes 600 koppalakkia. Yhteiset harjoitukset tai juhlat eivät tuon suuruisella joukolla juuri tulleet kysymykseen. Aselajikauden piteneminen muutamasta viikosta lähes vuoden mittaiseen jaksoon voi lisäksi aiheuttaa jonkin verran vieraantumista jo kadettiaikana. Mainituista olosuhteista voitaneen etsiä osasyällistä, ei välttämättä koulutuksen huonontumisesta eikä yhteistyön halukkuuden puutteesta.

Kruunu ei ole pitänyt huolta

Sanomattakin lienee selvää, että hyvä henki versoo joukossa, joka tuntee työtään arvostettavan ja elämänsä sosiaalisesti turvatuksi. Vaikka "vänrikin palkalla ennenkin toimeentulleet" ovat joukostamme vähentyneet, jäljellä on koko joukko ongelmia, jotka eivät voi olla vaikuttamatta ns kadettihengeseen.

Useimmilla työpaikoillamme menetelmien alkeellisuus ja puutteelliset olosuhteet turhauttavat kieli-studioon, kelmuheittimeen ja väri-liituihin tottuneen upseerinalun. Hyvässä uskossa tehty parannusehdotus kilpistyy huomautuksiin, joiden mukaan a) ei ole rahaa, b) näin on ennenkin tehty ja c) luutnantti tekee nyt vain niinkuin käsketään. Erehtyminen palkitaan useammin kohtuuttomalla moitteella ja ivanaurulla, kuin kannustavan hallinnan keinoilla, joita vast'ikään Santahamina opetti.

Yhteiskunnan päätöksentekijöiden ja julkisen sanan kannanotot eivät useinkaan anna aihetta hyvään mieleen. Sotilasuran valitseminen siinä käsityksessä, että kylä "kruunu huolen pitää" on normaali ilmiö. Tämä käsitys rapisee kuitenkin nopeasti, kun käy ilmi, että luutnantti on luutnantti vielä viiden vuoden kuluttuakin. Samaan aikaan valmistunut ilmavoimien luutnantti työskentelee Finnairilla lähes majurin palkalla ja toiselle taas on odotettavissa aikanaan eläkkeelle lähtö kapteenin virasta. Ja

kun ensimmäisen tilinauhan nähtyään vaimo aikoo mennä sosiaali-toimistosta anomaan asumistukea, voikin vain ihmetellä, mistä lähteestä se henki kumpuaa.

Jäsenmaksujen perintä ollut keinoa

Kadettikunta ja sen tavoitteet lienevät useimmille tämän lehden lukijoista tuttuja. Miksi osa aktiivi-upseeristosta on järjestön ulkopuolella? Missä on mätää?

Verrattain yleisenä syynä lienee yksinkertaisesti se, että jäsenyysilmoitusten, so jäsenmaksujen perintä hoidettiin ala-arvoisesti.

Entisen "pakkojäsenyysjärjestelmän" aikana kadetti vihkiytyi Kadettikunnan jäseneksi kurssinsa päättäjätilaisuudessa, jossa hänelle ojennettiin järjestön merkki Kadettikoulun suorittamisen merkiksi. Ensimmäinen vuosi oli jäsenmaksuton. Senjälkeen paikallisten kadettiipiirien rahastonhoitajat suorittivat perinnän jakamalla tilillepanokortit useimmiten työpaikoille, joissa kortit hautautuivat kirjoituspöydän alimmaiseen laatikkoon. Maksamisen tai maksamattomuuden valvonta tapahtui innolla, jollaista noudattamalla yksikään osamaksukauppaa harjoittava yritys ei pystyisi pystyssä.

Useimmille oli näinollen aikamoinen yllätys se karhuamiskirjevirta, jonka Kadettikunta monen vuoden hiljaiselon jälkeen lähetti. Maksujen laiminlyönti oli monelle aiheuttanut rästän, joka oli taloudellisesti kiusallinen ylimääräinen menoerä. Tämä tapahtumasarja ajoittui kohtaan, jolloin ainakin nuorempien upseereiden keskuudessa pohdittiin, onko Kadettikunta tarpeellinen vai ei. Todettiin ammatin tuoneen mukanaan "automaattisesti" ainakin Upseeriliiton, Kadettikunnan, paikallisen upseerikerhon, Upseerien ampumayhdistyksen, oman aselajiupseeriyhdistyksen, joukko-osasto- tai aselajikillan sekä varuskunnan urheilijoiden jäsenyyden. Fakki-idiotismien torjuminen aiheutti aktiivisimmille lisäksi lukuisten siviiliyhdistysten ja seurojen jäsenyyden, osallistumisen reserviläisten kesken tapahtuvaan yhteistoimintaan jne.

Ammattiyhdistyksen tarpeellisuus tunnustetaan yleisesti myös sotilaiden keskuudessa. Sensijaan muiden jäsenyyksien kohdalla voidaan ja on useimmiten jopa taroituksenmukaista suorittaa karshintaa, vaikka niiden asettamat ta-

loudelliset rasitteetkaan eivät olisi ylivoimaisia. Kadettikunta karsitui monelta siksi, että karhuamiskirjetulva oli "pätevä" syy jättäytymään pois toimimattomasta yhdistyksestä.

Piirien toiminta lamassa

Toimintaa paikallisella tasolla edustivat yleensä kerran vuodessa pidetty vuosikokous sekä Kadettikunnan vuosipäivänä suoritettu seppelienlasku ja upseerikerholla nautittu herralounas. Vuosikokous oli muodollinen puolen tunnin istunto samaan aikaan, samassa paikassa ja saman joukon kesken, joka ensin piti upseerikerhon vuosikokouksen, jatkoi UL:n alaostaston kokouksella ja lopetti kadettiipiirin kokoukseen. Toimihenkilöiksiin valittiin yleensä samat miehet.

Vuosipäivän herralounaalla, jonka jokainen itselleen aatteen puolesta tarjosi, edustivat kadettiperinteitä kaikki kaksi joukossa istuvaa evp-upseeria ja kurseittain laulettu "Juuan Ville". Viimeksimainittuakin tuntui useista pääasiassa kiusalliselta, koska pienimpien kursien edustajien vähäisestä määrästä johtuen se useimmiten oli yksinlaulua.

Aikanaan esitettiin Kadettikunnan ja Upseeriliiton yhdistämistä. Esityksen perusteella tehtyyn tutkimukseen ei liene oltu kovin tyytyväisiä, koska sitkeänä elää käsitys, jonka mukaan "vanhat evp-ukot" eivät suostu kyseiseen yhdistämiseen Kadettikunnan varallisuuden vuoksi.

Mietitäänpä asiaa

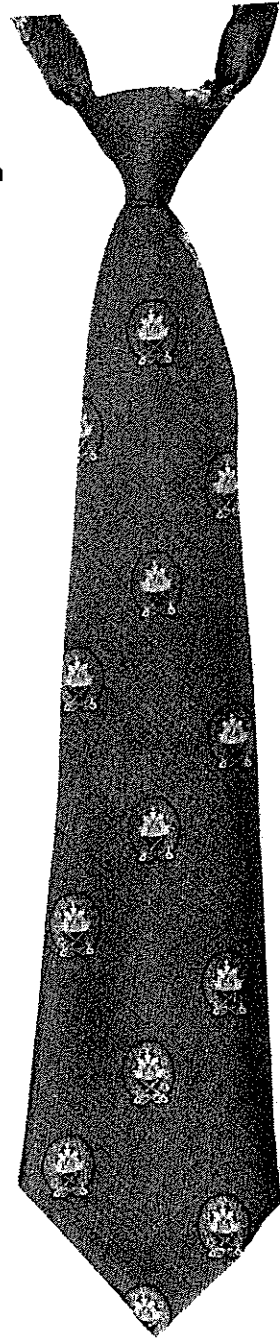
Kadettikunnan toimintaa on olennaisesti liittynyt ja liittyy edelleen Kylkiraudan toimittaminen. Krooninen kirjoittajapula, taloudellinen ahdinko ja lehden usein selvästi pakonomainen synnyttäminen ovat vuosikautia näkyneet lehden tasossa. Raskassoutuiset sotamuistelot, mammuttitutkielmat ja kadettikurssien kuulumiset eivät juuri ole innostaneet tarttumaan lehteen. Sen sisältö on vain harvoin ollut apuna aktiivisessa maanpuolustustyössä, esim hyvänä lähteenä opetustyössä tai esitelmien pidossa. Kun lehti lisäksi on levinnyt vain verrattain homogeenisen joukon keskuuteen, ei siinä joskus mahdollisesti ollut sanoma varmaan ole tavoittanut juuri niitä, jotka sitä meidän mielestämme kipeimmin tarvitsisivat.

Tämän vuodatuksen jälkeen luki- ja tai ainakin Kadettikunnan toimihenkilö kysyy, mitä kapteenin mielestä sitten pitäisi tai olisi pitänyt tehdä. En minä vaan tiedä! Ehkäpä meidän itsekin tulisi olla rehellisempiä itseämme kohtaan, uppoutua pariin tunniksi kammioimme hiljaisuuteen ja miettiä asiaa. Omalta kohdaltahan työ tulee aloittaa.

Järjestösolmio taskuliinalla ja herrasmiehellä kaksi:

viinin
punainen

tumman
sininen

Kadettikunta ry.
Punavuorenk. 14 B 32
00150 Helsinki 15
puh. 90-665 739

EDISTYKSELLISEEN SOTAVÄKEEN

SIMPPA

Korkealta evp-sotilastaholta on viritetty laajoja suorastaan häikäiseviä näköaloja aukaiseva ajatus. Lehtitietojen mukaan on ehdotettu, että koko kasarmilaitos on lakkautettava ja sotilaskoulutus demokratisoitava samanlaiseksi kuin on juristien ja valtiotieteilijöiden tai esteetikkojen koulutus. Eihän ketään noitakaan pidetä vangittuina öiseen aikaan missään kasarmissa, miksi sitten alokkaita, sotamiehiä ja yhtenäispäällystöä.

Ajatus on vanhanaikaisen, kasarmioloissa ja pahimmillaan sodan oloissa sotilaskoulutuksensa saaneesta peräti kiehtova. Mutta kun puolustusvoimat ei kouluttaneet aivojani evp-kenraalin aivoiksi, vaan jätti huomattavasti vaatimattomammalle tasolle, on hivenen vaikeata kuvitella asiaa käytäntöön sovellettavaksi. Mutta yrittää täytyy, että pysyisi aikamme edistyneen mukana. Että olisi muuttava eikä säilyttävä.

Arvelen, että tarkoituksena on antaa alokaskoulutus kansakoululaitoksen organisaation puitteissa. Aliupseerikoulutus ehkä soveltuisi hoidettavaksi oppikoulun puitteissa ja vihdoin viimein upseereiksi koulutettavat matkustaisivat korkeakoulukaupunkeihin.

Alokkaille järjestelmä näyttää mukavimmalta. Kohta aamuteensä kotipirtissä juotuansa heidät noutaisi koululaisauto kansakoululle, missä ruvettaisiin opettelemaan sotilaiksi. Välillä tarjottaisiin kouluateria, mutta iltapäivän oppituntien jälkeen koululaiskuljetusauto veisi alokaskoululaisen äidin valmistaman makoisian kotiruuan äärelle. Illan ja yön vietto olisi järjestettävissä yksilöllisen maun ja tottumuksen mukaisella tavalla, kunhan vaan aamusella ollaan ajallaan koululaiskuljetusauton pysäkillä lähtemässä autuaaseen opinsaunaan.

Aliupseerikoululaiset joutuisivat hankkiutumaan oppikoulukaupunkiin ja etsimään sieltä kukkaroleen ja tottuuksilleen soveltuvan boksien asumista varten. Paikallisissa kouluissa tapahtuisi sitten tämä vaativampi opetus ja harjoitus. Siellä, missä oppikoulut sijaitsevat, on yleensä jo taajempi asutus ja mahdollisuudet valita lounaspaikkansa aika suotuisat.

Varakkaamman isän au-oppilaat voivat ottaa kantapöydän paikkakunnan Seurahuoneelta ja syödä herroiksi. Ainakin keskiviikkoisin ja perjantaisin voisi napata muutaman paukun leikkeleiden kanssa. Olisi iltapäivän tunneilla rattoisampi olo. Ei tulisi turhautumia eikä harhautumia eikä sitä niin ylettömästi pelkäisi esimiehiäkään, kuin nykyisin tehtyjen pätevien tutkimusten mukaan on selvästi osoitettu. Voisi parhaina päivinä hyvinkin tilanne muuttua päinvastaiseksi, että esimiehet pelokkaina häipyisivät tiehensä opetustoimestaan. Näin edistys ja edistyneisyys olisivat vihdoinkin saaneet arvokkaan voiton taantumuksen pesäpaikassa, puolustuslaitoksessa.

Korkeamman sotilaskoulutuksen kuvittelemisen uusissa oloissa käy edellisen pohjalta jo hyvin helpos-ti. Täytyy vain pitää mielessä, että tätä kirjoitettaessa korkeakoulujen hallinnonuudistus alkaa olla valmiina mies ja ääni-periaatteineen, jotenka upseerioppilaat voivat huolettomasti päättää, mitä kenraalit sun muut päälliköt saavat opettaa ja millä lailla.

Mutta kovin on vielä vaivalloinen sotaväki tältäkin pohjalta. Alokkaan ja muiden koulutettavien rasitukseksi pannaan tässäkin järjestelmässä turhan paljon kaikenlaista vaivannäköä, mikä varmaan on omiaan heikontamaan armeijan yhtenäistä henkeä. Sen vuoksi ehdotan siirryttäväksi puolustusvoimissa kirjeopiskeluun. Nykyaikaisen painotekniikan avulla kyetään laatimaan varsin havainnollisia ja monivärisiäkin esityksiä esimerkiksi siitä, miten tehdään käännös oikealle, kuinka poistutaan taakse, miten tähdätään pyssyllä, mikä on metsä ja kuinka siellä juostaan, vain muutamia vihjeitä kirjeopistolle vinkatakseni.

Kun en ole sotilaskirjallisuudesta havainnut kirjeopistosotaväestä mitään mainintaa, katson olevani toistaiseksi ja kunnes toisin osoitetaan ajatuksen isä. Siksi katson velvollisuudekseni vielä tähdentää, mitenkä kirjeopiskelu alokkaasta sotamieheksi ja suorastaan kenraaliksi asti on omiaan kasvattamaan oma-aloitteisuutta ja vastuuta sekä muita sotilashyveitä.

CHAMPION BITTER

1/1 p. 14,50 mk 1/2 p. 7,80 mk

Viini- ja likööritehdas Marli

RAKENTAJAT

Palvelemme Teitä tunnetulla
asiantuntemuksella.

Näissä merkeissä — ottakaapa
yhteyttä.

A. MUSTAKANGAS

Martinniemi, puh. 72 607

neuvottelevaa insinööritoimintaa

- POHJATUTKIMUKSIA
- POHJAVESITUTKIMUKSIA
- VESIHUOLTOSUUNNITELMIA
- VESISTOJEN SAÄNNÖSTELYSUUNNITELMIA
- VEDENOTTAMOITA
- JÄTEVEDEN KÄSITTELYLAITOKSIA
- JÄTEHUOLTOSUUNNITELMIA
- KATU- JA TIESUUNNITELMIA
- MAALABORATORIO

Insinööritoimisto OINONEN OY

jyväskylä, kauppakatu 27 c, puh. 941-212 211
 tampere, hämeenkatu 13 a, puh. 931-22 177

INSINÖÖRITOIMISTO ILKKA HYTÖNEN JA KNI

Sammonkatu 17
45100 Kouvola 10 P. 951-15 832

Suomen Auto Oy

HELSINKI 53

Auto- ja varaosamyynti: Viherniemenkatu 9
Finnrent autovuokraamo: Viherniemenkatu 9
Käytetyt autot: 3. linja 14
Huoltokorjaamo: Pääskylänkatu 11
Vaihte 750 950

SANOMA TULI PERILLE MUTTA EI KOKONAAN

ARVO LAURI

Toimittaja Antero Laineen kirjoitus viime numerossamme on tehnyt tehtävänsä! Se on tosiaan aktivoitunut jäsenistöä. Tässä on everstiluutnantti Arvo Lauri tarttunut ky-

nään ja tuonnempana on vielä runsaasti muita. Ja totesitte varmaan, että jäsenistöön kuulumattomiakin kirjoitus on askarruttanut.

Toimittaja Antero Laineen terävä puheenvuoro sisälsi paitsi kunnioitettavaa itsetilitystä myös sellaista sanomaa, jota nykypäivän puolustusvoimien on kuunneltava, ja jota — niin väitän — se on myös kuunnellut.

Mutta tuo kirjoitus ja sen taustana heijastuva ajatusmaailma sisälsi myös paljon sellaista, jota me puolustusvoimissa palvelvat, maanpuolustustyötä joka päivä tekevät emme ole valmiit allekirjoittamaan — ehkä joiltakin osin ymmärtämään, mutta emme hyväksymään. Onko vika meidän asenteissamme ja tiedon puutteessa? Varmasti osaksi. Ja onko vikaa myös Teidän laillanne, toimittaja Laine, ajattelevien asenteissa ja tiedon puutteessa? Varmasti osaksi. Oletteko valmis kurkistamaan myös mitalin toiselle puolelle?

Ei vasemmistolainen vaan ihmiskunnan paradoksi

Te näette paradokseina pasifismin ja tarttumisen aseisiin sosialismin puolesta, rauhasta puhuvan kommunistin, jonka on pakko muistaa supervallan asemahti ja sosiaalidemokraatin, joka häpeää — vai häpeääkö — Ruotsin puolueettomuutensa ja riippumattomuutensa turvaksi uhraaman varustelun vuoksi.

Meillä sotilailla ei ole paradokseja. Me haluamme rakentaa maanpuolustuksen, joka turvallisuuspolitiikkamme päämäärinen mukaisesti estäisi Suomea joutumasta kansakunnan pahimpaan onnettomuuteen — sotaan. Jos tässä päämäärässä epäonnistutaan meidän — niinkuin Teidänkin — velvollisuutemme on taistella tämän kansakunnan olemassaolon puolesta niin kauan, että ulkopoliitikalle syntyy jälleen toimintamahdollisuudet.

Vai onko meillä sittenkin paradoksimme? Kyllä — se on koko ihmiskunnan yhteinen paradoksi ja nimenomaan kehittyneen maailman paradoksi — ettei rauhaa pystytä vielä rakentamaan ilman aseita.

Myönnettäköön, että käsiteltävä paradoksi on kouraissut voimakaimmin länsieurooppalaista uusvasemmistolaisista nuorisoa. Sitä kautta on ymmärrettävissä Teidänkin ristiriitanne ja myös monen asevelvollisuuttaan suorittavan nuoren ristiriidat. Mutta oikeuttaako se riskeeraamaan Suomen kansan turvallisuutta? Antaako se oikeutta raastaa nuorisomme puolustustahtoa ja vaikeuttaa vuosikausia alimitoitettujen määrärahojen kanssa kamppailevien puolustusvoimien muutenkin vaikeaa työtä? Siinä on kysymyksiä, joita me sotilaat emme jaksa ymmärtää.

Jotkut kansakunnat ovat ratkaisseet nuo meille yhteiset paradoksit ideologioittensa tai rahansa avulla — ja aseistautuneet hampaisiin asti. Me suomalaiset sotilaat olemme tyytyväisiä, jos meille annetaan työrauha, kohtuulliset edellytykset tehtävämme täyttämiseen ja edes osa siitä arvostuksesta, joka meille valtiovallan antaman tehtävän täyttäjänä kuuluisi. Me yritämme myös vähentää noiden paradoksien aiheuttamaa ristiriitaa, mutta se on vajaassa vuodessa monasti ylivoimaista.

Eikö Teille tiedotusmiehenä herää ajatus, että puolustusvoimien työnantajan, valtiovallan, tulisi antaa nykyistä enemmän tukea tuossa viimeksimainitussa kysymyksessä? Olisiko liikaa toivottu, jos valtiojohtoinen tiedotustoiminta, myös Yleisradio, ei ainakaan antaisi tukeaan puolustusvoimien vastaisille hyökkäyksille?

Nyt pystyn arvaamaan Teidän

ajatuksenne. On totta, että puolustusvoimissa on paljon korjaamisen varaa ja on totta, että siihen tarvitaan kritiikkiä. Mutta, jos ei käytännöllisesti katsoen muuta kuule ja näe kuin hyökkäyksiä ja kritiikkiä, on edessä metsä johon todellinen ja rehellinen kritiikki hukkuu. Monet meistä ovat jo ajautuneet tilanteeseen, jossa kaikki kritiikki näyttää pelkiltä hyökkäyksiltä.

Demokratia — politiikka — puolustusvoimat

Te ette onneksi — niinkuin jotkut yrittävät tehdä — aseta kyseenalaiseksi puolustusvoimien luotettavuutta ja uskollisuutta valtiovallalle. Silloinhan meidän keskustelumme olisi turhaa. Siitä huolimatta Te näette varjon puolustusvoimien demokraattisuuden yllä,

Me olemme kai valmiita — molemmat — myöntämään, että puolustusvoimat ovat pyrkineet tietyissä rajoissa seuraamaan yhteiskunnan kehitystä ja demokratian vaatimusta. Mutta miksi vain tietyissä rajoissa? Siksi, että sota on liian epädemokraattinen, että johtaja voisi soveltaa taistelukentällä demokratiaa. Nykypäivän sota maksaisi liian monta sotilaan henkeä turhaan, jos johtaja ei pysty päättämään yksin ja nopeasti. Me emme voi viedä käskyvaltaa esimieheltä, jonka on kannettava myös vastuu yksin. Olisi väärin opettaa sotilaita muunlaiseen johtamiseen.

Eikö meidän turvallisuuspolitiikkamme perimmäiset päämäärät ole niin suuri asia, että asepukeva kantava mies voi muutamaksi kuukaudeksi tinkiä demokratiosta, varsinkin kun hänen mahdollisuutensa poliittiseen osallistumiseen ei katkea silloinkaan? Eikö siinä, että puolustusvoimat turvaavat Suomen kansalle mahdollisuuden kehittää demokratiaansa sellaiseksi kuin se itse haluaa, ole yhtä tärkeä päämäärä? Demokraattisesti valittu valtiojohto asettaa puolustusvoimille tehtävät. Pitäisikö näiden tehtävien suorituskyky vaarantaa kokeilemalla demokratiaa mahdollisimman pitkälle myös puolustusvoimien sisällä?

Me sotilaat näemme, että jo lähi- vuodet muuttavat varusmiesten asenteita sotilaallisen johtamisen kannalta entistä vaikeammiksi. Koulu-uudistus ja kouludemokratia vieroittavat nuorison yhä kauemmas autoritäärisestä kurista ja he joutuvat puolustusvoimissa aivan uuteen ja vieraaseen maailmaan. Me ymmärrämme, että he tulevat tarvitsemaan entistä enemmän motiivointia ja myös "osallistumismahdollisuuksia". Me olemme kiitollisia kaikesta tuesta ja kaikista kei-

noista, joilla heidän jäsentämisenä sotilasyhteisöön sujuu ilman ristiriitoja. Mutta me haluamme tehdä sen puolustusvoimien sisällä ja järkyttämättä työrauhaa joukko-osastoissa. Meillä ei ole pienintäkään syytä vastustaa Varusmiesliittoa yhteiskunnassa, mutta sitä ei tarvita kasarmialueilla eivätkä sitä tarvitse palvelustaan suorittavat varusmiehet palvelusaikana. Luulen, että "Järventaus tajusi sittenkin".

Te näette myös oikeistolaisuuden varjon puolustusvoimien henkilöstön yllä. Jos niin on, niin miksi sitten meidän pitäisi heittäytyä puoluepolitiikan temmellykseen? Kun kukaan ei voi rehellisesti kiistää puolustusvoimien luotettavuutta, niin miksi ei sen henkilökunta saa pysyä sivussa politiikasta? Tulokoon jokainen autuaaksi uskollaan ja annettakoon hänen pitää vaalisalaisuutensa. Se lienee demokratian ensimmäisiä sääntöjä.

Ja entäpä, jos asettaisitte kysymyksen niin, että eikö ole luonnollista, että pääosa virkamiehiä äänestää puolueita, jotka ajavat entien virkamiesten asiaa. Vähintään yhtä luonnollista on, että pääosa puolustusvoimien henkilökuntaa äänestää niitä puolueita, jotka edes lupaavat nostaa puolustusmäärärahoja siitä kuilusta, joka uhkaa muuttua parlamentaarisen puolustuskomitean päätöksistä huolimatta entistä synkemmäksi — inflaation ja ulkolaisen hintatason myötä.

Henkilökohtainen tilitys

Tämäkin on ollut henkilökohtainen tilitys. Se on ollut myös rehellinen yritys näyttää "mitalin toista puolta". Jos Te voitte hyväksyä siitä oleellisimman, me voimme yhteisestä paradoksisista huolimatta harjoitella yhdessä miekkaan tarttumista, ettei siihen tarvitsisi tart-

tua toden edessä tai ainakin, ettei siihen jouduttaisi valmistautumatta.

En ole lainkaan varma, voivatko kaikki virkaveljeni allekirjoittaa tämän tilityksen yksityiskohdat ja muodot, mutta olen varma, että pääosa allekirjoittaa itse sanoman ja toivoo sen menevän oikein ymmärrettynä perille. Meidän joukkomme on asettanut Suomen turvallisuuden ja sen puolustamisen niin korkealle muiden asioiden yläpuolelle, että me emme jakaudu niihin, jotka ymmärtävät ja niihin, jotka eivät ymmärrä. Siksi meillä on myös yhteinen toive, että jokainen suomalainen kokee Suomen puolustamisen arvoiseksi.

JK

Meissä upseereissa on monenlaisia ihmisiä niinkuin teissä toimittajissakin. Me teemme myös virheitä niinkuin tekin teette. Minä tekisin virheen, jos hyväksyisin Teidän yleistyksenne upseeristosta, joka on katsonut vuosikymmeniä kansan puolikkaan yli ja ohitse. Rohkenen väittää, että pääosa suomalaista upseerikuntaa on kohdellut suomalaista miestä aina suomalaisena miehenä. Kuulun itse siihen sotaa käymättömien upseerien joukkoon, mutta olen varma, että nimenomaan sodassa olleilta miehiltä löydätte tähän asiaan vakuuttavimmat todisteet.

Pikku ilkeydet "kasvatustieteen approbaturista" kuuluvat toimittajan terävään kynään — mutta olisiko meillä nyt mahdollisuus yhteiseen keskusteluun punastumatta? Esitän tämän kysymyksen hetkellä, jolloin maailman tilanne on kaikesta positiivisesta kehityksestä huolimatta yht'äkkiä enemmän veitsen terällä, kuin meistä kumpikaan on valmis ääneen lausumaan.

OY LAIVATEOLLISUUS AB

TURKU

WHITE LADY

Mannerheimintie 93 Hki 27

Hovimest. puh. 41 35 62

AARNON PUU OY
PADASJOKI AUTOINEN
Puh. 919 - 6505

MAALAUSLIIKE VELJEKSET ALEN
Mannerheimintie 29 C
00250 Hki 25

OY ALGOL AB
Helsinki

ASKO OSAKEYHTIO
Lahti

AUTONOVO OY
Helsinki

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT
Lahti

ERMACO OY
Helsinki

FINNISH-CONTRACTORS Ltd OY
Helsinki

FORSSAN KIRJAPAINO
Forssa

OSAKKEYHTIO G H H AKTIEBOLAGET
Hitsaajankatu 12
00810 Helsinki 81

VELJEKSET GUSTAFSSON KY
68410 Alaveteli

HOTELLI HAAGA
Helsinki

HAAPANIEMEN SAHA — E. SARASTE
Viitasaari

HIITTENHARIJUN MOTELLI
Harjavalta

HOTELLI EMMAUS
Tampere

INARIN RIISTA OY
Inari — Puh. 15

**KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIO
KALERVO**
Helsinki

KARJAKUNTA
Helsinki

KATAJANOKAN KASINO
Laivastokatu 1
00160 Helsinki 16

KESOIL OY

RAKENNUSLIIKE P V KIVIHARJU
Pekankatu 3
Rovaniemi

**RAKENNUSINSINÖÖRITOIMISTO
KONTIO JA ANTTILA**
Teiskontie 24 F
33540 Tampere 54
puh. 931-52 217 — 52 257

KUUSELAN AUTOYHTIO
Koskikatu 27 — Rovaniemi

KÄYTTÖAUTO OY
Limingantulli — Oulu

**HERKKUKAUPPA JA LEIPOMO
LAKKAPÄÄ**
Ylitornio

LAPIN KANSA
Rovaniemi

LIIKETYÖNANTAJAIN KESKUSLIITTO
Helsinki

OY LUMIVALKO AB
Rautatienkatu 11
20200 Turku 20
puh. 921 - 302 022

LÄNNEN TEHTAAT OY
Säkylä

MAANPUOLUSTUKSEN TUKI ry
P.Hesperiankatu 15 A 4
00260 Helsinki 26
puh. 440 471

MAASEUDUN KONE OY
Rintakangas
— Junkkari-tuotteet —

MAINOS-MALINEN OY
Turku

MALMIKAIVOS OY
73670 Luikonlahti

OY MERIKIITO AB
Helsinki

**RUOKA- JA SEKATAVARALIIKE
TOIVO MULARI**
Savukoski — puh. 80
Martti — puh. 16

MUSTAN HARÄN GRILLI
Helsinki

OY NIXDORF COMPUTER AB
Höyläämöntie 11
00380 Helsinki 38

**ORION YHTYMÄ OY
LÄÄKETEHDAS ORION**
Helsinki

HOTELLI OULUN HOSPIZ
Asemakatu 31 — Oulu

OULUN SÄÄSTOPANKKI
Oulu

PAPERINKERÄYS OY
Helsinki

POHJOLAN AUTO
Rovaniemi

OY POHJOLAN LIIKENNE AB

POLARPAK OY Ltd
Käikölä
Hämeenlinna

**PORIN OLUTTEHDAS OY
RAUMA-REPOLA OY**
Helsinki

HATTULAN KUNTA
IMATRAN KAUPUNKI
KAJAANIN KAUPUNKI
KONTIOLAHDEN KUNTA
LAPPEENRANNAN KAUPUNKI
LIPERIN KUNTA
PORIN KAUPUNKI
SODANKYLÄN KUNTA
TAMMISAAREN KAUPUNKI
TEUVAN KUNTA

SNELLMANIN SÄHKÖ OY
Tehtaankatu 37
Kokkola

SODANKYLÄN APTEEKKI
Sodankylä

SUOMEN MAANVILJELIJÄIN KAUPPA OY
Hämeenkatu 7
Tampere

SUOMEN PALLOLIITTO
Helsinki

**SUOMEN PELASTUSOSAYHTIÖ
NEPTUN**
Helsinki

SUOMEN SÄHKÖURAKOITSIJALIITTO ry
Nordenskiöldink. 3 a
00250 Helsinki 25

**ARKKITEHTUURITOIMISTO
HEIKKI SYSIMETSÄ KY**
Helsinki

SÄHKÖ ERSTUR OY
Kettutie 2 Erätori
00800 Helsinki 80
Sähkötekniilliset työt

SÄHKÖHILI OY
Karjaa

TELEVA
Leppävaara

TEMET OY
Helsinki

TURO OY
Kuopio

VAASAN ROMUKAUPPA
Vaasa

OY VALOJOHTO AB
Kerava, puh. 246 975

INSINÖÖRITOIMISTO VESI-PEKKA OY
Fabianinkatu 32 A
00100 Helsinki 10

WETTERI OY
Oulu—Kuusamo

**OY RAKENNUSTOIMISTO
HOLGER WINQVIST AB**
Keskuskatu 4 B
00100 Helsinki 10

OTTO WUORIO OY

KULJETUSLIIKE LAURI VÄHÄLÄ OY
Revontie 1
90530 Oulu 53

YLHÄISTEN TEHTAAT OY
Salo

PUOLESTA JA VASTAAN

Tässä on Kylkiraudan uusi palsta "Puolesta ja vastaan". Se on tarkoitettu lyhyiden mielipiteiden esittämiseen joko lehdessä olleista kirjoituksista tai muista ajankohtaisista aiheista. Kirjoitus ei mielellään saisi ylittää puoltatoista kone-

kirjoitusliuskaa. Jos kuitenkin halutaan tuoda esitettyyn asiaan lisävalaistusta, joka välttämättä vaatii enemmän palstatilaa, pyydetään siitä sopimaan ensin toimituksen kanssa. – Tämänkin numeron kirjoitukset kaipaavat kommentteja!

ERKKI SILVO

MIEKKAA VOI MYÖS HYPISTELLÄ

Kirjoituksestasi voi todeta, ettei Sinulle, Antero Laine, tarvitse maanpuolustuksesta oppituntia pitää. Rivien välistä voi lukea selaista, mitä et kirjoittanut, varsinkin kun tuntee Sinut aikaisemmilta ajoilta. Kirjoituksesi on kuitenkin tuonut mieleeni muutamia ajatuksia, jotka haluan tuoda julki, sanotaanpa vaikka mitalin toiselta puolelta.

Minulle ja monelle muulle maanpuolustus on itsestään selvä asia. Se on eräs elämän lakeja, ei niinkään hallituksen tai parlamentin säätämä, vaan luonnonlakeihin rinnastettava tosiasia. Valtio ilman tarpeeksi tehokasta maanpuolustusta on ennemmin tai myöhemmin entinen valtio. Jos me emme itse halua valvoa ja tarvittaessa puolustaa maatamme, sen tekee joku muu kansa puolestamme, mutta omalla tavallaan.

Olisiko siitä mitään haittaa suomalaisille, vaikka jokin muu armeija valvoisikin rajojamme, hankisi ja ylläpitäisi kalliit välineet, kärsisi rannikkolinnakkeilla olemisen vaivat ja vaihtaisi vartiota presidentin linnan edessä. Ehkä ei olisi, jos emme pitäisi itsenäisyyttä säilyttämisen arvoisena.

Rohkenen kuitenkin väittää, että itsenäisyys on säilyttämisen arvoisen asia, niin vasemmistolaiselle kuin oikeistolaisellekin, niin pasifistille kuin militaristillekin. Tämä näkemykseni ei ole heikentynyt, vaikka viimeisen vuoden ajan olen tarkkaillut asioita hiukan etäämpää, noin 2000 kilometrin päässä Helsingistä. Pikemminkin päinvastoin.

Kun toiminnan päämäärä on kylin selvä, eivät sen saavuttamisessa ja pitämisessä koetut vastoinkäymiset voi hevillä muuttaa yleistä toimintasuuntaa. Yleensä varusmiesajan kokemukset kytetään tiiviisti maanpuolustustahtoon, mikä inhimillisesti ajatellen on varsin ymmärrettävää. Koska myös upseerien keskuudessa on niin monta ihmislunnetta kuin on miestäkin, ei ristiriitaisuuksilta ja sopimattomuuksilta voida välttyä. Tässä on kuitenkin kysymys luonteen sopivuudesta johtajaksi ja esimieheksi, eikä suinkaan siitä, mikä on koulutajan ja koulutettavan poliittinen näkemys. Käyrän nousu ei siitä tule vähenemään, vaikka politiikka sallittaisiinkin kasarmialueella. Pikemminkin ristiriidat vain lisääntyvät.

Mitä aseiden käyttöön tulee, niin kyllä miekkaa voi myös hypistellä — niin yksilö kuin kansakin. Hypistely tarjoaa eräänlaisen neutraalin ratkaisun kahden vaihtoehdon, aseiden tehokkaan käytön ja täydellisen aseistakieltäytymisen välillä. Hypistelyä voisi ehkä rinnastaa gallupkyselyissä aina esiintyvään vastausryhmään "ei kantaa". Aseiden hypistely on maanpuolustuksesta puheenollen kuitenkin huonoin ratkaisu. Se aiheuttaa tappioita, mutta ei tuota mitään hyötyä. Esimerkkejä valtioiden osalta aseeseen tarttumisesta, tarttumattomuudesta ja hypistelystä on historiassa riittävästi, eikä tarvitse kaukaa hakea.

Jos maanpuolustus voitaisiin tehokkaasti suorittaa ilman aseita, uskon, etteivät ainakaan upseerit olisi sellaisen vaihtoehdon esteenä. Kuitenkaan ei ole olemassa minikäänlaisia takuita siitä, että aseeton maanpuolustus pystyisi itsenäisyyden säilyttämään.

Mitä tulee puolustuslaitoksen sisäiseen kehittämiseen, niin se on eräs hyvin tärkeä sarka kynnettäväksi. Niin hyvin eivät asiat ole, etteikö niitä voitaisi ja pitäisi parantaa. Emme voi kuitenkaan väittää, etteikö tässä asiassa olisi viime aikoina paljon yritetty ja myös aikaansaatu. On kuitenkin pidettävä mielessä, että niin epämiellyttävää asiaa kuin sota ei saada miellyttäväksi, vaikka kuinka puolustuslaitoksia kehitettäisiin siihen suuntaan.

Lopetit, Antero, kirjoituksesi ajatellaan upseerin uran ristiriitaisuudesta hengen ja elämän äärellä. Eiköhän ole niin, että meidän jokaisen on tehtävä joskus ratkaisu elämän perimmäisten kysymysten äärellä. Ellei näin tapahdu, saatamme yllättäen joutua umpikujaan.

* * *

ANTTI PEKOLA

ASIAT AJATELTAVA LOPPUUN SAAKKA

Aina silloin tällöin olen kirjoittellut "vallattomia" mielipiteitäni eri lehtiin. Kylkirautaan en kuitenkaan ole vielä kirjoittanut. Syy, miksi nyt tartuin kynään, on nimenomaan se, että Kylkirauta on aivan viime aikoina huomattavasti virkistynyt samoin kuin koko Kadettikunta. Toivoa sopii, että Kylkiraudan talous kohentuisi, jotta lehti voisi ilmestyä vähintään kerran kuussa.

Numeron 3/73 kirjoitusten johdosta haluaisin esittää muutamia reuna huomautuksia.

Ensinnäkin rehti kiitos Antero Laineelle siitä, että vasemmistolaiseksi reilusti tunnustautuva mies

kirjoittaa rehellisen itsetilityksen itsensä ja hengenheimolaistensa suhtautumisesta armeijaan ja maanpuolustukseen yleensä. Kirjoituksessa on kuitenkin kohtia, joita ajatteleva lukija ei voi hyväksyä. Pitää kyllä paikkansa, että työmiehen asema vuosisadan alkupuolella oli heikko. Samoin on totta, että työmiehen aseman kohentuminen on pääasiassa heidän itsensä, siis työväenjärjestöjen ansiota. Mutta entäs nyt?

Ajankuva on se, kun duunari ajaa töihin viimeistä vuosimallia olevalla henkilöautolla niin vastaava mestari mopolla. . . Ilman mitään kärjistyksiä voimme esimerkiksi todeta, että aputyömies, jonka tehtävänä on repiä nauvoja laudoista, ansaitsee enemmän kuin tasavallan armeijan upseeri. Vastaavia esimerkkejä voidaan osoittaa tukutain miltä työelämän alalta tahansa. Nyt tietysti hätäisimmät voivat sanoa, että mikset pöljä mene rakennuksille hanslankariksi. Näin tietysti voidaan sanoa, mutta kysymys on paljon syvällisemmästä asiasta. Jos mies tehdassalissa ansaitsee enemmän kuin hänen ikätoverinsa, joka on hänen esimiehenään teknikkona ja jonka tähän asemaan päästäkseen on ollut opiskeltava ja ponnisteltava huomattavasti, niin tällöin yhteiskunnasta häviää suun-

tavaisto. Tällaisen yhteiskunnan tasapainoelimiin tulee vika — ei enää tajuta, mikä on ylä- mikä alapuoli.

Isänmaanrakkaus on oikeastaan hyvin itsestä. Meille jokaisellehan on oma minä tärkein. Ja jokainen puolustaa omaa koskemattomuuttaan kynsin hampain. Ja kun näitä itsekkäitä yksilöitä on koossa tarpeeksi, syntyy kansakunta, jolle muodostuu omat instituutiot, joista armeija on yksi. Ei maanpuolustus ole mikään irrallinen ilmiö, ei ole koskaan ollutkaan, vaan vuosisatojen kuluessa katkerien kokemusten ja petetyn hyväuskoisuuden johdosta syntynyt menettelytapa pahassa maailmassa. Yhteiskunta on vapaiden ihmisten yhteenliittymä, ihmisten, jotka ovat laatineet yhteiskuntasopimuksen, lait. Näin vapaasti Voltairea mukailleen voisi sanoa. Eivät yhteiskuntajärjestelmät ja niiden instituutiot ole tipahaneet taivaasta, vaan ne ovat vuosisataisen kehityksen tulos. Asian ydin on siinä, onko yhteiskunnassa valta pistimien varassa vai onko kansalla päätösvalta. Suomen katson ainakin toistaiseksi lukeutuvan jälkimmäiseen ryhmään.

Toivo Linnalle

Lyhyt kommentti. On turha edes leikillä puhua sotilaitten lakosta.

Erkki Paukkuselle

Puolustuslaitoksen siviilihenkilökunnan työolosuhteissa ja asemassa varmasti on korjaamisen varaa, mutta muistettakoon: oikeudet ja velvollisuudet kulkevat käsi kädessä. Jos otetaan esimerkiksi urheiluiltaapäivä, niin sotilaat käyttävät 2 tuntia viikossa urheiluharjoitteluun, mutta heiltä vaaditaan sen vastapainoksi asianomaiset kunto-suoritukset. Olisivatko siviilihenkilöt (naiset ml) valmiit näillä ehdoilla tulemaan mukaan?

Jos sotilashenkilöiden ylenemism. eteenpäinmenomahdollisuudet ovat erilaiset kuin siiviileillä, niin muistettakoon vastaavasti, mitä heiltä on vaadittu ja vaaditaan. Sotakoulu ja kurssit, siirtymisvelvollisuus, usein toistuvat leirit ja sotaharjoitukset, kaikki tämä vaaditaan täytenä ja vastapainoksi tulee "niukka mutta vaatimaton" palkka. Kadehtivatko siviilit tosiaan sitä. Jos kadehditte, niin olkaa vastaavasti valmiit ottamaan vastaan päivystysvuorot, siirtopakot ym. sotilaan "luontoisedut."

Muuten olen sitä mieltä, että kaikesta huolimatta maassa on liikaa upseerijärjestöjä. En ole vielä kuullut tarpeeksi vakuuttavaa perustelua, mikseivät Upseeriliitto ja Kadettikunta voisi yhtyä.

On miehiä,
jotka tietävät autoista tavallista enemmän,
koska he ajavat tavallista enemmän.
Oletteko huomannut, mitä öljyä he käyttävät?

BP SuperV moniasteöljy

MIKSI HALUTAAN KATSELLA UTUKUVIA?

Vapaan miehen perusoikeuksiin kuuluu oikeus sanan vapaaseen käyttöön. Tämä on mahdollista vain vapaassa maassa ja olen vakuuttunut siitä, että jopa siirtotyömaan parakista lähtenyt oivaltaa tämän.

Sanan vapaus edellyttää, että toituksia kerrottaessa niitä ei puoliteta eikä väitteitä esitettäessä tyydytä yksinomaan vihjauksiin, joita ei todisteta. Jos tätä perussääntöä vastaan rikotaan ja kaiken lisäksi vielä kielletään realismi, uhkaa sanan vapautta kuristaminen. Tästä on matka yksipuolisuuteen lyhyt ja kun siihen päästään, onkin edessä vapauden jyrkkä alamäki.

Nämä ajatukset tulivat etsimättä mieleen lukiessani Kylkiraudassa 3/73 olevaa kirjoitusta "Miekkään voi tarttua, voi olla tarttumatta, mutta hypistellä ei voi". Tiedän, että on ollut työnantajia, jotka katsoivat, että heidän alaisensa oli kuuluttava suojeluskuntaan, mutta tiedän todenperäisesti myös sen, että moni, joka olisi halunnut kuulua suojeluskuntaan ei voinut sitä tehdä siksi, että armoton työmaaterori olisi vienyt isältä työn ja perheeltä leivän. Olisi ollut syytä mainita tämäkin kokonaistotuuden toinen puoli.

Joka ei ole ollut mukana siinä vuosien savotassa, jossa sekä "herra" että työmies elivät samoissa poteroissa, jakoivat siviilipakettien antimet keskenään kuten myös henkilökohtaiset murheet ja surut, ei ilmeisesti saata käsittää, että tällainen "herra" ei arkaile puhutella ketään eikä kosketella kaikkia aiheita. Nehän ovat kaikki varsin toisarvoisempia silloisiin verrattuna.

Jos kuilu näiden puuhamiesten ja suomalaisen työmiehen välillä avautuu tänään niin syy ei suinkaan ole näissä puuhamiehissä vaan niissä, joiden mielestä yhteiskuntaa on repien rakennettava. Tässä väitteessä, että em. puuhamiehet eivät osaa eivätkä uskalla, piilee myös tympeä maku, joka ei suinkaan parane siitä toteamuksesta, että pyrkimyksenä on maanpuolustusta koskevan ilmapiirin saastuttaminen selvittämättä, mistä saaste todella on kotoisin. Niin kauan kun näin jatkuu on todella olemassa vaara, että yhteiskunnan vasemman laidan kannanotot jäävät käsittämättömiksi, yksinomaan senkin vuoksi, että niiltä puuttuu realistinen totuus.

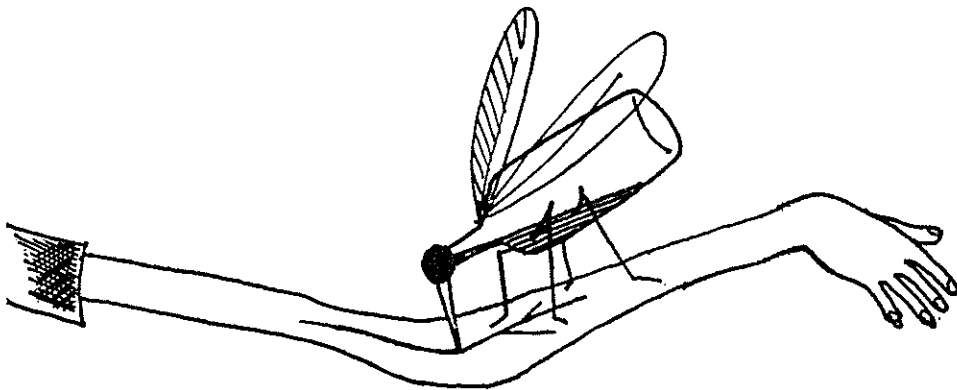
Muutamia vuosia sitten kuulin eräässä keskustelussa erään nuorukaisen sanovan, että hänellä on oikeus elää. Kysyin kuinka hänellä voi olla oikeus johonkin sellaiseen, jota ei ole peruuttamattomasti annettu. Keskustelussa kävi ilmi, että tällaista oikeutta todella haluttiin

väittää olevan, oikeus elämään oli yhtä selvä kuin oikeus johonkin omaan tavaraan. Jos ja kun näin ajatellaan on selvää, että upseeri joukon johtajana on jopa roisto, joka varautuu viemään alaiseltaan jotakin henkilökohtaista omaisuutta, hänen henkensä. Jos näin ajatellaan on upseerin ammatti kieltämättä hyvinkin ristiriitainen, varmasti paljonkin enemmän kuin toimittajan.

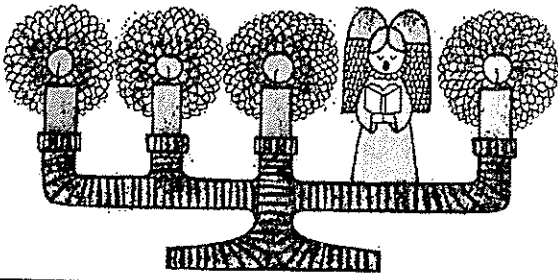
Tuo ajattelutapa ei kuitenkaan ole realistinen, nuorukainen, joka väittää omistavansa oikeuden elämään saattaa hetkeä myöhemmin ajaa puuta päin ja siinä on sitten hänen oikeutensa, käsin koskematonta ja sinnikkäästi varjeltu omaisuutensa. Itsekukin tiedämme kuitenkin, että näinhän ei ole. Ja silloin tulemme todellisten tekijöiden eteen, kysymykset koskettavatkin velvollisuutta, elämää ja kuolemaa. Näiden kehittämä ajattelu on mitä johdonmukaisin, siihen ei sisälly mitään ristiriitaisuutta — ei edes rintamaupseerin mielessä, sillä hän seisoo kaikkien miestensä kanssa samojen kysymysten edessä.

Miekan kanniskelua tai hypistelyä ajateltaessa on muistettava, että kantajana tai hypistelijänä on todellinen ihminen eikä mikään utukuva siitä, minkälaiseksi ihmisen olisi muovauduttava sotakiikhoilijan tai pasifistin silmissä. Todellinen ihminen ei vastaa kummankaan itselleen luomaa mielikuvaa. Luojan kiitos.

PIENI PISTO — PIENI VAIVA

LIITY SINÄKIN VERIPALVELUUN

**Antakaa lahjansaajan
itse valita. Antakaa
KOP:n lahjakortti,
aina sopiva lahja.**

Ystävällisesti
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

**raudat, naulat, vetimet,
letkut, putket, liittimet,
sauvat, siteet, hiihtimet,
mailat, kiekot, luistimet,
airot, veneet, uistimet
-kaikkea mahdollista kotiin
ja muualle toimittaa varmasti**

TERÄS OY

Vaasa — Hamina — Joensuu — Kajaani — Karhula —
Kausala — Kemi — Kemijärvi — Kokkola — Kotka —
Kouvola — Kuusamo — Lahti — Lappeenranta —
Lieksa — Nurmes — Oulu — Pietarsaari — Pori —
Riihimäki — Rovaniemi — Savonlinna — Seinäjoki —
Sodankylä — Tampere — Tornio — Turku — Vantaa —
Voikkaa — Ylivieska

**Maistuva koiranruoka
Mascot sisältää tutki-
tussa suhteessa koiran
hyvinvoinnille tärkeät
ainekset: 90% lihatuot-
teita (suuri proteiini-
pitoisuus) 10% jakaan-
tuu ohran, porkkanan,
maitopulverin ja hiven-
aineiden kesken.
Sopii kokoomuksensa
ansiosta sekoitettavaksi
puuroihin, leipään,
perunaan ym:n.**

RASVATON?

Liika rasva aiheuttaa tunnetusti veltostavaa lihavuut-
ta, sappi-, sydän- ja verenkiertohäiriöitä. Estää mui-
den ravintoaineiden ja vitamiinien hyväksikäyttöä,
ennen kaikkea koirille, jotka eivät kuntosuoriteille. Sik-
si Mascotin rasvapitoisuus on alhainen - noin 6%.

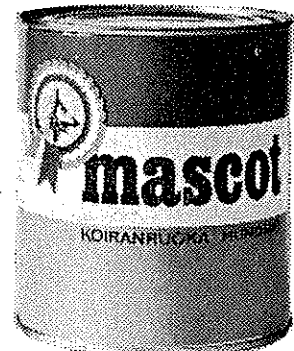
LUUTON?

Jauhettu luu aiheuttaa vastaavasti pahoja suolistotuk-
keumia. Koska koiran ruuansulatus-
kanava on lyhyt ei luun valkuainen
tule täysin hyväksikäytettyä. Raaka
kokoluu on kuitenkin koirallenne
mieluisin kaluttava.

mascot

Täyssäilyke 400 gr:n ja
800 gr:n purkeissa

TEURASREHU OY HELSINKI

Merivoimien komentaja, vara-amiraali Jouko Pirhonen vieraili elokuussa Neuvostoliitossa. Moskovan lisäksi vara-amiraali Pirhonen tutustui mm Sevastopoliin ja Jaltaan. Vierailu tapahtui Neuvostoliiton merivoimien ylipäällikön, amiraali S. G. Gorshkovin kutsusta ja oli vastavierailu amiraali Gorshkovin viimevuotiseen Suomen matkaan.

* * *

Norjan puolustusvoimien komentaja, kenraali Herman Zeiner Gundersen vieraili Suomessa elokuun lopussa. Matkansa aikana kenraali Zeiner Gundersen tutustui Kajaanin, Tikkakosken ja Turun varuskuntiin sekä Taistelukouluun. Myös synnyinkaupunkiinsa Helsinkiin kenraali Zeiner Gundersen ehti pikaisesti tutustua.

* * *

Tänä syksynä olivat kutsuntavuorossa vuonna 1954 syntyneet nuorukaiset, joita on runsas 40 000. Kutsuntajärjestelmän kehittämistä jatkettiin myös tänä vuonna. Kahdessa sotilaspiirissä kutsunnanalaiset tutki psykiatrin ja kahden psykologin muodostama työryhmä.

Myös terveyskeskuksissa ennalta suoritettua lääkärintarkastusta kokeiltiin. Kokeiluista saatuja tietoja tullaan käyttämään hyväksi kutsuntajärjestelmää edelleen kehitettäessä.

* * *

Neuvostoliiton ilmavoimien komentaja, ilmavoimien päämarsalkka P. S. Kutahov vieraili Suomessa syyskuussa. Hän tutustui ilmavoimiemme toimintaan Kuopiossa ja Kauhavalla. Muina vierailukohteina olivat Rovaniemi ja Varkaus.

* * *

Uudet kadettikurssit alkoivat 15.9. Kyseessä ovat 60. kadettikurssi ja 44. merikadettikurssi. Opiskelunsa aloitti maasotalinjalla 69 kadettia, merisotalinjalla 15 ja ilmasotalinjalla 10 kadettia.

* * *

Panssarintorjuntapataljoona lakasi olemasta itsenäinen joukko-osasto. Se yhdistettiin Hämeen Jääkäripataljoonaan. Syyskuussa ei Panssarintorjuntapataljoonaan enää otettu alokkaita. Sinne palvelukseenastumismääräyksen saaneet sijoitettiin muihin Etelä-Suomen So-

tilasläänin jalkaväkijoukko-osastoihin. Myös Panssarikoulun antama reservin aliupseerikoulutus lopetettiin. Ryhmänjohtajien koulutuksesta huolehtivat muut Panssariprikaatin joukko-osastot. Panssarikoulu antaa koulutusta vain henkilökunnalle.

* * *

Puolustusvoimain komentaja, kenraali K O Leinonen vieraili Neuvostoliitossa lokakuun lopussa. Neuvostoliiton asevoimiin kenraali Leinonen tutustui mm Moskovassa, Kiovassa ja Sevastopolissa. Matkan kaukaisimmat kohteet olivat Samarkandin ja Buharin kaupungit Turkestaniassa.

* * *

Loka-marraskuun vaihteessa Suomi lähetti valvontajoukon YK:n käyttöön Lähi-Itään. Ensimmäisten Lähi-Idän aselevon valvojen joukossa oli 219 suomalaista, jotka siirrettiin Suezille Kyproksesta. Suomessa kutsuttiin valmiusjoukkoon sitoutuneet kertausharjoituksiin Niinisaloon. Tästä joukosta täydennettiin Lähi-Idän valvontajoukko 600 miehen vahvuiseksi ja Kyproksen pataljoona 250 miehen vahvuiseksi.

ÖLJYNPURISTAMO OY

Niittaajankatu 1
Helsinki 81

Kukkakauppa SAKURA

RAUMANTIE 1
MUNKKIVUORI PUH. 556 608
KUKKAKIOSKI PUH. 553 326
AVOINNA KLO 21.00
VIIDES LINJA 7 PUH. 710 301

KADETTIKUNTA TOIMII

Kadettikunta järjesti syyskaudella kolmen seminaarin sarjan, joiden avulla pyrittiin aktivoimaan piirejä ja jäsenistöä, kehittämään yhteistoimintaa eri maanpuolustusjärjestöjen välillä sekä pohtimaan keinoja turvallisuuspolitiikan opetuksen tehostamiseksi.

Vuokatilla piirien suunnitelmia

Vuokatilelle kokoontui 8.—9.9. liiki 80 osanottajaa sisäisen koulutuksen ja järjestöjen keskeisen kanssakäymisen merkeissä. Ohjelmassa oli monta mielenkiintoista yksityiskohtaa ja kokonaisuus muodostui antoisaksi tilaisuudeksi, joka hyödytti sekä piirejä että Kadettikuntaa. Järjestelyjen luistavuudesta vastasi onnistuneesti Kainuun Kadettiipiiri puheenjohtajansa evl **Yrjö Yki-Järvisen** johdolla.

Lauantain ohjelmaan kuului mm SAK:n opintosihteerin **Jussi Pikkusaaren** esitelmä aiheesta "Järjestötoiminta tämän päivän muuttuvassa yhteiskunnassa". Esitys sisälsi teoreettisen tarkastelun järjestötoiminnasta sekä käytännön kokemusten perusteella esitettyjä varsin kirpeitäkin arvosteluja.

Illalla osanottajat pohtivat ryhmätöinä toimintasuunnitelman laatimista sekä yhteistoiminnan kehittämistä eri maanpuolustusjärjestöjen kesken. Tuloksista on saatavissa käyttökelpoisia viitteitä piireil-

Matti Tuovinen

le, joiden toimintaa tässä erityisesti oli tarkoitus tukea.

Sunnuntaina lainsäädäntöneuvos **Lars Dufholm** alusti keskustelun puolustuslaitoskomitean I osamietinnöstä ja eversti **Aimo Pajunen** puolestaan aiheesta "Laki puolustusvoimista". Molemmista kysymyksistä syntyi erittäin vilkas keskustelu.

Seminaariesitelmän piti ulkoasiainministeriön poliittisen osaston päällikkö **Matti Tuovinen** kertoen Suomen turvallisuuspolitiikasta ja ETYK-neuvotteluista. Tuovisen samoin kuin Pikkusaarenkin esitelmää on vielä rajoitetusti saatavissa Kadettikunnan toimistosta.

Jollaksessa osanottajakatkoa

Toinen seminaari opinto- ja neuvottelupäivien merkeissä järjestettiin Helsingissä SOK:n Jollaksen opistossa 13.10.1973. Tarkoituksena oli koota päiville piirien puheenjohtajat tai ainakin edustaja kustakin piiristä. Mutta kuinka kävikään? 28:sta piiristä nipin napin puolet oli saanut edustajansa liikkeelle. Kiitokset siitä näille piireille. Mutta muiden osalta ...

Kadettikunnan puheenjohtaja kenraalimajuri **Erkki Setälä** sanoi avatessaan opinto- ja neuvottelupäivät mm:

"Ei riitä, että arvostelemme aikaansaannoksia ja aikaansaamattomuutta, vaan meidän tulee kaikin keinoin toteuttaa suunnitelmiamme. Oli ilo todeta, miten Vuokatilla innostava osanotto, hyvä järjestely ja monipuolinen mielipiteiden vaihto antoi ymmärtää, että Kadettikuntaa tarvitaan myös eri-

tyisesti järjestön ulkopuolella. Mutta samalla oli pantava merkille, että taitomme tässäkin ovat rajalliset ja voimamme vähäiset.

Maanpuolustusjärjestöt ja opettajat monien muiden vaikuttajaryhmien ohella ovat esittäneet toivomuksenaan, että meidän tulee esittää selkeitä kannanottoja turvallisuuspolitiikasta ja maanpuolustuksesta, jotta niitä voidaan viestittää edelleen sekä lisäksi tutkia ja toteuttaa erilaisia tapoja yhteistoiminnan aikaansaamiseksi.

Tässä on Kadettikunnalla tehtävää, joka ylittää kaikki aikaisemat. Tämä tulee moninkertaistamaan työmäärän jokaisessa piirissä, hallituksessa, valtuuskunnassa, toimistossa ja toimituksessa. Tämä tulee tarvitsemaan jokaisen jäsenen myönteisen suhtautumisen ja omakohtaisen panoksen olkoonpa hän sitten missä asemassa tahansa, vanha tai nuori, palveluksessa tai eläkkeellä.

Meillä ei tule olemaan kuin kaksi vaihtoehtoa: uskoa ja toteuttaa tai antaa periksi!

Olen myös sitä mieltä että meidän velvollisuutemme on paitsi ammatillisin keinoin, jos niitä tarvitaan, suojella Isänmaata, myös rakentaa kanssakäymistä ja keskinäistä luottamusta sielläkin, missä meitä ei ole voitu ymmärtää."

Aamupäivällä tarkasteltiin hallituksen ja piirien toimintasuunnitelmia ja niiden toteuttamista. Keskiarviona voidaan todeta, että ilahduttavan mukavasti toiminta on virinnyt ja yleensä tehtyä suunnitelmaa oli pystytty noudattamaan.

Tämä puolestaan osoittaa, että suunnitelmia tehtäessä olivat jalat olleet tiukasti maassa eikä oltu lähdetty tavoittelemaan kuuta taivaalta.

Iltapäivällä piti eversti **Kosti Huuhka** alustuksen taloudellisen maanpuolustuksen tämänhetkistä näkymistä, mikä aiheutti melko vilkkaan keskustelun osallistujien keskuudessa.

Tilaisuuteen oli kutsuttu myös muiden maanpuolustusjärjestöjen edustajia, jotka kertoivat lyhyesti, mitä nämä järjestöt odottivat Kadettikunnan tekevän. Käydyn keskustelun yhteydessä annettiin puolin ja toisin osviittoja vastaisen toiminnan varalle.

Päivä päättyi majuri **Matti Savonjousen** esitykseen Helsingin kadettiipiirin järjestämästä "aivoriihestä" sekä Vuokatin seminaarin antamista opeista.

Opettajat mukana Karkussa

Kolmas seminaari pidettiin Karkun Ellivuoressa 17.—18. 11. Pirka-Hämeen kadettiipiirin toimiessa isäntänä. Tällöin syvennyttiin erityisesti turvallisuuspolitiikan opetuksen ongelmiin. Siellä olivat opettajat asiantuntijoina ja yhteistoimintaa rakentamassa. Mutta siitä tarkemmin seuraavassa Kylkiraudassa.

Everstiluutnantti **Keijo Elio** väitteli tohtoriksi Tampereen Yliopistossa 7. 9. 1973. Väitöskirjan aiheena oli "Otto Kaarle von Fieandt — suomalainen upseerikouluttaja". Kylkirauta onnittelee.

PELLOS lastulevy

RAKENTAJARAADIN "LISTALLA" VUODESTA TOISEEN, LUJA — TIIVIS — SILEÄPINTAINEN, TODELLINEN SUOSIKKILEVY.

PELLOS OY

Tehdäät
Pellosniemessä
ja Puhoksessa
Puh. Mikkelä
A 7
telex 55-123

vahva levysuosikki

Lähempiä tietoja rakennustarvikkeista

PÄÄSIHTEERI LÄHTI

Kadettikunnan ensimmäinen päätoiminen pääsihteeri, kadetti n:o 2987 Pentti Palmu on siirtynyt uusiin tehtäviin. Kahden vuoden mittaisen toimikautensa aikana Pentti Palmu opittiin tuntemaan toimen miehenä, joka sai vauhtia Kadettikunnan toimintaan. Tuskinpa vähemmän tarmokkaalla toiminnalla mitään olisi syntynytäkään.

Pääsihteeri ravisteli jäsenistöä, joidenkin mielestä joskus ehkä turhan kovakouraisesti, mutta vähemmästä tuskin olisi ollut apua. Pentti Palmu ei kuitenkaan kokonaan hylkää Kadettikuntaa. Ainakin toistaiseksi hän on luvannut toimia Kylkiraudan toimitusneuvoston puheenjohtajana. Kiitämme Sinua, Pentti Palmu, Kylkiraudan toimituksen puolesta ja uskomme, että järjestön hallitus sekä koko jäsenkunta yhtyvät näihin sanoihin.

Kunnioitetut Herrat Kadettiupseerit Hyvät Veljet

Pyydän kunnioittavasti esittää kiitokseni siitä ymmärtämyksestä ja luottamuksesta, jota olette minulle osoittaneet kuluneen kahden vuoden aikana hoitaessani järjestöimme pääsihteerin tehtäviä.

Rohkenen uskoa, että Kadettikunnalla on kaikki edellytykset jatkaa päämääriensä mukaista pyyteetöntä työtä koko yhteiskunnan hyväksi. Se edellyttää kuitenkin keskinäistä kitkatonta yhteistyötä ja ymmärtämystä, vähäisimpienkin voimien ja taitojen hyväksymistä sekä veljellistä rakkautta nuorempia kohtaan.

Pyydän toivottaa Teille ja puolisoillenne myös Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta.

Kiittäen

Pentti Palmu

Kadettikunta etsii TOIMINNANJOHTAJAA

Edellytämme

- innostusta maanpuolustustyöhön
- järjestelykykyä
- idearikkautta
- aktiivisuutta

Tarjoamme

- valtion A 24:n palkkausluokan mukaisen palkan kaikkine ikälisineen
- miellyttävän työympäristön

Hakemukset pyydetään lähettämään Kadettikunnan toimistoon os. Punavuorenkatu 14 B, 00130 Helsinki 13 viimeistään 1. 1. 1974 mennessä. Tiedusteluihin vastaa entinen pääsihteeri Pentti Palmu puh. 90-649 901.

SIDOSTE

sukka kestää

IDEATALKOOT KADETTIPIIRIN TOIMINTAA TERÄSTÄMÄÄN

Varmaankin monessa kadetti-
piirissä on mietiskelty, mitä tulevana
toimintakautena voitaisiin tehdä.
Vuospäivä, lippujuhla, itsenäisyys-
päivä, ehkä joku paneeli, pari esi-
telmää, niin — no siihenhän ne aja-
tukset sitten tahtovat jäädäkin.

Onhan sitä toimintaa tuossakin,
mutta haaskahtaa hieman kaavoihin
kangistuneelta ja vaikuttaa mieli-
kuvituksettomalta. Mitäpä jos pi-
detään ensin ideatalkoot ja siltä
pohjalta lähdetään suunnittelemaan
ensi vuoden toimintaa?

Helsingin kadetti-
piiri pani pys-
tyyn kesällä ideatalkoot, johon se
oli kutsunut mukaan myös järjes-
tön ulkopuolisia. Lyhyen alus-
tuksen jälkeen joukko jaettiin edel-

läpään suunnitellun mukaisesti työ-
ryhmiin ja annettiin näille seuraava
tehtävät.

- Mitä nuoriso odottaa maan-
puolustukselta ja Kadettikun-
nalta ja miten sitä tulisi lä-
hestyä?
- Mitä nuoret upseerit odottavat
Kadettikunnalta?
- Mitä keskipolven upseerit
odottavat Kadettikunnalta?
- Mitä komentajat odottavat
Kadettikunnalta?
- Mitä opettajat odottavat Ka-
dettikunnalta?
- Miten taloudellista maanpuo-
lustusta tulisi markkinoida
syksyn kuluessa?

Kuhunkin työryhmään oli valittu
aiheen tuntevia henkilöitä ottaen
huomioon heidän kokemuksensa ja
koulutuksensa. Niinpä nuorisoryh-
mässä oli koululaisia, opettajaryh-
mä koostui eritasoisten koulujen
opettajista ja taloudellisen maan-
puolustuksen ryhmässä oli talous-
miehiä.

Muutaman tunnin ajan työryh-
mät kehittivät ajatuksiaan ja
kunkin ryhmän piirissä heiteltiin
näkemyksiä mieheltä toiselle. Vai-
kutti siltä, että siellä täällä oli ky-
symys todellisesta aivoriihestä tai
"aivomyrskystä". Muutamat työ-

ryhmistä saivat työnsä valmiiksi,
mutta useimmille parin tunnin ai-
ka oli liian lyhyt — mikä vastai-
suuden varalta pantakoon muistiin
— joten sitä jatkettiin myöhemmin.
Joka tapauksessa syntyi kuusi
enemmän tai vähemmän kovaa
muistiota, suunnitelmaa tai esitys-
tä, joista osia on jo toteutettu tai
ryhdytty toteuttamaan.

Nuoriso kaipasi motivaatiota,
nuoremmat upseerit yhteyksiä
muuhun yhteiskuntaan ja toimin-
tamalleja, keskipolven upseerit so-
tilastyyppisen organisaation toimin-
nan perusteita, komentajat vastais-
kuja julkisen sanan hyökkäilyihin,
opettajat turvallisuuspolitiikan op-
pimateriaalia opettajienhuoneisiin.
Nämä ovat vain eräitä esimerkke-
jä ryhmätöistä.

Taloudellisen maanpuolustuksen
työryhmän suunnitelma on jo pää-
osin toteutunut lehtikirjoitusten se-
kä radio- ja televisio-ohjelmien
muodossa.

Helsingin kadetti-
piirin ideatal-
koiden vetäjä maj **Matti Savon-
jousi** on varmasti valmis antamaan
neuvoja ja ohjeita niille piireille,
jotka lähiaikoina aikovat toteuttaa
tämän tyyppisen suunnittelutoimin-
nan esimerkiksi ensi vuoden osal-
ta.

Tervetuloa KYMEN KARTANOON

Siellä on hilpeä meno ja intiimi ilta-
tunnelma. Se on keidas jonne voitte
viedä ystäväne syömään ja tanssi-
maan. Ruletti. Pehtori-yökerho. Monia
kabinetteja. Kaksi edustusaunaa.

HOTELLI
RAVINTOLA

Kymen Kartano

Hovimestari ☎ 18 238
KOUVOLA, Valtakatu 11

Iloinen hotellitapahtuma Kouvolassa

Ensi vuoden helmikuussa avataan
Kymen Kartanon sisarhotelli
Oikokadun varrelle Kouvolan keskus-
tassa. Pitäkää mielessä.

HOTELLI RAVINTOLA Oikokatu 4.
Puh 951-18211 KOUVOLA

Pirkka-Hämeen Kadettiipiiri vie-
raili Niinisalon varuskunnassa
20. 10. Tutustumiskohteina olivat
Satakunnan Tykistörykmentti, Mit-
tauspatteristo ja Tykistökoulu. Ii-
taa vietettiin Varuskunnan upseeri-
kerholla. Kuvassa vieraat isänti-
neen.

KIRJEITÄ TOIMITUKSELLE

Kiitos Pentti!

Lokakuun 24 päivän iltana Kadettikunta oli järjestänyt Finlandia-taloon Viipurin Lauuluveikkojen ja Helsingin Varuskuntasoittokunnan yhteiskonsertin. Kun menestyksekkään Amerikanmatkan tänä vuonna tehnyt kuoro oli ennestään vanha tuttu, samoin kuin kaupunkimme korkeatasoinen sotilasorkesteri, saattoi odottaa nautinnollista konsertti-iltaa. Se ylitti kuitenkin kaikki odotukset. Erityisesti puhaltimien mahtavasti säestämä Finlandia jäi korvissa soimaan — unohtumattomasti. MIELI virittyi tunnelmaan, jota nykyisin perin harvoin tavoittaa. Pääsihteerimme Pentti Palmun juontavat sanat sattuiivat kohdallaan ja nivoivat yhteen hienon kokonaisuuden.

Tällaiset tilaisuudet palvelevat myös maanpuolustuksen asiaa arvokkaalla tavalla ja osoittavat, mitä mahdollisuuksia löytyy, kunhan toimeen tartutaan. Tapaus oli tietävästi laatuaan ensimmäinen. Vastaavanlaiseen taidetapahtumaan Helsingissä esimerkiksi kadettipiirin järjestämä toivoisi vuosittain löytyvän mahdollisuuksia, miksei yös muissa varuskuntakaupungeissamme. Järjestely vaatii kuitenkin työtä, joka ei voi jatkuvasti olla vain "yhden miehen show", niin kuin tällä kertaa. Tosin onnistuihan tuo, kun intoa ja tarmoa on. Kiitos Sinulle Pentti, monivuotinen työtoverini ja ystäväni.

Pauli Rainio

37. KADETTIKURSSILAINEN!

Kurssimme peruuntunut 20-vuotisjuhla on tarkoitus viettää siten, että vanhankin lain mukaan olemme täysi-ikäisiä — eli keväällä tai kesällä 1974.

Mielipiteesi tilaisuuden järjestelyistä ovat tarpeen mm seuraavista seikoista:

- ajasta ja paikasta,
- kustannustasosta,
- järjestettävistä tilaisuuksista ohjelmasta ja
- muista mahdollisista toiveistasi (asu, kutsuvieraat jne)

Mietipä asiaa joulun tienoilla ja pistä kirje vuorostasi postiin 31.1.

1974 mennessä — sehän maksaa Sinulle vain 60 p.

Ilmoita myös haluttomuutesi — onhan sekin mielipide — silloin meidän toisten on helpompi toimia. Kerro myös osoitteesi!

Kirjeesi lähettäneet osoitteella: maj A Seppänen

PEh-os PL 25 00131 Helsinki 13

KIRJALLISUUTTA

Erle Stanley Gardner

KULLATTU LILJA

K. J. Gummerus
Jyväskylä

Perry Masonia ihan sellaisenaan, kun me hänet tunnemme. Menopäällä heti alkulehdiltä lähtien kun kiristyksestä on kyse ja tuollaisessa tyyppillisessä amerikkalaismiljöössä, jossa osa pelataan maantiemotelin in-out kentässä. Tietenkin seurapiirivaimolla, tyttöystävällä ja houkutuslinnulla on luotu sitä 'viehättävyyttä', joka kierrättää verta, mutta sittenkin ratkaisussa on hivenen häikäilemättömyyttä ja rajusti skandaalia. Ainakin joulun välipäivinä kannattaa tutustua tähän sormenjälkipeliin.

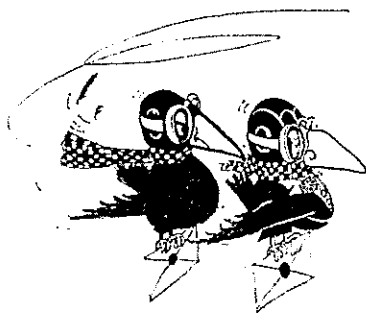
PP

David West

KUTSU MINUT KUOLEMAAN

K. J. Gummerus
Jyväskylä

Täysin käsittämätön todellisuusihmiselle. Trilleri 'pahasta silmästä', jossa lääketieteellä lienee osansa, mutta sittenkin kaiken vauhdittaa tuntemattoman ulottuvuuden käyttäminen juonen rakenteluun. Aihe on jaksottain selkeää ja sanarikasta joskin taas toisin paikoin kuin katoaa siihen hämymaailmaan, jolla kirjoittaja suggeroi lukijaa saaden aikaan mielikuvituksellista jännitystä. Salaisuuden säilyttäminen ja kietominen toistuviin taphtumiin vähän pitkittää kuvausta, mutta takaa lopuksi aavisteltavan ratkaisun. Uuden Vuoden ja Loppiaisen väliin suosittelen PP

KYSYMYKSIÄ

- Kadettikouluun ei saada tarpeellista määrää kadetteja. Aliupseereista on puute. Mistä tämä johtuu? Eikö puolustusvoimien asiat ole kunnossa?
- Antaako puolustusvoimien ylipäällikkö tukensa sotilaalliselle maanpuolustukselle ja puolustusvoimien kehittämiselle?
- Mitä puolustusministeri on tehnyt puolustusvoimien kehittämiseksi?
- Tajuavatko hallitus ja kansanedustajat vastuunsa puolustusvoimien kehittämisessä ja toimintaedellytysten luomisessa?
- Onko puolustusvoimien komentaja saattanut puolustusvoimien tehtävät ja niiden suoritusedellytykset päättävien elimien ja koko kansan tietoisuuteen?
- Mitä tekevät kenraalit? Seuraavatko he ajan merkkejä ja toimivat sen mukaisesti? Vai liukuuko aika ohitse?
- Saavatko komentajat äänensä kuuluviin vai eikö heitä kuulla?
- Luovatko esipuseerit hyvät kouluttamisedellytykset? Antavatko he henkistä tukea nuoremmilleen? Vai odottavatko he ylenmistä ja eläkeikää?
- Kasvattavatko kouluttajat kovia sotilaita? Vai ovatko he tunteilyöntekijöitä napisten huonoja olosuhteita ja palkkaansa?
- Onko varusmies muuttunut kielteisemmäksi?
- Mitä tekevät reserviläiset puolustusvoimien puutteiden korjaamiseksi?
- Kadettikunnan jäsen. Mitä olet tehnyt järjestösi ja sen maanpuolustustyön hyväksi? Toimintasuunnitelma edellyttää, että jokainen tempaisee ainakin keran vuodessa järjestönsä riiveissä.
- Onko väärin kysellä — vai oikeampaa vaieta?

"Seurailija"

KADETTIKURSSIEN KUULUMISIA

15. Kadettikurssi vietti 40-vuotisjuhlaansa 21—23. 5. 1973 ratkiriemukkaalla kevätpurjehduksella Helsingistä Tukholmaan ja takaisin. Matkalle osallistui 29 henkeä. Miniristeily oli erittäin onnistunut, samoin käyntimme Ruotsin Armemuseumissa Tukholmassa. Palle, eli Palmroth ilahdutti juhlaamme käynnillään ja luonnollisesti tuoreella runotervehdyksellään.

15. Kadettikurssilta valmistui 68 upseeria v. 1933. Elossa on nykyisin 30. Kurssimme kokoontuu jatkuvasti kaksi kertaa vuodessa toverilta.

15. Merikadettikurssi 30-vuotias

15. Merikadettikurssi vietti 30-vuotisjuhlaansa 29.—30. 9. 1973 ja tällä kertaa poikkeuksellisesti Helsingin ulkopuolella, Karhulassa. Täten kurssi vastasi jo 25 vuotta sitten veli Nissen esittämään kutsuun.

Systeemi pyörähti käyntiin 29. 9. klo 08.30 Helsingistä lähteneellä bussikuljetuksella, joka vei meidät Pyhtään moottorihotelliin, jonne myös muilta ilmansuunnilta tulleet kurssitoverimme olivat jo ha-keutuneet. Yhteisen maittavan lounaan jälkeen kurssi suunnisti sitten Haminaan, missä me laskimme yhteisen seppелеemme so-

dissamme yhteisesti rannikkorintamillamme taistelleille omistetulle "Rannikon puolustajat"- muistomerkillä, jolle KotRPsto oli ystävällisesti asettanut kunniavartion.

Ohjelma jatkui sitten Kotkan "Seurahuoneen" kokouskabinetissa, jossa pidettiin kurssin 5-vuotiskatselmus ja sovittiin tulevista. Todettiin, että into ja halukkuus sen kun kasvavat vuosien kuluessa ja varmaan osoituksena tästä oli nytkin peräti 75 % tullut mukaan ja vieläpä aina Joensuuta myöten. Arvon daameillemme oli täksi ajaksi varattu "omaa aikaa" ja se lienee ollut hyväänkin tarpeeseen, sillä ohjelmassa seurasi nyt käynti Karhulassa, A Ahlström Oy:n Karhulan lasitehtaassa ja ennenkaikkea teh-

taan verrattomassa lasimuseossa, mistä yksi ja toinen löysi samoja laseja, mitä kotonakin on. Jokohan me lienemme museotasolla!

Sitten oli vuorossa vaatteiden vaihto Kotkassa ja taas takaisin Karhulaan. Edessä oli yhteinen il- tamme, mutta ennen sitä saimme vielä tilaisuuden vieraillla pääjärjestäjämme vieraanvaraisessa kodissa ja valmistautua iltaa varten. Itse iltajuhla vietettiinkin sitten peräti "kiven sisässä" niin uskomattomalta kuin se tuntuukin. Karhulan Reserviupseerikerho oli ystävällisesti luovuttanut kurssimme käyttöön Viirikallion kerhuhuoneistonsa ja liekö sitten paikan erikoisuudesta, hyvästä ruuasta vaiko yhteisestä juhlamielestä johtunut, mutta onnistuneempaa vuosijuhlaa meillä ei vielä ole ollut.

30. 9. eli varsinaisena vuosipäivänämme teimme me sitten retken "meren ääreen" Langinkosken Keisarinmajalle, missä osaavien oppaiden johdolla perehdyimme vuosisadan vaihteen "meri- ja kalastusstrategiaan".

Hyväkin juhla loppuu joskus ja pian oli edessä lähtölounas ja kotimatkat eri ilmansuuntiin. Vaikka eronhetki olikin "haikea", oli kaikilla mukanaoleilla hyvä mieli onnistuneesta tapaamisesta ja siitä merkkinä terveisemme myös kaikille niille, joilla ei ollut tilaisuutta tällä kertaa olla mukana.

Ja lopuksi! Mukanaoleiden parhain kiitos juhlan pääjärjestäjälle. Tilaisuutta "odotettiin" 25 vuotta, mutta kyllä kannattikin. Kiitos!

Kadetti N:o 360 me

**48. Kadettikurssi ja
33. Merikadettikurssi
10-vuotiaita**

10 vuotta on lyhyt aika, kun katsotaan menneeseen. Näin ajatteli ja lausui ääneen moni osanottaja saapuessaan syksyn kauniiseen Santahaminaan Kadettikoululle 48. Kadettikurssin 10-vuotisjuhlaan 27. 10. 1973.

Ensi tervehdysten jälkeen alkoi päivätilaisuus sankariaulassa, jossa laskettiin kurssin seppelä sankaritauluille sekä luovutettiin kurssin lahja Kadettioppilaskunnan kirjasto-

toon. Lahjan otti vastaan koulun johtaja eversti L. G. Heinrichs. Tilaisuuden avauspuheenvuorossa kadettiväpäpeli J. Nissinen muisteli sarkatanssiaisissa ja nimityspäivänämme lausuttuja sanoja ja totesi tuon aikaisen voimakkaan kurssihengen säilyneen joukossamme edelleen.

Heikki Vilen'in kertausoppitunnin — aiheena oli kadetin ruokailutavat — jälkeen selvisimme lounaasta ilman huomatuksia ja siirryimme tutustumaan ajoistamme uudistuneeseen kadettikoulutukseen ja -kouluun. Vähintäinkin "Os-kari-patsasta" vastaavat suosion-

osoitukset filmiesityksestä sai M. Lampinen amatöörivoimin toteuttamastaan värikuvauksesta kadetin "vauhdikkaasta" arkipäivästä.

Vauhdikasta ja monipuolista päivätilaisuutta juhlisti läsnäolollaan mm. kurssimme aikainen Kadettikoulun johtaja kenraali Börje Backström, joka 10 vuoden takaista aikaa muistellessaan totesi edelleen tyytyväisyytensä kurssiin, jonka kouluaikaa olivat värittäneet voimakas kadettihenki ja siihen liittyvät harmittomat poikamaisuudet, joista esimerkkinä mainittiin erään tunnetun kadetin kenraalin tarkastuksessa syliin sortunut kaappi.

Iltapäivän päätteeksi arvoisat rouvamme tutustuivat Sinebrykoffin taidegalleriaan miesväen tutustuessa taas saunomisen ja uinnin yhteydessä mainitun tehtailijan muihin tuotteisiin. Sauna se jälleen kerran irroitti kielenkannat muistelemaan menneitä, ei siinä tarvittu alustajaa eikä puheenjohtajaa.

Juhlapäivämme huipentui Seurahuoneen juhlavassa kristallisalissa, jossa joukkoomme liittyi 33. Merikadettikurssi komeapartaisen kadettipursimiehensä johdolla vietettyään iltapäivänsä Merisotakoulun suojissa. Tanssin, laulun ja puheiden lomassa syntyi päätös kokoontua uudelleen jo 5 vuoden kuluttua.

Onnistuneen, miellyttävän päivän päätteeksi todettakoon, että juhlamme iloiseen ilmeeseen vaikutti ennen kaikkea runsas osanotto, nousihan se sekä päivä- että iltatilaisuuksissa toiselle sadalle.

Kadetti N:o 4357

bitter

CAMPARI

Davide Campari

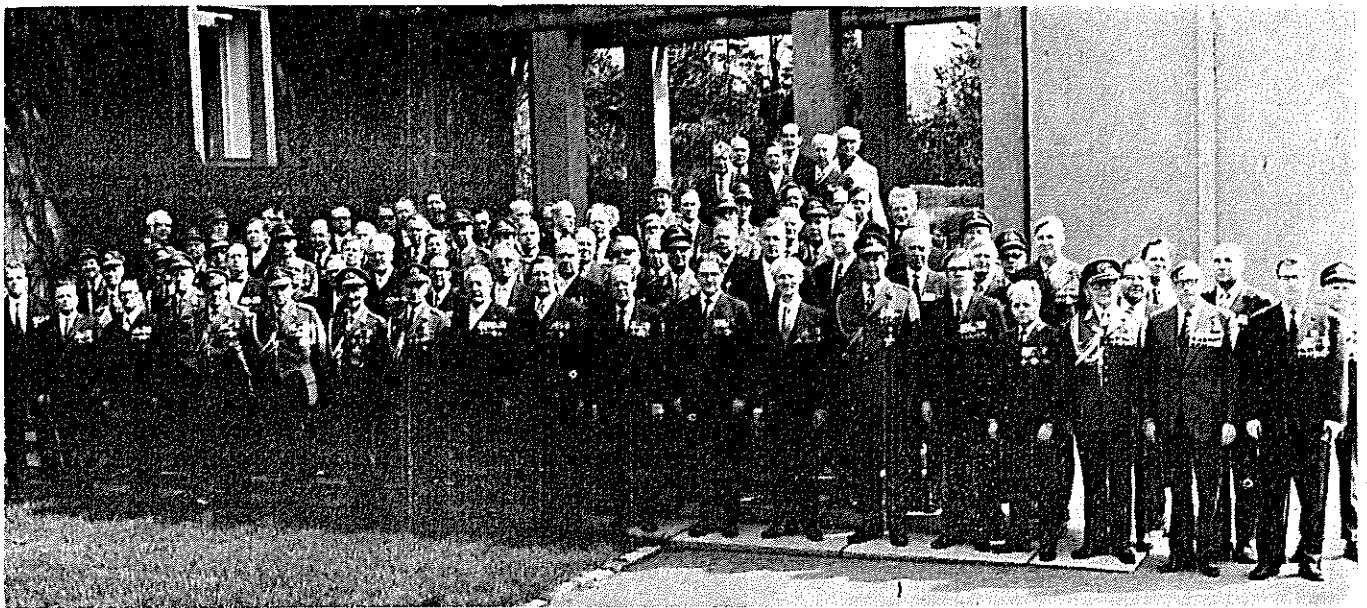
Milano

Alko nr 235

UUSIA JOULUKORTTEJA

Kadettikunnalla

Tilaa heti!

Kaikkien aikojen suurin kadettikurssi, 26. kurssi, saavutti 30 vuoden iän viime kesänä. Kuva kurssijuhlalta.

ITSE ASIASTA

YLENNETTY EVERSTIKSI

Seppälä, Ilkka Johannes 26. kurssi	21. 9. 1973
Stewen, Rolf Wilhelm 29. kurssi	21. 9. 1973
Vanninen, Erkki Petter 28. kurssi	21. 9. 1973

YLENNETTY EVERSTILUUTNANTIKSI

Ahonen, Aarne Johannes 40. kurssi	21. 9. 1973
Koskinen, Matti Pellervo 40. kurssi	21. 9. 1973
Kuusisto, Reijo Jaakko 40. kurssi	21. 9. 1973
Pullinen, Jorma Antero 39. kurssi	21. 9. 1973
Mattila, Lassi Juhani 37. kurssi	28. 9. 1973
Vuorio, Seppo Kalevi 40. kurssi	19. 10. 1973

YLENNETTY MAJURIKSI

Ahto, Sampo Ilmari 46. kurssi	21. 9. 1973
Mikkola, Mauri Heikki Juhani 46. kurssi	21. 9. 1973
Ruohonen, Jouni Asser 46. kurssi	21. 9. 1973
Koskinen, Asko Joonas 44. kurssi	19. 10. 1973
Käkelä, Erkki Johannes 43. kurssi	19. 10. 1973
Närvänen, Osmo Kalervo 44. kurssi	19. 10. 1973
Pajuniemi, Pertti Johannes 44. kurssi	19. 10. 1973

YLENNETTY KOMENTAJAKAPTEENIKSI

Jyrämä, Matti Ilmari 31. me-kurssi	21. 9. 1973
------------------------------------	-------------

YLENNETTY KAPTEENIKSI

Ahlholm, Jorma Kalervo 51. kurssi	1. 10. 1973
Kiesi, Kalevi Antero 51. kurssi	1. 10. 1973
Kokkonen, Kari Juhani 51. kurssi	1. 10. 1973
Kuparinen, Lassi Juhani 51. kurssi	1. 10. 1973
Norvio, Lauri Juhani 51. kurssi	1. 10. 1973
Tilander, Heikki Tapani 51. kurssi	1. 10. 1973
Hankia, Arto Aarne 51. kurssi	1. 11. 1973
Hämäläinen, Pentti Tapani 51. kurssi	1. 11. 1973
Kallio, Raimo Tapio 51. kurssi	1. 11. 1973
Manninen, Raimo Juhani 51. kurssi	1. 11. 1973
Lukkari, Jussi Reino 51. kurssi	1. 11. 1973
Rantakari, Seppo Juhani 51. kurssi	1. 11. 1973
Simovaara, Markku Juhani 51. kurssi	1. 11. 1973
Tanner, Tapio Jurva 51. kurssi	1. 11. 1973

YLENNETTY KAPTEENILUUTNANTIKSI

Virtanen, Juhani Antero 36. me-kurssi	19. 10. 1973
Heimo, Raimo Olavi 36. me-kurssi	1. 11. 1973

YLENNETTY YLILUUTNANTIKSI

Hakala, Heimo Kalevi 53. kurssi	1. 10. 1973
Himanen, Ilkka Juhani 53. kurssi	1. 10. 1973
Kaipia, Seppo Veikko Tapio 553. kurssi	1. 10. 1973
Kiilapuro, Seppo Tapio 53. kurssi	1. 10. 1973
Lonka, Pertti Eero Kalervo 53. kurssi	1. 10. 1973
Paukkunen, Olli Johannes 53. kurssi	1. 10. 1973
Silvennoinen, Heikki Martti Antero 53. kurssi	1. 10. 1973
Erälä, Lauri Matti Tapani 53. kurssi	19. 10. 1973
Iivonen, Antti Armas 54. kurssi	1. 11. 1973
Kepsu, Keijo Pellervo 54 kurssi	1. 11. 1973
Malmberg, Pertti Antti 54 kurssi	1. 11. 1973
Nummenranta, Heikki Olavi 53. kurssi	1. 11. 1973
Seppä, Markku Allan 53. kurssi	1. 11. 1973
Seppä, Mauri Juhani 53. kurssi	1. 11. 1973
Tolvanen, Veli Heikki 53. kurssi	1. 11. 1973
Tuomainen, Martti Seppo Juhani 53. kurssi	1. 11. 1973
Ylöstalo, Timo Juhani 54. kurssi	1. 11. 1973

MYÖNNETTY ERO

Ev Korpikoski, Eero Vilho Samuel 21. kurssi	1. 12. 1973
Ev Liukkonen, Olavi Aatos 21. kurssi	1. 12. 1973
Evl Hanikka, Jalo Jouko 28. kurssi	1. 11. 1973
Evl Pälsi, Erkki Jooseppi 25. kurssi	1. 11. 1973
Evl Tolkki, Simo Ensio 26. kurssi	1. 11. 1973
Evl Tähtinen, Veikko Einari 40. kurssi	1. 11. 1973
Evl Palmen, Niilo Torsti 29. kurssi	1. 12. 1973
Evl Raitasaari, Reino Kalevi 31. kurssi	1. 12. 1973
Evl Vainio, Eino Jalmari 27. kurssi	1. 12. 1973
Kom Hytti, Yrjö Allan 19. me-kurssi	1. 12. 1973
Maj Niemi, Arvo Valdemar 32. kurssi	1. 12. 1973
Kapt Salpakari, Seppo Ensio 45. kurssi	1. 9. 1973
Kapt Nurmi, Pekka Samuli 45. kurssi	1. 10. 1973
Kapt Lappalainen, Raimo Kalervo 49 kurssi	1. 11. 1973
Ylii Hakala, Jorma Kaarlo Juhani 52. kurssi	1. 10. 1973

Oikea puku oikeaan käyttöön on ajan tunnus.

Virkapuvutkin suunnitellaan työn vaatimukset huomioon ottaen.

Oikean kankaan oikeaan virkapukuun toimittaa

villakunta

TAITOPAINO

LIPPUJA, PIENOISLIPPUJA, VIIREJÄ, SEURAMERKKEJÄ

- toimitukset pitävät
- hyvästä laadusta ei tingitä
- suunnittelu- ja puhtaaksipirrosapu
- lippumatrikkeli ilmaiseksi käyttöönne.

TAITOPAINO

Kaskitie 2 33540 Tampere 54
Postilokero 80 33101 Tampere 10
Puh. 931/50 130 — 58 910
— maan vanhin alan erikoisliike

oy ESSO ab

**minkä
arvoinen
on kotinne?**

**Ota kotivakuutus
POHJOLASTA**

Karjala

IN MEMORIAM

OLAVI SEEVEN MUISTOKSI

Jo päättyneet on sulta elon päivät
sait siirron laivueeseen vainajain.
Maan ilot, murheet tänne alas jäivät,
vapaana huolista nyt lennät vain.
Niin kukin meistä lähtee täältä kerran
ja siirtyy sinne toisen siivelle.
Johdossa elämän ja kuolon Herran
näin kasvaa vainajien laivue.

Me emme täällä vielä tiedä kukaan
mitenkä tyhjän aukon täyttää vois.
Niin paljon meiltä veit sä täältä mukaan.
Nyt tuntuu niinkuin kaikki unta ois.
Sun kaares täällä jatkui korkeana
sä uhkuit tarmoa ja elämää,
kun tietäs kuljit mieli valoisana
edessä aina selvä määränpää.

Kun alppilientäjien päivä koitti,
sä vuosijuhlan viettoon kutsun sait.
He sinut meiltä joukkohonsa voitti
niin säätää armottomat luonnon lait.
Seisomme kukkakummun eessä täällä
ja hartain mielin teemme kunniaa.
Sä lennät auringossa pilven päällä
ja meille kuiskaat — ei ole kuolemaa.

Kalle Kepsu

Kenraalimajuri
**SEEVE
FJALAR OLAVI**
* 12. 9. 1909
† 7. 9. 1973
Kad N:o 837
13. kurssi
Kadettikunnan
puheenjohtaja
vv 1959—64

Kapteeni
**KONONEN
JORMA**
* 6. 1. 1918
† 2. 9. 1973
Kad. N:o 1715
23. kurssi

Everstiluutnantti
**SIREN
SVEN-ERIK**
* 26. 11. 1905
† 8. 9. 1973
Kad N:o 651
11. kurssi

Majuri
**SUOMALAINEN
YRJÖ**
* 11. 7. 1902
† 24. 9. 1973
Kad N:o 233
4. kurssi

Everstiluutnantti
**HELLE
MATTI ANTERO**
* 29. 5. 1905
† 24. 9. 1973
Kad N:o 547
9. kurssi

Everstiluutnantti
**LEHTONEN
USKO KULTIMO**
* 4. 9. 1905
† 27. 9. 1973
Kad N:o 919
14. kurssi

Majuri
**VON KONOW
JARL EMIL
BERNDT**
* 29. 3. 1901
† 6. 10. 1973
Kad N:o 154
3. kurssi

Älä mieti turhaan — kysy ELÄKE-VARMA

kertoo kaiken eläkevakuutusasioista.
Aikamme ja asiantuntijamme ovat Teidän
käytettävissänne.

ELÄKE - VARMA

keskinäinen vakuutusyhtiö
Bulevardi 7, 00120 HELSINKI 12

Sisu on suomalainen syntyjään.

Suomalainen Sisu on auto, jolla työnteko kannattaa. Sisujen moottorit ovat sovitettu niiden kantavuuteen. Sisujen kantavuudet ovat painoluokissaan suurimmat, mitä laki sallii. Teidän ei tarvitse maksaa turhasta tehosta, mutta kuitenkin voimaa riittää varmasti. Voiman ja kantavuuden oikea suhde tietää myös polttoaineen tuntuvaa säästöä.

Sisujen voima siirtyy vetäviin pyöriin lujarakenteisen perän välityksellä. Esim. Jyry-Sisuun voitte valita joko 2-nopeuksisen BTR-tai napavälitteisen BTO-perän. Vaihteisto on tällöin vastaavasti 13 + 2 tai 14 + 2. Sopikaa Sisun kokeilusta lähimmässä Sisu-liikkeessä. Siellä voitte sopia myös vanhan auton vaihtohinnasta.

OY SUOMEN AUTOTEOLLISUUS AB
ja Sisu-myyjät kautta maan

Sisulla vedät isommat rahat

Onnittelu

SOTAINVALIDI-ADRESSILLA

on huomaavaisuuden osoitus joka muistetaan.
Adresseja saatavana mm. rahalaitoksista, kirja- ja
paperikaupoista, osastoistamme kautta maan sekä
suoraan meiltä.

SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO KUKKASRAHASTO

Kasarminkatu 34, 001340 Helsinki 13

Puhelin 66 90 08